Kunsill
tal-Unjoni Ewropea

Brussell, 10 ta' Diċembru 2024
(OR. en)

15834/1/24
REV 1

LIMITE

COPEN 492
JAI 1691
CATS 107
EJN 32
EVAL 27
EUROJUST 89

PUBLIC

NOTA

minn:	Segretarjat Ġenerali tal-Kunsill
lil:	Kumitat tar-Rappreżentanti Permanenti/Kunsill
Suġġett:	**RAPPORT FINALI DWAR L-GĦAXAR SERJE TA' EVALWAZZJONIJIET REĊIPROĊI dwar l-implimentazzjoni tal-Ordni ta' Investigazzjoni Ewropea (OIE)**

F'konformità mal-Artikolu 2 tal-Azzjoni Konġunta 97/827/JHA tal-5 ta' Diċembru 1997[1], il-Kumitat ta' Koordinament fil-qasam tal-kooperazzjoni tal-pulizija u dik ġudizzjarja f'materji kriminali (CATS), wara proċedura informali wara l-laqgħa tiegħu tal-10 ta' Mejju 2021, qabel li l-għaxar serje ta' evalwazzjonijiet reċiproċi tiffoka fuq l-implimentazzjoni tad-Direttiva 2014/41/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-3 ta' April 2014 dwar l-Ordni ta' Investigazzjoni Ewropea f'materji kriminali (id-Direttiva).

Ir-rapport finali, imħejji mis-Segretarjat Ġenerali tal-Kunsill f'isem il-Presidenza, jiġbor fil-qosor is-sejbiet, il-konklużjonijiet u r-rakkomandazzjonijiet ewlenin tar-rapporti tal-pajjiżi individwali u jifformula rakkomandazzjonijiet lill-Istati Membri u lill-istituzzjonijiet u l-korpi tal-UE. Ir-rapport finali jenfasizza wkoll xi wħud mill-aħjar prattiki identifikati fil-kuntest tal-evalwazzjonijiet li jistgħu jiġu kondiviżi fost l-Istati Membri.

[1] L-Azzjoni Konġunta tal-5 ta' Diċembru 1997 adottata mill-Kunsill fuq il-bażi tal-Artikolu K.3 tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea, li tistabbilixxi mekkaniżmu sabiex jevalwa l-applikazzjoni u jimplimenta fuq livell nazzjonali l-impriżi fil-ġlieda kontra l-kriminalità organizzata.

Wara l-laqgħa tiegħu tal-5 ta' Novembru 2024 u l-proċeduri bil-miktub sussegwenti, il-CATS approva r-rapport finali fil-21 ta' Novembru 2024.

Il-Coreper/Kunsill huwa infurmat bir-riżultati tal-għaxar serje ta' evalwazzjonijiet reċiproċi kif inklużi fir-rapport finali li jinsab fl-Anness.

F'konformità mal-Artikolu 8(4) tal-Azzjoni Konġunta msemmija hawn fuq, ir-rapport finali ser jintbagħat ukoll lill-Parlament Ewropew għal-informazzjoni.

PUBLIC

ANNESS

PUBLIC

RAPPORT FINALI DWAR

L-GĦAXAR SERJE TA' EVALWAZZJONIJIET REĊIPROĊI

dwar l-implimentazzjoni tal-Ordni ta' Investigazzjoni Ewropea (OIE)

Werrej

1. SOMMARJU EŻEKUTTIV 7

2. INTRODUZZJONI 11

3. AWTORITAJIET KOMPETENTI 13

3.1. Awtoritajiet emittenti u ta' eżekuzzjoni 13

3.2. Id-dritt tal-persuna suspettata jew akkużata jew tal-vittma li tapplika għal OIE 15

4. KAMP TA' APPLIKAZZJONI TAL-OIE U R-RELAZZJONI MA' STRUMENTI OĦRA 18

4.1. OIE fir-rigward ta' strumenti oħra 18

4.2. OIE fir-rigward ta' skambju ta' informazzjoni 20

4.3. OIE fir-rigward ta' stadji differenti tal-proċedimenti 21

5. KONTENUT U FORMOLA 23

5.1. Sfidi ġenerali 23

5.2. Reġim lingwistiku u kwistjonijiet relatati mat-traduzzjoni 26

6. TRAŻMISSJONI TAL-OIE U KUNTATT DIRETT 29

6.1. Identifikazzjoni tal-awtorità ta' eżekuzzjoni kompetenti 29

6.2. Mezzi ta' trażmissjoni 31

6.3. Kuntatt dirett 33

6.4 Obbligu li tingħata informazzjoni – Anness B 33

7. NEĊESSITÀ, PROPORZJONALITÀ U RIKORS GĦAL TIP DIFFERENTI TA' MIŻURI INVESTIGATTIVI 35

8. RIKONOXXIMENT U EŻEKUZZJONI TAL-OIE, FORMALITAJIET U AMMISSIBBILTÀ TAL-PROVI 37

8.1. Rikonoxximent u eżekuzzjoni f'konformità mal-prinċipju tar-rikonoxximent reċiproku 37

8.2. Konformità mal-formalitajiet u l-ammissibbiltà tal-provi 38

8.3. Limiti ta' żmien u urġenza 39

8.4. Spejjeż 41

9. REGOLA TAL-ISPEĊJALITÀ 43

PUBLIC

9.1. Użu ta' provi fi proċedimenti oħra mill-Istat emittenti 43

9.2. Ftuħ ta' investigazzjonijiet kriminali ġodda wara l-eżekuzzjoni ta' OIE 44

10. RAĠUNIJIET GĦAL NUQQAS TA' RIKONOXXIMENT JEW NUQQAS TA' EŻEKUZZJONI 46

10.1. Ġenerali 46

10.2. Kriminalità doppja 49

10.3. *Ne bis in idem* 50

10.4. Immunitajiet jew privileġġi 50

10.5. Drittijiet fundamentali 52

11. RIMEDJI LEGALI 54

11.1. Rimedji legali fl-Istat emittenti u ta' eżekuzzjoni 54

11.2. Is-sentenzi *Gavanozov* 55

12. MIŻURI INVESTIGATTIVI SPEĊIFIĊI 59

12.1. Ġenerali 59

12.2 Trasferiment temporanju 60

12.3. Smigħ b'vidjokonferenza 62

12.3.1. Smigħ tal-persuna suspettata/akkużata fil-fażi investigattiva u f'dik tal-proċess għal finijiet b'element ta' prova 63

12.3.2. Smigħ b'vidjokonferenza biex tiġi żgurata l-parteċipazzjoni tal-akkużat fil-proċess prinċipali 65

12.3.3. Smigħ b'vidjokonferenza mingħajr il-ħruġ ta' OIE 68

12.3.4. Sfidi prattiċi 69

12.4. Smigħ b'konferenza telefonika 70

12.5. Informazzjoni dwar kontijiet bankarji u kontijiet finanzjarji oħra u dwar operazzjonijiet bankarji u finanzjarji oħra 71

12.6. Interċettazzjoni ta' telekomunikazzjonijiet 73

12.6.1. It-tifsira u l-kamp ta' applikazzjoni ta' "interċettazzjoni ta' telekomunikazzjonijiet" 74

12.6.2. Il-mekkaniżmu ta' notifika skont l-Artikolu 31 75

12.6.3. Trażmissjoni ta' interċettazzjonijiet 77

PUBLIC

12.7. Sorveljanza transfruntiera 78

12.8. Investigazzjonijiet sigrieti 79

13. STATISTIKA 82

14. TAĦRIĠ 84

15. LISTA TA' RAKKOMANDAZZJONIJIET 89

15.1. Rakkomandazzjonijiet lill-Istati Membri 89

15.2. Rakkomandazzjonijiet lill-Kummissjoni, lin-NĠE, lill-EJTN u lill-Eurojust 94

PUBLIC

1. SOMMARJU EŻEKUTTIV

L-għaxar serje ta' evalwazzjonijiet reċiproċi tiffoka fuq id-Direttiva 2014/41/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-3 ta' April 2014 dwar l-Ordni ta' Investigazzjoni Ewropea f'materji kriminali (id-Direttiva).[2] Id-Direttiva kienet reazzjoni għal ħtieġa prattika identifikata sew għal sistema komprensiva, ibbażata fuq ir-rikonoxximent reċiproku, biex jinkisbu provi f'każijiet b'dimensjoni transfruntiera. Din issostitwiet is-sistema frammentata preċedenti ta' ġbir ta' provi filwaqt li qieset il-flessibbiltà tas-sistema tradizzjonali ta' assistenza legali reċiproka (MLA).

L-għan tal-evalwazzjoni kien li jitqiesu mhux biss il-kwistjonijiet legali iżda anke l-aspetti prattiċi u operazzjonali marbuta mal-implimentazzjoni tad-Direttiva. Din ipprovdiet opportunità prezzjuża biex jiġu identifikati oqsma għal titjib, kif ukoll l-aħjar prattiki li għandhom jiġu kondiviżi fost l-Istati Membri.[3]

Din is-serje ta' evalwazzjonijiet uriet li d-Direttiva tintuża ta' spiss mill-Istati Membri u ġeneralment taħdem tajjeb fil-prattika, primarjament minħabba l-approċċ prammatiku u flessibbli tal-awtoritajiet kompetenti fl-applikazzjoni tal-Ordni ta' Investigazzjoni Ewropea (OIE). L-impenn tal-Istati Membri li jiżguraw il-funzjonament effiċjenti ta' dan l-istrument huwa evidenti mill-aħjar prattiki numerużi identifikati matul dawn l-evalwazzjonijiet, kollha mmirati lejn it-tisħiħ tal-kooperazzjoni ġudizzjarja fil-ġbir ta' provi.

Madankollu, ġew identifikati oqsma ewlenin għat-titjib u l-iżvilupp li jeħtieġ li jiġu indirizzati fil-livell nazzjonali u tal-UE.

Waħda mill-konklużjonijiet ewlenin ta' din l-evalwazzjoni hija li l-kwistjonijiet kritiċi li ġejjin jibbenefikaw minn kjarifika jew intervent fil-leġiżlazzjoni tal-UE.

---

2 Id-Direttiva ġiet emendata darbtejn, skont id-Direttiva (UE) 2022/228, fir-rigward tal-allinjament tagħha mar-regoli tal-Unjoni dwar il-protezzjoni tad-data personali, u skont id-Direttiva (UE) 2023/2843, fir-rigward tad-diġitalizzazzjoni tal-kooperazzjoni ġudizzjarja.

3 L-OIE ma tapplikax għad-Danimarka u l-Irlanda**,** għalhekk ma kinux parti minn din is-serje ta' evalwazzjonijiet.

L-applikazzjoni (jew le) tar-regola tal-ispeċjalità. Fil-preżent, xi Stati Membri jqisu li huwa meħtieġ li jinkiseb il-kunsens tal-Istat ta' eżekuzzjoni biex jintużaw il-provi miġbura permezz ta' OIE fi proċedimenti kriminali differenti; Stati Membri oħra huma tal-opinjoni li r-regola tal-ispeċjalità ma tapplikax fil-kuntest tal-OIE. Sabiex tiġi żgurata l-konsistenza dwar din il-kwistjoni importanti, il-Kummissjoni hija mistiedna tiċċara jekk ir-regola tal-ispeċjalità tapplikax jew le fil-kuntest tal-OIE, billi tippreżenta, jekk ikun meħtieġ, proposta leġiżlattiva biex tiġi emendata d-Direttiva.

Interċettazzjoni ta' telekomunikazzjonijiet. L-evalwazzjonijiet ikkonfermaw li l-Istati Membri għandhom approċċi diverġenti dwar il-kwistjoni ta' jekk il-miżuri ta' sorveljanza mwettqa b'mezzi tekniċi, bħat-traċċar bil-GPS u l-bugging ta' vetturi, jaqgħux taħt il-kunċett ta' "interċettazzjoni ta' telekomunikazzjonijiet". Din l-inċertezza tikkawża diffikultajiet sinifikanti, speċjalment fl-applikazzjoni tal-mekkaniżmu ta' notifika previst fl-Artikolu 31 tad-Direttiva. Għalhekk, it-timijiet ta' evalwazzjoni stiednu lill-Kummissjoni tippreżenta proposta leġiżlattiva biex temenda d-Direttiva u tiċċara l-kunċett ta' "interċettazzjoni ta' telekomunikazzjonijiet". Madankollu, il-maġġoranza l-kbira tal-prattikanti u l-esperti esprimew il-fehma li l-miżuri ta' sorveljanza bħat-traċċar bil-GPS u l-bugging ta' vetturi għandhom jiġu assistiti minn mekkaniżmu ta' notifika simili għal dak previst fl-Artikolu 31 tad-Direttiva għal każijiet fejn ma tkun meħtieġa l-ebda assistenza teknika mill-Istat Membru fejn tkun tinsab il-mira tal-miżura.

Is-sorveljanza transfruntiera u l-Artikolu 40 tal-Konvenzjoni li timplimenta l-Ftehim ta' Schengen (KIFS). Ir-relazzjoni bejn id-Direttiva u l-Artikolu 40 tal-KIFS uriet li hija pjuttost problematika fil-qasam tas-sorveljanza transfruntiera. Hemm differenzi fost l-Istati Membri dwar jekk u sa liema punt is-sorveljanza transfruntiera hija miżura ta' kooperazzjoni tal-pulizija jew ta' kooperazzjoni ġudizzjarja. Il-prattikanti u l-esperti qablu dwar il-ħtieġa għal emenda leġiżlattiva biex jiġi ċċarat jekk id-Direttiva tapplikax għas-sorveljanza transfruntiera mwettqa għall-fini tal-ġbir ta' provi fi proċedimenti kriminali.

L-OIE fir-rigward ta' skambji ta' informazzjoni. Lakuna fid-Direttiva enfasizzata minn xi Stati Membri matul l-evalwazzjonijiet tikkonċerna n-nuqqas ta' dispożizzjoni li tirregola l-proċedura li biha OIE tista' tinħareġ u tiġi eżegwita biex jintalab u jingħata l-kunsens biex tintuża informazzjoni preċedentement kondiviża bejn l-awtoritajiet tal-infurzar tal-liġi, jew permezz ta' skambju spontanju ta' informazzjoni, bħala prova fi proċedimenti kriminali. Dan huwa partikolarment rilevanti f'każijiet fejn il-lex fori teħtieġ li għandu jinkiseb kunsens għal informazzjoni li tkun diġà pprovduta fuq bażi minn pulizija għal pulizija, biex tintuża bħala prova fi proċedimenti kriminali.

Anness A. Il-prattikanti minn diversi Stati Membri appellaw għal intervent leġiżlattiv bl-għan li l-Anness A jsir aktar faċli għall-utent u pproponew għadd ta' emendi possibbli li fil-fehma tagħhom jagħmluha aktar faċli li l-Anness A jiġi kkompletat u jtejjeb il-komunikazzjoni bejn l-awtoritajiet emittenti u dawk ta' eżekuzzjoni.

Suġġett ieħor li ġie diskuss fid-dettall matul l-evalwazzjonijiet jikkonċerna l-użu tal-vidjokonferenzi biex tiġi żgurata l-parteċipazzjoni tal-persuna akkużata fi proċess minn Stat Membru. Xi Stati Membri joħorġu u jeżegwixxu OIE għall-finijiet tal-iżgurar tal-parteċipazzjoni mill-bogħod mill-persuna akkużata fil-proċess b'vidjokonferenza, filwaqt li Stati Membri oħra huma tal-opinjoni li dan jaqa' barra mill-kamp ta' applikazzjoni tad-Direttiva, peress li mhux (dejjem huwa) relatat mal-ġbir tal-evidenza. Barra minn hekk, xi Stati Membri esprimew riżervi dwar il-kompatibbiltà tal-parteċipazzjoni mill-bogħod mill-akkużat fi proċess permezz ta' vidjokonferenza mad-dritt għal proċess ġust u mal-prinċipji ġenerali tas-sistemi legali nazzjonali tagħhom. Madankollu, l-evalwazzjonijiet issuġġerew li dan is-suġġett ta' min jiġi esplorat aktar biex jinstabu soluzzjonijiet leġiżlattivi possibbli fil-livell tal-UE.

Għalkemm id-Direttiva ġiet adottata bl-intenzjoni li jkun hemm strument wieħed għal finijiet ta' ġbir ta' provi, il-prattikanti spiss jiltaqgħu ma' OIE li jinħarġu (parzjalment) għal skopijiet oħra. Jeżistu wkoll sitwazzjonijiet fejn l-iskop tal-miżura mitluba ma jkunx ċar jew jista' jinbidel matul l-investigazzjoni, pereżempju b'assi maqbuda għal finijiet ta' ġbir ta' provi li – fi stadju aktar tard – jistgħu jkunu soġġetti għall-iffriżar għall-fini ta' konfiska. L-Istati Membri japprezzaw aktar gwida fil-livell tal-UE dwar il-kamp ta' applikazzjoni tal-OIE u l-interrelazzjoni tagħha ma' strumenti oħra ta' kooperazzjoni ġudizzjarja f'materji kriminali.

Saru wkoll xi rakkomandazzjonijiet operazzjonali lill-Istati Membri bil-ħsieb li tissaħħaħ aktar il-fiduċja reċiproka u tissaħħaħ l-applikazzjoni bla xkiel tal-OIE. F'dan ir-rigward, l-Istati Membri ġew imħeġġa, fost l-oħrajn, jippromwovu l-ispeċjalizzazzjoni fi ħdan l-awtoritajiet kompetenti tagħhom; jiżguraw li l-awtoritajiet emittenti jipprovdu deskrizzjoni strutturata b'mod ċar u li tinftiehem tal-fatti u l-miżuri mitluba fl-Anness A, kif ukoll traduzzjoni adegwata; jadottaw reġim lingwistiku aktar flessibbli; jiffavorixxu kuntatt dirett bejn l-awtoritajiet emittenti u ta' eżekuzzjoni u jimplimentaw bis-sħiħ il-proċeduri ta' konsultazzjoni kif previst fid-Direttiva u jtejbu l-konformità mal-limiti ta' żmien għall-eżekuzzjoni tal-OIE u mal-formalitajiet mitluba mill-awtoritajiet emittenti.

Fl-aħħar nett, ta' min jinnota li matul l-evalwazzjonijiet, il-prattikanti rrappurtaw verament ftit każijiet fejn ġew invokati raġunijiet ta' nuqqas ta' rikonoxximent jew nuqqas ta' eżekuzzjoni fil-kuntest tal-OIE. Ir-raġuni għan-nuqqas ta' eżekuzzjoni rigward il-ksur tad-drittijiet fundamentali – li issa hija, għall-ewwel darba, prevista fi strument ta' rikonoxximent reċiproku – ftit li xejn ġiet applikata. Madankollu, filwaqt li fid-Direttiva r-raġunijiet kollha għan-nuqqas ta' eżekuzzjoni huma fakultattivi, fil-leġiżlazzjoni ta' traspożizzjoni tagħhom, diversi Stati Membri għamluhom kollha obbligatorji jew għamlu xi wħud minnhom obbligatorji. Barra minn hekk, xi Stati Membri introduċew raġunijiet addizzjonali għan-nuqqas ta' eżekuzzjoni li mhumiex previsti fid-Direttiva. Ġie rrakkomandat li l-Istati Membri jallinjaw il-leġiżlazzjoni ta' traspożizzjoni tagħhom mad-Direttiva.

PUBLIC

2. INTRODUZZJONI

L-adozzjoni tal-Azzjoni Konġunta 97/827/JHA tal-5 ta' Diċembru 1997[4] ("l-Azzjoni Konġunta") stabbiliet mekkaniżmu għall-evalwazzjoni tal-applikazzjoni u l-implimentazzjoni fil-livell nazzjonali ta' impriżi internazzjonali fil-ġlieda kontra l-kriminalità organizzata.

Skont l-Artikolu 2 tal-Azzjoni Konġunta, il-Kumitat ta' Koordinament fil-qasam tal-kooperazzjoni tal-pulizija u dik ġudizzjarja f'materji kriminali (CATS), wara proċedura informali li saret wara l-laqgħa tiegħu fl-10 ta' Mejju 2021, qabel li l-għaxar serje ta' evalwazzjonijiet reċiproċi tiffoka fuq l-OIE.

Permezz tal-identifikazzjoni tan-nuqqasijiet u l-oqsma għal titjib fl-applikazzjoni tad-Direttiva, flimkien mal-aħjar prattiki, din is-serje ta' evalwazzjonijiet kellha l-għan li tiżgura applikazzjoni aktar effettiva u konsistenti tal-prinċipju tar-rikonoxximent reċiproku fl-istadji kollha tal-proċedimenti kriminali fl-Unjoni kollha.

It-tisħiħ tal-implimentazzjoni konsistenti u effettiva tad-Direttiva jkompli jsaħħaħ il-fiduċja reċiproka fost l-awtoritajiet kompetenti tal-Istati Membri u jtejjeb il-funzjonament tal-kooperazzjoni ġudizzjarja transfruntiera f'materji kriminali fl-ispazju ta' libertà, sigurtà u ġustizzja. Barra minn hekk, dan il-proċess ta' evalwazzjoni jista' jipprovdi kontribut utli lill-Istati Membri meta jimplimentaw id-Direttiva.

Kif previst fl-ordni taż-żjarat fl-Istati Membri adottata mill-CATS fid-29 ta' Ġunju 2022 permezz ta' proċedura ta' silenzju[5], iż-żjarat fuq il-post bdew f'Jannar 2023 u ġew konklużi f'April 2024.

---

4 L-Azzjoni Konġunta tal-5 ta' Diċembru 1997 adottata mill-Kunsill fuq il-bażi tal-Artikolu K.3 tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea, li tistabbilixxi mekkaniżmu sabiex jevalwa l-applikazzjoni u jimplimenta fuq livell nazzjonali l-impriżi fil-ġlieda kontra l-kriminalità organizzata.

5 ST 10119/22.

F'konformità mal-Artikolu 3 tal-Azzjoni Konġunta, il-Presidenza fasslet lista ta' esperti għall-evalwazzjonijiet li għandhom jitwettqu, abbażi tal-għażla mill-Istati Membri ta' esperti b'għarfien sostanzjali fil-qasam kopert mill-evalwazzjoni. It-timijiet ta' evalwazzjoni kienu jikkonsistu fi tliet esperti nazzjonali, appoġġati minn membru wieħed jew aktar tal-persunal mis-Segretarjat Ġenerali tal-Kunsill u mill-osservaturi. Għal din is-serje ta' evalwazzjonijiet reċiproċi, kien hemm qbil li l-Kummissjoni Ewropea u l-Aġenzija tal-Unjoni Ewropea għall-Kooperazzjoni fil-Ġustizzja Kriminali (Eurojust) għandhom jiġu mistiedna bħala osservaturi[6].

Dan ir-rapport, imħejji mis-Segretarjat Ġenerali tal-Kunsill f'isem il-Presidenza, jiġbor fil-qosor is-sejbiet, il-konklużjonijiet u r-rakkomandazzjonijiet ewlenin tar-rapporti tal-pajjiżi individwali u jifformula rakkomandazzjonijiet lill-Istati Membri u lill-istituzzjonijiet u l-korpi tal-UE, b'kont meħud tar-rakkomandazzjonijiet identifikati bħala l-aktar rilevanti u/jew rikorrenti fir-rapporti dwar l-Istati Membri evalwati. It-test tar-rapport jenfasizza wkoll xi wħud mill-aħjar prattiki identifikati fil-kuntest ta' din is-serje ta' evalwazzjonijiet reċiproċi li jistgħu jiġu kondiviżi fost l-Istati Membri.

PUBLIC

6 ST 10119/22.

3. AWTORITAJIET KOMPETENTI

3.1. Awtoritajiet emittenti u ta' eżekuzzjoni

L-Artikolu 2 tad-Direttiva jipprovdi d-definizzjonijiet ta' awtorità emittenti u ta' awtorità ta' eżekuzzjoni fil-kuntest tal-OIE. F'konformità mad-Direttiva, awtorità emittenti tista' tkun imħallef, qorti, maġistrat inkwirenti jew prosekutur pubbliku, jew kwalunkwe awtorità kompetenti oħra kif definita mill-Istat emittenti, li tkun qed taġixxi fil-kapaċità tagħha bħala awtorità investigattiva fi proċedimenti kriminali (pereżempju, il-pulizija jew awtorità amministrattiva). Fejn awtorità mill-kategorija tal-aħħar taġixxi bħala awtorità emittenti, OIE dejjem teħtieġ li tiġi vvalidata minn awtorità ġudizzjarja qabel ma tiġi trażmessa lill-Istat ta' eżekuzzjoni.[7] Il-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea (QĠUE) kompliet tiċċara wkoll[8] li l-OIE li jfittxu li jiksbu data dwar it-traffiku u dwar il-lokalizzazzjoni assoċjata mat-telekomunikazzjonijiet ma jistgħux jinħarġu minn prosekutur pubbliku fejn, f'każ domestiku simili, l-imħallef ikollu kompetenza esklużiva li jadotta miżura investigattiva li tfittex aċċess għal tali data. Madankollu, instab li xi Stati Membri għadhom fil-proċess li jemendaw il-leġiżlazzjoni nazzjonali tagħhom biex jikkonformaw ma' din is-sentenza u xi Stati Membri oħra, wara din is-sentenza, introduċew il-prattika li tiġi annessa d-deċiżjoni tal-qorti sottostanti li tordna l-miżura investigattiva jew li l-Istat emittenti jintalab jittrażmettiha.

Awtorità ta' eżekuzzjoni hija awtorità b'kompetenza li tirrikonoxxi OIE u tiżgura l-eżekuzzjoni tagħha f'konformità mad-Direttiva u l-proċeduri applikabbli f'każ domestiku simili.

Barra minn hekk, id-Direttiva tagħti lill-Istati Membri l-opzjoni li jaħtru awtorità ċentrali (jew diversi awtoritajiet ċentrali) biex jassistu lill-awtoritajiet kompetenti. Stat Membru jista' wkoll jagħmel l-awtorità/awtoritajiet ċentrali tiegħu responsabbli għat-trażmissjoni amministrattiva u r-riċezzjoni tal-OIE, u għal korrispondenza uffiċjali oħra relatata magħhom (l-Artikolu 7(3) tad-Direttiva).

---

7 Ara aktar sentenzi tal-Qorti tal-Ġustizzja fil-kawża C-584/19 PPU Staatsanwaltschaft Wien/A. et, fil-kawża C-16/22 Staatsanwaltschaft Graz, u fil-kawża C-670/22 M.N. (EncroChat).

8 Sentenza fil-kawża C-724/19 Proċedimenti kriminali kontra HP.

Fit-traspożizzjoni tad-Direttiva, l-Istati Membri jvarjaw fil-mod kif organizzaw it-trażmissjoni u r-riċezzjoni tal-OIE. Madankollu, f'termini ġenerali, l-evalwazzjoni wriet li l-biċċa l-kbira tal-Istati Membri għandhom sistema li fiha l-prosekutur huwa kompetenti li joħroġ jew jivvalida OIE matul l-istadju ta' qabel il-proċess, u l-qorti u/jew imħallef huma kompetenti biex joħorġu OIE matul l-istadju tal-proċess. Approċċ simili japplika għall-eżekuzzjoni tal-OIE, għalkemm mhuwiex rari li l-Istati Membri jkunu ħatru awtorità kompetenti waħda biex tieħu deċiżjoni dwar ir-rikonoxximent u l-eżekuzzjoni ta' OIE (spiss l-uffiċċju tal-prosekutur), li tista' tgħaddiha lil awtorità oħra għall-eżekuzzjoni f'konformità mal-proċeduri nazzjonali.

Diversi Stati Membri ħatru awtorità ċentrali jew awtoritajiet ċentrali, iżda l-kompetenzi tagħhom ivarjaw ħafna. B'mod ġenerali, ġie osservat li fejn il-Ministeru għall-Ġustizzja nħatar bħala l-awtorità ċentrali, il-kompetenza tiegħu kienet limitata għal kompiti statistiċi jew l-iffaċilitar ta' kuntatt dirett bejn l-awtoritajiet emittenti u dawk ta' eżekuzzjoni fejn meħtieġ. Hemm Stati Membri li ma nnominawx formalment awtorità ċentrali iżda madankollu għandhom sistema ċentralizzata ħafna, li tirrikjedi li l-OIE kollha deħlin u ħerġin jgħaddu minn awtorità waħda. Din l-awtorità spiss tkun uffiċċju tal-prosekutur u nstab li għandhom rwol aktar sostanzjali, u spiss jipprovdu kontrolli tal-kwalità u kontribut sinifikanti ieħor dwar il-kwistjonijiet kollha li jirrigwardaw l-OIE.

Irrispettivament minn liema awtoritajiet ġew meqjusa kompetenti biex joħorġu/jeżegwixxu OIE fl-Istati Membri differenti, l-għaxar serje ta' evalwazzjonijiet reċiproċi wriet li grad għoli ta' speċjalizzazzjoni għandu influwenza pożittiva ħafna fuq l-applikazzjoni b'suċċess tal-OIE fil-prattika. It-timijiet ta' evalwazzjoni identifikaw bosta prattiki tajbin f'dan ir-rigward. L-Istati Membri rċevew tifħir talli kellhom prosekuturi, imħallfin, uffiċjali klerikali u awtoritajiet investigattivi speċjalizzati fil-kooperazzjoni internazzjonali, u l-istabbiliment ta' unitajiet speċjalizzati responsabbli għall-ħruġ u/jew l-eżekuzzjoni tal-OIE ġie enfasizzat bħala partikolarment ta' benefiċċju. Il-prattikanti li ma jaħdmux fuq OIE ta' kuljum esprimew l-apprezzament tagħhom għall-opportunità li jitolbu pariri lill-kollegi speċjalizzati tagħhom u b'hekk jiżguraw li l-OIE tiġi applikata b'mod korrett u konsistenti. Barra minn hekk, il-komunikazzjoni diretta bejn l-awtoritajiet emittenti u dawk ta' eżekuzzjoni tibbenefika minn grad ta' speċjalizzazzjoni fuq iż-żewġ naħat.

Min-naħa l-oħra, ftit rapporti tal-pajjiżi kkonkludew li kienet meħtieġa rakkomandazzjoni biex jiġi indirizzat nuqqas ta' speċjalizzazzjoni. Għalkemm ħafna Stati Membri rċevew tifħir għal-livell għoli ta' speċjalizzazzjoni f'awtorità kompetenti waħda, kien aktar eċċezzjonali li jinstab l-istess livell ta' speċjalizzazzjoni fl-awtoritajiet kompetenti l-oħra kollha li jittrattaw l-OIE f'dak l-Istat Membru.

Barra minn hekk, il-koordinazzjoni bejn id-diversi awtoritajiet (speċjalizzati) fl-istess Stat Membru wriet li hija daqstant ieħor importanti biex jinkisbu b'suċċess provi f'investigazzjonijiet transfruntieri. L-OIE li jitolbu diversi miżuri investigattivi spiss ikollhom jiġu eżegwiti minn diversi awtoritajiet ta' eżekuzzjoni differenti skont, pereżempju, it-tip ta' miżura mitluba u/jew ir-rabta territorjali. Mill-perspettiva tal-emittenti, l-Istati Membri rreferew għall-isfidi li jiltaqgħu magħhom bl-OIE li jitolbu diversi miżuri investigattivi, bħall-istabbiliment ta' kuntatt dirett mal-awtoritajiet kollha involuti fl-Istat ta' eżekuzzjoni u l-kisba ta' ħarsa ġenerali komprensiva dwar l-istat tal-eżekuzzjoni tal-OIE. Kien hemm sejħa għal aktar koordinazzjoni fost il-partijiet kollha li jittrattaw l-OIE. Koordinazzjoni bir-reqqa fil-livell nazzjonali fl-Istat ta' eżekuzzjoni hija ta' importanza kbira, mhux biss bejn id-diversi awtoritajiet ta' eżekuzzjoni fil-livell ġudizzjarju, iżda wkoll fil-livell tal-pulizija. Fl-istess spirtu, l-Istati Membri li għandhom arranġamenti ċari rigward l-awtorità responsabbli għall-koordinazzjoni tal-eżekuzzjoni tal-OIE rċevew tifħir għal din il-prattika.

3.2. Id-dritt tal-persuna suspettata jew akkużata jew tal-vittma li tapplika għal OIE

Skont l-Artikolu 1(3) tad-Direttiva, il-ħruġ ta' OIE jista' jintalab minn persuna suspettata jew akkużata, jew minn avukat f'isimha. Ma ġiet identifikata l-ebda kwistjoni fit-traspożizzjoni ta' din id-dispożizzjoni fl-Istati Membri. Għalkemm ġew osservati differenzi fil-proċeduri involuti, l-Istati Membri kollha evalwati jippermettu lill-persuni suspettati jew akkużati jitolbu li jinġabru l-provi, inkluż permezz ta' OIE.

Fil-prattika, madankollu, id-difiża rarament tagħmel użu minn din il-possibbiltà fi kwalunkwe Stat Membru. Diversi raġunijiet għal dan tressqu għall-attenzjoni tal-evalwaturi. L-ewwel nett, rappreżentanti minn diversi kmamar tal-avukati semmew li fil-fażi ta' qabel il-proċess, id-difiża għandha drittijiet u aċċess limitati għall-fajls, u dan jillimita l-applikazzjoni prattika ta' tali talbiet. It-tieni nett, il-perjodu ta' żmien għad-difiża biex jiġu ppreżentati tali talbiet xi kultant issemma bħala fattur limitattiv. Madankollu, jidher li n-nuqqas ta' għarfien fost l-avukati tad-difiża huwa l-aktar fattur sinifikanti biex jiġi spjegat għaliex talbiet bħal dawn rarament isiru. Diversi rappreżentanti mill-kmamar tal-avukati semmew li huma sempliċiment ma jafux meta u kif għandhom jippreżentaw talbiet bħal dawn. B'riżultat ta' dan, ftit Stati Membri biss setgħu jaqsmu l-esperjenza prattika tagħhom f'dan ir-rigward. Madankollu, f'dawk l-Istati Membri, il-prattikanti fuq iż-żewġ naħat kienu ġeneralment kuntenti bil-proċeduri fis-seħħ.

Id-Direttiva ma fiha l-ebda dispożizzjoni simili li tipprovdi lill-vittmi bid-dritt li jitolbu l-ħruġ ta' OIE. Il-kwistjoni ta' jekk id-Direttiva għandhiex tiġi emendata f'dan ir-rigward tqajmet okkażjonalment, iżda ma nstab l-ebda kunsens mifrux. Madankollu, ġie ddeterminat li d-dritt nazzjonali tal-parti l-kbira tal-Istati Membri, b'xi mod jew ieħor, jippermetti lill-vittmi jippreżentaw talbiet għall-ġbir ta' provi u, konsegwentement, għall-ħruġ ta' OIE. Dan ġie rikonoxxut ripetutament bħala l-aħjar prattika, peress li huwa meqjus li jikkomplementa d-dritt tal-vittma li tipprovdi provi skont id-Direttiva 2012/29/UE.

RAKKOMANDAZZJONIJIET

- ***L-Istati Membri huma mħeġġa jżommu u, fejn possibbli, iżidu l-livell ta' speċjalizzazzjoni tal-awtoritajiet kollha tagħhom li jaħdmu bi strumenti ta' kooperazzjoni internazzjonali, inkluż l-OIE. Għal dan l-għan, l-Istati Membri li għadhom ma għamlux dan jistgħu jikkunsidraw li joħolqu uffiċċji u/jew unitajiet speċjalizzati fejn prattikanti speċjalizzati bħal prosekuturi, imħallfin, uffiċjali tal-pulizija u uffiċjali klerikali jittrattaw każijiet bħal dawn.***

- ***Filwaqt li jaffermaw mill-ġdid l-importanza ta' kuntatt dirett bejn l-awtoritajiet emittenti u ta' eżekuzzjoni għall-eżekuzzjoni ottimali tal-OIE, l-Istati Membri huma mħeġġa jiżguraw li jkun hemm fis-seħħ arranġamenti legali u/jew operazzjonali għal koordinazzjoni effettiva bejn l-awtoritajiet ta' eżekuzzjoni nazzjonali tagħhom f'każijiet fejn jinħarġu OIE għal diversi miżuri investigattivi li jinvolvu awtoritajiet ta' eżekuzzjoni kompetenti differenti, bil-ħsieb li tissaħħaħ l-applikazzjoni effiċjenti tal-OIE u tiġi ffaċilitata l-komunikazzjoni mal-awtorità emittenti.***

PUBLIC

4. KAMP TA' APPLIKAZZJONI TAL-OIE U R-RELAZZJONI MA' STRUMENTI OĦRA

4.1. OIE fir-rigward ta' strumenti oħra

Id-Direttiva tistipula li OIE tista' tinħareġ għal miżura investigattiva speċifika waħda jew aktar li għandhom jitwettqu fi Stat Membru ieħor sabiex jinkisbu l-provi. L-OIE tista' tinħareġ ukoll sabiex jinkisbu provi li jkunu diġà fil-pussess tal-awtoritajiet kompetenti tal-Istat ta' eżekuzzjoni. Barra minn hekk, l-OIE tkopri l-miżuri investigattivi kollha, bl-eċċezzjoni tal-istabbiliment ta' Skwadra ta' Investigazzjoni Konġunta (SIK), f'konformità mal-Artikolu 3 tad-Direttiva.

Fir-realtà, madankollu, l-Istati Membri indikaw li l-OIE għal finijiet oħra għajr il-kisba tal-provi jiġu riċevuti regolarment, pereżempju f'sitwazzjonijiet fejn talba għal Assistenza Legali Reċiproka (MLA) kienet tkun l-opzjoni korretta. Hemm ukoll l-hekk imsejħa OIE "ibridi", fejn jintalbu miżuri investigattivi biex jinġabru l-provi, flimkien ma' miżuri oħra li, strettament, jaqgħu barra mill-kamp ta' applikazzjoni tad-Direttiva.

Għalkemm l-importanza li jiġi rrispettat il-kamp ta' applikazzjoni tal-OIE ġiet enfasizzata ta' spiss, instab li l-biċċa l-kbira tal-Istati Membri jaċċettaw u jeżegwixxu regolarment OIE fejn talba għal MLA kienet tkun l-istrument korrett, pereżempju għal talba biex jiġu nnotifikati dokumenti mingħajr finijiet b'element ta' prova. Ir-raġunament wara dan l-approċċ huwa li MLA ma għandhiex rekwiżiti formali u l-prattikanti jagħżlu li jaċċettaw l-OIE bħala MLA, dment li jiġu ssodisfati r-rekwiżiti kollha. Din l-attitudni flessibbli ta' spiss tirċievi tifħir bħala l-aħjar prattika, peress li tikkontribwixxi għall-effiċjenza tal-kooperazzjoni internazzjonali f'materji kriminali u tevita talbiet addizzjonali u spejjeż (ta' traduzzjoni) potenzjali.

Fir-rigward tal-Mandat ta' Arrest Ewropew (MAE), ħafna Stati Membri rċevew MAE b'mod parallel mal-OIE. F'dawn il-każijiet, l-OIE xi drabi tiġi trażmessa għall-iskop uniku li tinstab persuna, filwaqt li l-MAE jitlob li l-persuna tiġi arrestata. Madankollu, il-biċċa l-kbira tal-Istati Membri jqisu li dan mhux meħtieġ u jargumentaw li l-MAE jippermetti wkoll miżuri biex persuna tinstab għall-finijiet ta' arrest (eżekuzzjoni tal-MAE). Barra minn hekk, jistgħu jintużaw mezzi tal-pulizija għal dak l-għan. Min-naħa l-oħra, l-Istati Membri normalment ma jirrifjutawx li jeżegwixxu OIE biex isibu persuna għall-arrest sussegwenti tagħha abbażi ta' MAE.

Xi prattikanti ddikjaraw li huma mdorrijin jikkunsidraw jekk il-ħruġ ta' OIE għas-smigħ ta' persuna suspettata/akkużata għal finijiet b'element ta' prova jkunx alternattiva effettiva għal MAE. Dan l-approċċ isegwi l-ispirtu tal-premessa 26 tad-Direttiva u rċieva tifħir mill-evalwaturi.

Fir-rigward tal-iffriżar u s-sekwestru tal-assi, l-evalwazzjoni wriet li d-distinzjoni bejn is-sekwestru tal-assi għal finijiet evidenzjarji u l-iffriżar għall-finijiet ta' konfiska fil-prattika tikkawża sfidi. Għadd sostanzjali ta' Stati Membri rrappurtaw li rċevew OIE biex jissekwestraw assi li sussegwentement kellhom jiġu kkonfiskati, għalkemm din il-miżura trid tintalab permezz ta' ċertifikat ta' ffriżar skont ir-Regolament (UE) 2018/1805. Il-prattikanti jirrikonoxxu li l-iskop tal-iffriżar jew tal-qbid tal-assi jista' jkun imħallat u jista' jinbidel matul l-investigazzjoni. Fil-prattika l-użu parallel/simultanju ta' żewġ strumenti jista' jkun fattur ta' konfużjoni u ta' dewmien. Diffikultà oħra mqajma kienet il-fatt li ċertifikat ta' ffriżar spiss ikun preċedut minn OIE, li permezz tagħha ġew skoperti l-eżistenza u fejn jinsabu l-assi rilevanti. Dawn il-kwistjonijiet huma aktar ikkumplikati meta l-awtoritajiet kompetenti biex jittrattaw OIE u ċertifikat ta' ffriżar ma jkunux l-istess.

Matul diversi żjarat ta' evalwazzjoni, saru diskussjonijiet dwar assi bħal oġġetti ta' lussu u flus. Xi Stati Membri argumentaw li dawn ma għandhomx jinqabdu abbażi ta' OIE, filwaqt li għal Stati Membri oħra, f'xi każijiet, dawn il-punti jista' jkollhom finijiet b'element ta' prova.

Fir-rigward tas-SIK, il-biċċa l-kbira tal-Istati Membri ma esperjenzaw l-ebda diffikultà. Jekk f'SIK isir meħtieġ li jinkisbu provi minn Stat Membru mhux parteċipanti, titqies prattika tajba li l-OIE dejjem issemmi li l-investigazzjoni qed titwettaq minn SIK u li r-riżultati tal-eżekuzzjoni tal-OIE ser jiġu kondiviżi fost il-parteċipanti kollha. Ġeneralment, din il-prattika ma tqajjem l-ebda problemi għall-membri tas-SIK jew għall-Istat ta' eżekuzzjoni mhux parteċipanti. Stat Membru wieħed argumenta li r-regola tal-ispeċjalità ma tapplikax fil-kuntest tal-OIE u li għalhekk, il-provi li jinġabru permezz ta' OIE maħruġa minn membru tas-SIK jistgħu jiġu kondiviżi mhux biss mal-membri l-oħra tas-SIK, iżda wkoll barra mis-SIK. Ftit Stati Membri semmew li meta ma jkunx hemm trikkib suffiċjenti bejn l-investigazzjonijiet, jippreferu jużaw strumenti oħra għall-kooperazzjoni, bħall-OIE, aktar milli SIK.

Matul iż-żjarat, diversi prattikanti indikaw li l-interrelazzjoni ma' strumenti ġudizzjarji oħra tista' tkun ta' sfida u tista' tikkawża dewmien fil-proċedimenti. Dan huwa partikolarment il-każ meta l-għan tal-miżura jinbidel matul il-proċedimenti kriminali. Madankollu, l-esperti u l-prattikanti qablu li l-awtoritajiet emittenti għandhom dejjem jindikaw fl-Anness A jekk humiex qed jintużaw strumenti legali oħra fir-rigward tal-istess każ (ara wkoll il-Kapitolu 5).

Ġie argumentat li għandha tingħata aktar attenzjoni lill-interrelazzjoni bejn id-diversi strumenti biex tinżamm relazzjoni bla xkiel bejniethom, kif enfasizzat ukoll mill-premessa 34 tad-Direttiva. Xi rapporti tal-pajjiżi talbu manwal jew linji gwida maħruġa mill-Kummissjoni, u/jew aktar taħriġ min-Network Ewropew tat-Taħriġ Ġudizzjarju (EJTN) dwar din il-kwistjoni.

4.2. OIE fir-rigward ta' skambju ta' informazzjoni

L-Istati Membri jiltaqgħu ma' OIE deħlin u ħerġin li jitolbu l-kunsens għall-użu ta' informazzjoni miksuba qabel permezz tal-kooperazzjoni tal-pulizija bħala provi fi proċedimenti kriminali. Minkejja li jqumu sfidi fir-rigward tal-proċedura xierqa dwar kif għandu jingħata tali kunsens, b'mod ġenerali, l-Istati ta' eżekuzzjoni jkunu lesti li jipprovdu kunsens. Id-Direttiva ma tinkludix tali proċedura ta' kunsens, filwaqt li kemm id-Deċiżjoni Qafas 2006/960/ĠAI kif ukoll s-suċċessur tagħha, id-Direttiva (UE) 2023/977, isemmu l-possibbiltà li jingħata kunsens iżda ma jsemmux kif jista' jingħata l-kunsens.

L-iskambju spontanju ta' informazzjoni bejn l-awtoritajiet ġudizzjarji ma ssemmiex ta' spiss mill-Istati Membri bħala forma ta' talba għall-kunsens biex tintuża informazzjoni miksuba qabel permezz tal-kooperazzjoni tal-pulizija. Bl-istess mod, madankollu, ġie argumentat li dwar din il-kwistjoni, id-Direttiva hija siekta wkoll[9] u l-Istati Membri għandhom fehmiet differenti dwar jekk hemmx dejjem il-ħtieġa li tinħareġ OIE bil-ħsieb li jintużaw provi miksuba permezz ta' skambju spontanju.

[9] Bil-kontra, pereżempju, tal-Artikolu 7 tal-Konvenzjoni dwar l-Assistenza Reċiproka f'Materji Kriminali bejn l-Istati Membri tal-Unjoni Ewropea ((2000/C 197/01)

B'mod ġenerali, diversi timijiet ta' evalwazzjoni kkonkludew li hemm bżonn ta' kjarezza dwar din il-kwistjoni u li konsegwentement, ikun ta' benefiċċju jekk id-Direttiva tipprevedi possibbiltà ċara li jintalab kunsens biex tintuża informazzjoni preċedentement kondiviża bejn l-awtoritajiet tal-infurzar tal-liġi, jew permezz ta' skambju spontanju ta' informazzjoni bejn l-awtoritajiet ġudizzjarji, bħala prova fi proċedimenti kriminali.

4.3. OIE fir-rigward ta' stadji differenti tal-proċedimenti

Id-Direttiva hija applikabbli għall-istadji kollha tal-proċedimenti kriminali, inkluż il-fażi tal-proċess. Madankollu, l-evalwazzjoni wriet li ma hemm l-ebda kunsens bejn l-Istati Membri dwar l-użu tal-OIE wara d-deċiżjoni finali li tkun ingħatat wara l-proċedimenti kriminali. Xi Stati Membri jemmnu li d-Direttiva tista' tiġi interpretata b'tali mod li OIE tista' tinkludi wkoll ċerti miżuri wara d-deċiżjoni finali, eż. il-kisba ta' data ta' lokalizzazzjoni sabiex tiġi kkuntattjata persuna kkundannata f'investigazzjonijiet finanzjarji separati mmirati lejn l-infurzar ta' ordni ta' konfiska jew fi proċedimenti li jikkonċernaw l-applikazzjoni ta' sanzjonijiet alternattivi u deċiżjonijiet ta' probation.

Barra minn hekk, diversi Stati Membri argumentaw li qatt ma ltaqgħu ma' OIE fil-proċess tal-infurzar ta' deċiżjoni finali iżda, fit-teorija, ma jaraw l-ebda ostaklu għall-ħruġ/għall-eżekuzzjoni ta' OIE f'dak l-istadju, sakemm dan ikun għal finijiet b'element ta' prova u l-OIE fil-fatt tkun l-istrument korrett li għandu jintuża.

Min-naħa l-oħra, diversi Stati Membri esprimew fehma qawwija li OIE ma għandha tintuża qatt fl-istadji tal-infurzar ta' deċiżjoni finali, peress li dan jaqa' barra mill-kamp ta' applikazzjoni tad-Direttiva, u li strumenti oħra huma disponibbli għal dan l-għan. Fil-prattika, jidher li l-OIE rarament jintużaw f'dan l-istadju, u għalhekk l-esperjenza b'din il-kwistjoni (u l-kwistjonijiet involuti fiha) hija limitata wkoll. Ftit Stati Membri taw eżempji ta' okkażjonijiet meta talbu lill-Istat emittenti biex juża strument applikabbli ieħor għat-talba tagħhom u normalment l-awtoritajiet ikunu waslu għal ftehim permezz ta' konsultazzjonijiet diretti.

PUBLIC

RAKKOMANDAZZJONIJIET

- ***Il-Kummissjoni hija mistiedna tikkunsidra l-ħruġ ta' manwal jew linji gwida dwar l-OIE u l-interrelazzjoni tagħha ma' strumenti oħra ta' kooperazzjoni ġudizzjarja f'materji kriminali, inkluż id-Deċiżjoni Qafas dwar il-MAE u r-Regolament (UE) 2018/1805 dwar ir-rikonoxximent reċiproku ta' ordnijiet ta' ffriżar u ordnijiet ta' konfiska. Barra minn hekk, l-EJTN huwa mħeġġeġ iżid is-sensibilizzazzjoni u d-djalogu dwar ir-rabta bejn dawn l-istrumenti.***

- ***Il-Kummissjoni hija mistiedna tikkunsidra li tippreżenta proposta leġiżlattiva biex temenda d-Direttiva, billi tipprevedi l-possibbiltà li jintalab kunsens biex tintuża informazzjoni preċedentement kondiviża bejn l-awtoritajiet tal-infurzar tal-liġi, jew permezz ta' skambju spontanju ta' informazzjoni bejn l-awtoritajiet ġudizzjarji, bħala prova fi proċedimenti kriminali.***

PUBLIC

5. KONTENUT U FORMOLA

5.1. Sfidi ġenerali

F'konformità mal-Artikolu 5 tad-Direttiva, OIE tista' tinħareġ biss billi timtela u tiġi ffirmata l-formola li tinsab fl-Anness A. L-Anness A, li huwa disponibbli fil-lingwi kollha tal-UE, ġie stabbilit sabiex jipprovdi lill-awtoritajiet mod konsistenti u effiċjenti għall-inklużjoni tal-informazzjoni rilevanti kollha għall-Istat ta' eżekuzzjoni. It-taqsimiet u l-kaxxi separati li għandhom jiġu "mmarkati" għandhom l-għan li jipprovdu ħarsa ġenerali lejn il-każ u l-miżuri mitluba. Matul iż-żjarat, il-prattikanti semmew li, matul is-snin, saru dejjem aktar familjari mal-formola fl-Anness A. Madankollu, l-evalwazzjoni wriet li ħafna prattikanti f'diversi Stati Membri jesperjenzaw diffikultajiet bl-Anness A. Dan is-subkapitolu għandu l-għan li jipprovdi ħarsa ġenerali lejn l-isfidi li jiltaqgħu magħhom l-aktar ta' spiss.

- **OIE mhux kompluti/mhux ċari.** Kważi l-Istati Membri kollha indikaw li ta' spiss jirċievu OIE mhux kompluti, inkonsistenti jew mhux ċari. Mhuwiex rari li OIE ma jinkludux informazzjoni bażika dwar il-fatti u l-ħin u l-post tal-miżura/i mitluba u/jew ġustifikazzjoni għaliha/hom. F'xi każijiet, is-sommarju tal-fatti ikun diffiċli biex jinftiehem minħabba li l-awtorità emittenti tkun sempliċiment ikkupjat sentenzi twal u kumplessi mid-dokumenti nazzjonali sottostanti. Jista' jkun hemm numri tal-kont bankarju jew dettalji relatati mas-suspettat skorretti. Xi kultant, l-awtorità emittenti telenka l-miżuri li tixtieq tara eżegwiti iżda ma timmarkax il-kaxxi xierqa fit-Taqsima C. Barra minn hekk, jidhru diskrepanzi fit-test, relatati pereżempju mad-deskrizzjoni tal-istatus tal-persuna li għandha tinstema' (xhud/vittma/suspettat). Ħafna rapporti jinkludu rakkomandazzjoni lill-Istati Membri kollha biex jagħtu attenzjoni partikolari biex jiżguraw li l-fatti u l-miżuri mitluba fl-OIE jiġu deskritti b'mod strutturat b'mod ċar u li jinftiehem, filwaqt li jitqies l-aħjar interess għall-qarrej. Ġie ssuġġerit ukoll li l-awtoritajiet emittenti jużaw sentenzi qosra u lingwaġġ preċiż biex jiffaċilitaw traduzzjonijiet preċiżi. Madankollu, it-timijiet ta' evalwazzjoni indikaw li n-nuqqasijiet fil-kontenut tal-OIE, bħal informazzjoni insuffiċjenti jew żbalji ta' traduzzjoni, ma għandhomx iwasslu għal nuqqas ta' eżekuzzjoni tal-OIE iżda pjuttost għal konsultazzjoni mal-awtoritajiet emittenti.

- **Taqsima D.** Din it-taqsima tippermetti lill-Istati Membri jinfurmaw lill-awtoritajiet ta' eżekuzzjoni li l-OIE hija relatata ma' waħda preċedenti. Madankollu, id-Direttiva ma fihiex taqsima speċifika biex jissemma li l-OIE hija relatata ma' talbiet/ordnijiet oħra ta' kooperazzjoni ġudizzjarja, bħal MAE, SIK, ċertifikat ta' ffriżar jew kwalunkwe talba għal MLA, minkejja li t-timijiet ta' evalwazzjoni u l-prattikanti spiss qablu li huwa importanti li jiġu infurmati dwar talbiet/ordnijiet rilevanti oħra sabiex tiġi żgurata l-eżekuzzjoni effettiva tal-OIE. Pereżempju, mhuwiex rari li OIE titlob tfittxija fid-dar li jeħtieġ li tiġi kkoordinata ma' MAE li jitlob l-arrest tal-persuna li tgħix f'dik id-dar. Bla dubju, l-awtoritajiet ta' eżekuzzjoni kompetenti (li jistgħu jvarjaw skont l-istrument) għandhom jiġu infurmati bit-talbiet kollha sabiex l-eżekuzzjoni tiġi kkoordinata mingħajr xkiel. F'diversi rapporti, il-prattikanti esprimew ix-xewqa li jkollhom taqsima fl-Anness A fejn jistgħu jiddikjaraw relazzjoni ma' talbiet/ordnijiet preċedenti. Fl-istess ħin, l-Istati Membri ġew imħeġġa jittrattaw it-Taqsima D bħala waħda li diġà tipprovdi l-ispazju biex jissemmew talbiet rilevanti oħra, irrispettivament mill-bażi legali tagħhom.

- **Faċilità tal-formola għall-utenti.** Diversi rapporti esprimew il-ħtieġa li l-Anness A jsir aktar faċli għall-utent. Xi Stati Membri semmew li t-Taqsimiet C u G spiss jiġu konfużi u jistaqsu jekk għandhomx jitqiegħdu b'mod konsekuttiv. It-Taqsima C tirrikjedi li l-awtorità emittenti l-ewwel tindika, fil-bidu tal-formola, liema miżuri jeħtieġ li jitwettqu, u huwa biss aktar tard fil-formola (fit-Taqsima G) li l-awtorità emittenti tista' tipprovdi ġustifikazzjoni għal dawn il-miżuri. Xi rapporti pproponew l-inklużjoni ta' miżuri addizzjonali fit-Taqsima C bħala kaxxa tal-immarkar, b'mod partikolari għat-tfittxijiet, peress li din hija miżura investigattiva li tintuża ta' spiss. Barra minn hekk, ġie ssuġġerit li tittejjeb it-Taqsima G billi jkun possibbli li kaxxa tiġi mmarkata biex tindika l-fażi tal-investigazzjoni (qabel il-proċess jew il-proċess innifsu). Barra minn hekk, ġie osservat li t-Taqsimiet C u H fihom ripetizzjonijiet mhux meħtieġa u li l-prattikanti jridu jindikaw darbtejn x'tip ta' miżura qed tintalab. Fir-rigward tal-kaxxi, għadd ta' awtoritajiet jippreferu jaraw il-persuna suspettata u dik akkużata b'mod separat u li jkollhom kaxxa għax-xhieda u għall-vittmi għal kull miżura fit-Taqsima C. Diversi Stati Membri argumentaw li għandu jkun hemm taqsima għall-mistoqsijiet li għandhom isiru lix-xhud/lill-persuna suspettata/akkużata jew inkella, tista' tiġi mmarkata kaxxa li tirreferi għal lista annessa ta' mistoqsijiet. Dwar din il-kwistjoni, tqies utli li tinħoloq taqsima separata għal lista ta' kwalunkwe dokumentazzjoni mehmuża (bħal ordni tal-qorti nazzjonali). Fl-aħħar nett, diversi rapporti enfasizzaw li ħafna prattikanti jaħsbu li l-Anness A huwa twil wisq u japprezzaw il-possibbiltà li jitqassru jew "jinħbew" taqsimiet li mhumiex meħtieġa f'każijiet speċifiċi.

Stat Membru wieħed semma kwistjoni partikolari meta tiġi ffirmata l-OIE. Bħala riżultat dirett tal-periklu akbar maħluq mill-kriminalità organizzata, prattikanti minn dak l-Istat Membru ddeċidew li jiffirmaw l-OIE b'mod anonimu permezz ta' numru, fl-aktar każijiet sensittivi, biex jipproteġu l-identità tagħhom. Madankollu, ma kienx ċar jekk din il-prattika hijiex konformi mad-Direttiva jew le.

Matul iż-żjarat, l-Istati Membri ġew mistoqsija kif jirrispondu għal sitwazzjonijiet urġenti u jekk jistgħux iwettqu miżuri investigattivi abbażi ta' telefonata minn kollega barra mill-pajjiż. Il-biċċa l-kbira tal-Istati Membri (bi ftit eċċezzjonijiet) iddikjaraw li ma jaċċettawx OIE li tħabbru bil-fomm, u bl-eċċezzjoni ta' azzjonijiet preparatorji, ma jaġixxux jew ma jwettqu l-ebda miżura investigattiva qabel ma l-OIE tiġi riċevuta bil-miktub.

B'mod ġenerali, l-evalwazzjoni wriet li l-isfidi rigward il-formola tal-OIE huma tnejn. L-ewwel nett, hija meħtieġa azzjoni leġiżlattiva biex l-Anness A jsir aktar faċli għall-utent. It-tieni nett, l-Istati Membri għandhom jagħmlu sforz akbar biex jimlew il-formola tal-OIE b'mod ċar u konsistenti u biex jipprovdu informazzjoni li tinftiehem.

5.2. Reġim lingwistiku u kwistjonijiet relatati mat-traduzzjoni

L-Artikolu 5(2) tad-Direttiva jistipula li kull Stat Membru għandu jindika liema lingwa jew lingwi mil-lingwi uffiċjali tal-istituzzjonijiet tal-UE, flimkien mal-lingwa jew il-lingwi uffiċjali tal-Istat Membru kkonċernat, jistgħu jintużaw sabiex issir jew tiġi tradotta l-OIE meta dak l-Istat Membru jkun l-Istat ta' eżekuzzjoni. Il-premessa 14 tħeġġeġ lill-Istati Membri biex jinkludu mill-inqas lingwa waħda li komuni tintuża fl-UE minbarra l-lingwa jew il-lingwi uffiċjali tagħhom.

L-evalwazzjoni wriet li xi Stati Membri huma flessibbli f'dak li għandu x'jaqsam mar-reġim lingwistiku. Pereżempju, Stat Membru wieħed jaċċetta uffiċjalment l-OIE b'erba' lingwi. Stat Membru ieħor jaċċetta OIE bi tliet lingwi u barra minn hekk, kwalunkwe lingwa oħra, sakemm ma jkun hemm l-ebda ostaklu biex tiġi aċċettata. L-Ingliż huwa l-aktar lingwa addizzjonali komuni indikata mill-Istati Membri. Madankollu, iż-żjarat żvelaw li xi Stati Membri inkludew lingwa oħra (spiss l-Ingliż) fin-notifika tagħhom, iżda fil-prattika ma jidhirx li jaċċettaw OIE b'dik il-lingwa addizzjonali.

Minkejja l-formulazzjoni tal-Artikolu 5(2), xi Stati Membri indikaw li jaċċettaw OIE bil-lingwa uffiċjali tagħhom biss. Ftit Stati Membri qablu li jaċċettaw OIE fil-lingwa tal-pajjiż ġar tagħhom, bil-kundizzjoni ta' reċiproċità.

Il-biċċa l-kbira tar-rapporti ħeġġew lill-Istati Membri kollha biex jinkludu lingwa oħra li komuni tintuża fl-Unjoni, minbarra l-lingwa uffiċjali tagħhom fin-notifika tagħhom dwar ir-reġim lingwistiku, fl-ispirtu tal-Artikolu 5(2) u l-premessa 14 tad-Direttiva. Għadd kbir ta' prattikanti u evalwaturi indikaw li huwa komuni li fil-kooperazzjoni ġudizzjarja internazzjonali jintuża l-Ingliż.

PUBLIC

Ħafna Stati Membri rrappurtaw diffikultajiet fir-rigward tat-traduzzjoni ta' OIE. Mill-perspettiva ta' eżekuzzjoni, il-prattikanti jiltaqgħu ma' traduzzjonijiet (awtomatiċi) ta' kwalità baxxa ħafna, li f'xi każijiet jagħmluha kważi impossibbli biex jinftiehmu l-fatti u l-miżura/i mitluba. F'dawn il-każijiet, normalment jintalbu kjarifiki jew traduzzjoni ġdida mill-Istat emittenti, u dan jikkawża dewmien fl-eżekuzzjoni. Fi ftit rapporti, tqieset prattika tajba li l-verżjoni oriġinali tal-OIE tiġi mehmuża mat-traduzzjoni, sabiex l-Istat ta' eżekuzzjoni jkun jista' jittraduċi (partijiet minn) l-OIE huwa stess jekk ikun meħtieġ. Xi Stati Membri kkummentaw li jippreferu jirċievu OIE tradotta bl-Ingliż (tajjeb) milli traduzzjoni fqira bil-lingwa uffiċjali tagħhom.

Mill-perspettiva tal-ħruġ, il-prattikanti semmew problemi biex isibu traduttur kwalifikat għal ċerti lingwi. Xi awtoritajiet għandhom servizzi ta' traduzzjoni interna, iżda ħafna drabi mhux għal kull lingwa uffiċjali mitkellma fl-UE. Huwa għalhekk li f'xi każijiet tkun diffiċli u ta' spiża biex jinstab traduttur kwalifikat. Xi rapporti saħansitra identifikaw sitwazzjonijiet fejn deher li OIE ma setgħux jinħarġu minħabba li kien sempliċiment impossibbli li dawn jiġu tradotti fil-lingwa uffiċjali tal-Istat ta' eżekuzzjoni.

F'dak li jirrigwarda l-Kapitolu 5.1., huwa minnu li l-kwalità tat-traduzzjonijiet hija affettwata wkoll minn informazzjoni mhux ċara, inkomprensibbli u mhux kompluta fil-verżjoni oriġinali tal-OIE. Min-naħa l-oħra, ħafna rapporti appellaw lill-Istati Membri kollha biex jagħmlu sforz akbar biex jiżguraw u jtejbu l-kwalità tat-traduzzjonijiet.

PUBLIC

RAKKOMANDAZZJONIJIET

- ***Huwa rrakkomandat li l-awtoritajiet emittenti tal-Istati Membri joqgħodu partikolarment attenti li jiżguraw deskrizzjoni strutturata b'mod ċar u komprensibbli tal-fatti u l-miżuri mitluba fl-OIE, filwaqt li jagħmlu sforz biex iżommu f'moħħhom il-qarrej.***

- ***Huwa rrakkomandat li meta joħorġu OIE, l-awtoritajiet emittenti tal-Istati Membri jsemmu t-talbiet/l-ordnijiet kollha relatati ta' kooperazzjoni ġudizzjarja fl-Anness A, bħal MAE preċedenti/paralleli, ċertifikati ta' ffriżar jew SIK.***

- ***Il-Kummissjoni hija mistiedna tippreżenta proposta leġiżlattiva biex temenda d-Direttiva billi tagħmel l-Anness A aktar faċli għall-utent u aktar effettiv, b'kunsiderazzjoni tan-nuqqasijiet li ġew identifikati.***

- ***L-Istati Membri mħeġġa jindikaw lingwa oħra li komuni tintuża fl-Unjoni fid-dikjarazzjoni tagħhom dwar is-sistema lingwistika, flimkien mal-lingwa uffiċjali tagħhom, fl-ispirtu tal-Artikolu 5(2) u l-premessa 14 tad-Direttiva.***

- ***Huwa rrakkomandat li l-awtoritajiet emittenti tal-Istati Membri jiżguraw kwalità tajba tat-traduzzjonijiet. Barra minn hekk, huwa rrakkomandat li mat-traduzzjoni tiġi mehmuża l-verżjoni oriġinali tal-OIE.***

PUBLIC

6. TRAŻMISSJONI TAL-OIE U KUNTATT DIRETT

Żewġ suġġetti ewlenin li jikkonċernaw it-trażmissjoni tal-OIE ġew indirizzati f'din is-serje ta' evalwazzjonijiet: (i) l-identifikazzjoni tal-awtorità kompetenti fl-Istat ta' eżekuzzjoni li lilha għandha tintbagħat l-OIE; (ii) il-mezzi ta' trażmissjoni, jiġifieri jekk it-trażmissjoni elettronika tal-OIE hijiex suffiċjenti, u taħt liema kundizzjonijiet, jew jekk it-trażmissjoni tal-OIE oriġinali stampata hijiex (ukoll) meħtieġa.

Għalkemm ġew irrappurtati xi diffikultajiet okkażjonali, l-evalwazzjonijiet ġeneralment urew li l-identifikazzjoni tal-awtorità ta' eżekuzzjoni kompetenti ma toħloq l-ebda problema sinifikanti.

Il-kwistjoni ta' mezzi siguri ta' trażmissjoni rriżultat li kienet aktar ta' sfida: ir-rapporti enfasizzaw l-eżistenza ta' fehmiet u approċċi differenti, u xi drabi inkonsistenti, fost l-Istati Membri, li jista' jkollhom impatt kritiku fuq l-applikazzjoni bla xkiel tal-OIE. Dak li ħareġ b'mod ċar minn din is-serje ta' evalwazzjonijiet huwa li l-implimentazzjoni sħiħa tas-sistema elettronika għal komunikazzjoni sigura fost l-awtoritajiet kompetenti tal-Istati Membri (Sistema ta' Skambju Diġitali ta' Evidenza Elettronika - eEDES) hija mistennija li ttejjeb ħafna l-effiċjenza, il-veloċità u s-sigurtà tat-trażmissjoni tal-OIE.

6.1. Identifikazzjoni tal-awtorità ta' eżekuzzjoni kompetenti

L-evalwazzjonijiet ikkonfermaw li l-Atlas Ġudizzjarju tan-Network Ġudizzjarju Ewropew (Atlas tan-NĠE) huwa riżorsa essenzjali. L-awtoritajiet emittenti tal-Istati Membri jużaw b'mod regolari u attiv l-Atlas tan-NĠE biex jidentifikaw u jistabbilixxu kuntatt dirett mal-awtoritajiet ta' eżekuzzjoni kompetenti ta' Stati Membri oħra. Madankollu, ġie indikat li l-informazzjoni dwar l-awtoritajiet kompetenti fl-Atlas tan-NĠE xi drabi ma kinitx kompluta jew mhux aġġornata. Il-prattikanti ssottolinjaw li din l-informazzjoni għandha dejjem tinkludi l-indirizzi tal-email u n-numri tat-telefown korretti tal-awtoritajiet kompetenti sabiex jiġi ffaċilitat il-kuntatt dirett.

Prattikanti minn Stat Membru wieħed issuġġerew li n-NĠE għandu jikkunsidra li jagħmel l-Atlas disponibbli bil-lingwi uffiċjali kollha tal-UE. Barra minn hekk, f'rapport wieħed, in-NĠE ġie mistieden jikkunsidra li jtejjeb l-Atlas fir-rigward ta' każijiet fejn tinħareġ OIE għall-eżekuzzjoni ta' diversi miżuri investigattivi.

Meta jitqies li fl-opinjoni unanima tal-prattikanti, l-Atlas tan-NĠE wera li huwa għodda siewja u minħabba l-importanza li jiġi stabbilit kuntatt dirett skont id-Direttiva, ġie rrakkomandat li l-Istati Membri jiżguraw li l-informazzjoni tagħhom dwar l-awtoritajiet kompetenti fl-Atlas tan-NĠE tkun korretta, kompluta u aġġornata.

Madankollu, l-awtoritajiet emittenti xi drabi jiltaqgħu ma' diffikultajiet biex jiddeterminaw l-awtorità ta' eżekuzzjoni, speċjalment fi Stati Membri li ma għandhomx punt ċentrali biex jirċievu l-OIE, f'każijiet fejn jintalbu diversi miżuri investigattivi u l-Istat ta' eżekuzzjoni jkollu awtoritajiet kompetenti differenti, jew meta l-post fejn għandha titwettaq il-miżura mitluba ma jkunx magħruf. Meta jinqalgħu diffikultajiet f'każijiet bħal dawn, l-awtoritajiet emittenti jirrikorru għal firxa ta' sorsi differenti, f'konformità mal-Artikolu 7(5) tad-Direttiva.

Skont is-sejbiet ta' din is-serje ta' evalwazzjonijiet, l-awtoritajiet emittenti spiss jitolbu assistenza mill-punti ta' kuntatt tan-NĠE jew, f'każijiet aktar kumplessi, mill-uffiċċji nazzjonali rilevanti fl-Eurojust. Huma jistgħu jitolbu wkoll informazzjoni mill-awtoritajiet ċentrali, fejn maħtura, mill-Ministeru għall-Ġustizzja jew minn maġistrati ta' kollegament preżenti fl-Istat Membru tagħhom jew stazzjonati barra mill-pajjiż. F'diversi Stati Membri, gruppi/unitajiet/networks ta' prattikanti speċjalizzati ħafna fil-kooperazzjoni ġudizzjarja huma lesti li jassistu lill-kollegi tagħhom fi kwistjonijiet li jikkonċernaw każijiet transfruntiera, inkluż l-identifikazzjoni tal-awtorità ta' eżekuzzjoni kompetenti. Xi drabi jintużaw kanali tal-pulizija biex tiġi identifikata l-awtorità ta' eżekuzzjoni kompetenti.

Ta' min jinnota li, f'każijiet fejn l-awtoritajiet li jirċievu OIE fl-Istat ta' eżekuzzjoni ma jkollhomx kompetenza għar-rikonoxximent u l-eżekuzzjoni tagħha, ġeneralment jikkonformaw mal-Artikolu 7(6) tad-Direttiva u jittrażmettu l-OIE, *ex officio*, lill-awtorità ta' eżekuzzjoni kompetenti. Fil-fatt, għajr għal ftit eċċezzjonijiet, il-prattikanti ma rrappurtaw l-ebda każ li fih l-OIE ġiet irritornata lill-awtorità emittenti minħabba li kienet intbagħtet lil awtorità fl-Istat ta' eżekuzzjoni li ma kinitx kompetenti biex tirrikonoxxiha jew teżegwixxiha. F'xi rapporti, il-konformità stretta mal-Artikolu 7(6) tqieset bħala l-aħjar prattika u ġiet irrakkomandata lill-Istati Membri kollha.

6.2. Mezzi ta' trażmissjoni

Il-biċċa l-kbira tal-Istati Membri ttrasponew l-Artikolu 7(1) tad-Direttiva kważi *verbatim* fil-leġiżlazzjoni tagħhom, li skontu l-OIE għandha tiġi trażmessa mill-awtorità emittenti lill-awtorità ta' eżekuzzjoni permezz ta' mezzi li kapaċi jipproduċu rekord bil-miktub taħt kundizzjonijiet li jippermettu lill-Istat ta' eżekuzzjoni jistabbilixxi l-awtentiċità.

B'mod ġenerali, il-prattikanti jaqblu li t-trażmissjoni elettronika tal-OIE hija soluzzjoni ferm aħjar milli jintbagħtu dokumenti bil-posta, li hija intrinsikament aktar bil-mod u tiġġenera żieda fl-ispejjeż. Madankollu, peress li l-obbligu li l-awtoritajiet kompetenti tal-Istati Membri għandhom li jikkomunikaw għall-finijiet ta' OIE permezz ta' sistema tal-IT deċentralizzata għadu mhux fis-seħħ[10], l-awtoritajiet kompetenti għadhom jiffaċċaw kwistjonijiet li jikkonċernaw kanali siguri, il-protezzjoni tad-data u l-awtentiċità.

L-awtoritajiet kompetenti tal-biċċa l-kbira tal-Istati Membri ġeneralment jibagħtu OIE b'email u jaċċettaw OIE trażmessi b'email, dment li jkunu jistgħu jistabbilixxu l-awtentiċità tagħhom (pereżempju, l-awtentiċità tista' tiġi żgurata permezz ta' firma elettronika jew forma ekwivalenti ta' verifika).

Xi Stati Membri kkjarifikaw li, bħala awtoritajiet ta' eżekuzzjoni, jaċċettaw OIE mibgħuta b'email, sakemm ma jkunx hemm dubji jew kwistjonijiet li jikkonċernaw l-awtentiċità; f'każijiet bħal dawn, jitolbu lill-awtorità emittenti biex tibgħat l-OIE b'mezzi alternattivi oħra miftiehma.

Madankollu, xi Stati Membri jinsistu li jirċievu l-OIE oriġinali bil-posta, sakemm l-OIE ma tiġix trażmessa permezz ta' kanali siguri bħall-kanali tal-Eurojust. F'każijiet urġenti, huwa possibbli li l-eżekuzzjoni ta' OIE tinbeda qabel ma tasal bil-posta, abbażi ta' kopja trażmessa elettronikament. F'dan ir-rigward, xi timijiet ta' evalwazzjoni ħeġġew lill-Istati Membri jaċċettaw OIE mibgħuta b'mezzi elettroniċi sakemm dawn jikkonformaw mal-Artikolu 7 tad-Direttiva, u mhux biss dawk mibgħuta bil-posta.

L-awtoritajiet emittenti kompetenti ta' diversi Stati Membri rrappurtaw li xorta jibagħtu OIE oriġinali bil-posta/courier, anke wara li l-ewwel jittrażmettuhom elettronikament. Ftit Stati Membri huma partikolarment stretti f'dan ir-rigward u ma jibagħtux OIE b'email minħabba n-nuqqas ta' kanali siguri u għal raġunijiet ta' protezzjoni tad-data.

---

10 Skont l-Artikolu 26(3) tar-Regolament dwar id-Diġitalizzazzjoni.

Ta' min jinnota wkoll li mhumiex biss l-awtoritajiet kompetenti minn Stati Membri differenti li jieħdu approċċi differenti għall-kwistjoni tat-trażmissjoni; anke prattikanti mill-istess Stat Membru xi drabi jkollhom fehmiet diverġenti dwar kif l-OIE għandhom jintbagħtu u jiġu riċevuti. Fi Stat Membru wieħed, matul iż-żjara fuq il-post, il-biċċa l-kbira tal-prattikanti kienu tal-opinjoni li huwa biżżejjed li l-OIE jintbagħtu b'email, filwaqt li prattikanti oħra esprimew il-fehma li l-OIE għandhom jintbagħtu b'mod elettroniku biss jekk jiġu trażmessi permezz tal-Eurojust.

Kwalunkwe problema relatata mat-trażmissjoni sigura tal-OIE hija mistennija li tiġi solvuta wara l-implimentazzjoni sħiħa tas-sistema tal-IT deċentralizzata abbażi tal-qafas legali uniformi maħluq mir-Regolament dwar id-Diġitalizzazzjoni[11]. Mis-17 ta' Jannar 2028, il-komunikazzjoni transfruntiera skont id-Direttiva bħala regola ser issir permezz ta' tali sistema tal-IT deċentralizzata. L-Istati Membri jistgħu jagħżlu li jiżviluppaw jew jadattaw is-sistemi tal-IT nazzjonali tagħhom stess biex jikkonnettjaw mas-sistema tal-IT deċentralizzata jew biex jużaw is-software ta' implimentazzjoni ta' referenza li għandu jiġi żviluppat mill-Kummissjoni għal dawk il-finijiet. Minħabba l-benefiċċji li jista' jġib mezz sigur ta' komunikazzjoni, ġie rrakkomandat li sakemm is-sistema tal-IT deċentralizzata għall-OIE skont ir-Regolament dwar id-Diġitalizzazzjoni tkun operazzjonali, l-Istati Membri jagħmlu użu mill-eEDES, sistema li ġiet żviluppata mill-Kummissjoni biex tappoġġa l-iskambji skont id-Direttiva. L-eEDES, li bħalissa tintuża bħala għodda volontarja, hija prevista li ssir is-software ta' implimentazzjoni ta' referenza skont ir-Regolament dwar id-Diġitalizzazzjoni.

Fil-preżent, l-użu tal-eEDES huwa volontarju: mhux l-Istati Membri kollha ssieħbu fil-proġett pilota u mhux l-awtoritajiet kollha fl-Istati Membri involuti fil-proġett pilota huma konnessi. It-timijiet ta' evalwazzjoni faħħru lill-Istati Membri li diġà ħadu sehem fil-proġett pilota eEDES u ħeġġuhom ukoll jikkonnettjaw l-awtoritajiet kompetenti kollha mas-sistema, li f'xi Stati Membri tidher li hija pjuttost diffiċli minħabba nuqqas ta' infrastruttura diġitali adegwata.

Il-prattikanti li jużaw l-eEDES indikaw xi diffikultajiet li ltaqgħu magħhom u l-karatteristiċi tas-sistema li jistgħu jittejbu (eż. l-obbligu li timtela l-formola tal-OIE direttament fl-eEDES issemma bħala problematiku; il-prattikanti semmew ukoll li l-eEDES ma tqisx il-ħtieġa li l-OIE jinħażnu fil-bażijiet ta' data ġudizzjarji nazzjonali). Konsegwentement, it-timijiet ta' evalwazzjoni stiednu lill-Kummissjoni tikkunsidra li ttejjeb is-sistema, tindirizza l-kwistjonijiet identifikati u s-suġġerimenti li saru matul din is-serje ta' evalwazzjonijiet.

[11] Ir-Regolament (UE) 2023/2844 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-13 ta' Diċembru 2023 dwar id-diġitalizzazzjoni tal-kooperazzjoni ġudizzjarja u l-aċċess għall-ġustizzja f'materji ċivili, kummerċjali u kriminali transfruntieri, u li jemenda ċerti atti fil-qasam tal-kooperazzjoni ġudizzjarja.

6.3. Kuntatt dirett

Wara li l-OIE tkun ġiet trażmessa, fil-maġġoranza l-kbira tal-każijiet, il-komunikazzjoni ssir direttament bejn l-awtoritajiet emittenti u ta' eżekuzzjoni, ħafna drabi b'email jew bit-telefown. F'xi rapporti, it-timijiet ta' evalwazzjoni faħħru lill-awtoritajiet kompetenti tal-Istati Membri kkonċernati talli dejjem fittxew li jistabbilixxu kuntatt dirett matul l-eżekuzzjoni ta' OIE biex jindirizzaw kwalunkwe dubju jew isolvu kwalunkwe problema li setgħet tinqala'. Ġie ssuġġerit ukoll li l-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-persuna/i ta' kuntatt imsemmija fl-OIE jitkellmu b'livell suffiċjenti ta' Ingliż biex jippermettu komunikazzjoni diretta effettiva (ara wkoll il-Kapitolu 14).

Il-kuntatt isir permezz tal-Eurojust, in-NĠE jew l-awtorità ċentrali jew bl-assistenza tagħhom meta jinqalgħu problemi ta' komunikazzjoni, f'każ ta' dewmien, f'każijiet kumplessi jew urġenti jew fejn ikun hemm ħtieġa partikolari għal koordinazzjoni (eż. OIE dwar diversi miżuri investigattivi, jew miżuri investigattivi li għandhom jitwettqu fi Stati Membri differenti). Il-valur miżjud tal-Eurojust u tan-NĠE fl-iffaċilitar tal-komunikazzjoni u l-koordinazzjoni, speċjalment f'każijiet kumplessi u/jew multilaterali, spiss ġie enfasizzat mill-prattikanti matul din is-serje ta' evalwazzjonijiet.

6.4 Obbligu li tingħata informazzjoni – Anness B

L-Artikolu 16(1) tad-Direttiva jobbliga lill-Istat ta' eżekuzzjoni jirrikonoxxi li rċieva l-OIE fi żmien ġimgħa minn meta jirċeviha billi jimla u jibgħat il-formola fl-Anness B. L-għan tal-Anness B huwa li l-Istat emittenti jiġi infurmat bir-riċezzjoni debita tal-OIE; dan huwa element kruċjali fl-istabbiliment ta' kuntatt dirett bejn l-awtoritajiet ta' eżekuzzjoni u dawk emittenti.

Il-biċċa l-kbira tal-Istati Membri jaħsbu li l-Anness B huwa adattat għall-iskop tiegħu, għalkemm xi rapporti kienu jinkludu suġġerimenti għal bidliet, bħal li ssir obbligatorja l-inklużjoni ta' indirizz tal-email jew li titneħħa l-ħtieġa li l-formola tiġi ffirmata. Peress li l-formola fiha spazju riżervat għal kwalunkwe informazzjoni ulterjuri li titqies ta' għajnuna għall-awtorità emittenti għall-eżitu b'suċċess tal-proċedura ta' kooperazzjoni, huwa maħsub li dan l-ispazju jista' jintuża biex javża lill-awtorità emittenti dwar it-tlestija mhux kompluta jew skorretta tal-formola li tinsab fl-Anness A, u jitlob lill-awtorità emittenti biex tagħmel iż-żidiet u/jew il-korrezzjonijiet kollha meħtieġa jew xierqa.

Xi Stati Membri sostnew li l-informazzjoni ta' kuntatt mimlija mill-Istat ta' eżekuzzjoni spiss ma kinitx kompluta jew kienet skorretta. Ir-rapporti semmew ukoll li xi prattikanti għażlu li jirrikonoxxu r-riċezzjoni b'mezzi oħra għajr il-formola fl-Anness B, pereżempju billi sempliċiment jibagħtu email.

Għalkemm xi prattikanti ammettew li xi kultant nesew jibagħtu l-Anness B minħabba l-ammont ta' xogħol jew fatturi oħra, il-konklużjoni (ironika) ewlenija dwar dan is-suġġett hija li jidher li l-Anness B dejjem jintbagħat iżda qatt ma jasal. L-awtoritajiet emittenti ta' diversi Stati Membri rrappurtaw li spiss kellhom jibagħtu tfakkiriet lill-Istat ta' eżekuzzjoni peress li ma kinux irċevew l-Anness B.

Minħabba r-rwol importanti li għandu l-Anness B fl-istabbiliment ta' kuntatt dirett, ħafna rapporti talbu lill-Istati Membri kollha biex jibagħtu l-Anness B b'mod sistematiku u biex jipprovdu informazzjoni ta' kuntatt kompluta u korretta lill-Istat emittenti.

PUBLIC

RAKKOMANDAZZJONIJIET

- ***L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-informazzjoni fl-Atlas Ġudizzjarju tan-NĠE tkun korretta, kompluta u aġġornata, sabiex tiġi ffaċilitata l-identifikazzjoni tal-awtorità ta' eżekuzzjoni kompetenti u sabiex ikun jista' jsir kuntatt diretta bejn l-awtoritajiet emittenti u dawk ta' eżekuzzjoni.***

- ***L-awtoritajiet kompetenti tal-Istati Membri huma mħeġġa jibagħtu OIE b'mezzi elettroniċi fejn possibbli u jaċċettaw OIE riċevuti b'mezzi elettroniċi, dment li jiġu ssodisfati l-kundizzjonijiet tal-Artikolu 7 tad-Direttiva.***

- ***Sakemm is-sistema tal-IT deċentralizzata għall-OIE skont ir-Regolament dwar id-Diġitalizzazzjoni tkun operazzjonali u fejn għall-finijiet tar-Regolament dwar id-Diġitalizzazzjoni l-Istati Membri jipprevedu l-użu tas-software ta' implimentazzjoni ta' referenza, huwa rrakkomandat li dawk l-Istati Membri jħaffu l-implimentazzjoni tal-proġett pilota eEDES u jikkonnettjaw lill-awtoritajiet kompetenti kollha ma' din is-sistema, bil-ħsieb li tiġi żgurata t-trażmissjoni rapida u sigura tal-OIE, kif ukoll tal-komunikazzjoni u l-provi relatati.***

- ***L-awtoritajiet ta' eżekuzzjoni tal-Istati Membri, kif ukoll l-awtoritajiet ċentrali, fejn applikabbli, għandhom jibagħtu l-Anness B b'mod sistematiku. Barra minn hekk, għandhom jinkludu informazzjoni ta' kuntatt korretta u kompluta fl-Anness B u għandhom dejjem jinkludu indirizz tal-email.***

7. NEĊESSITÀ, PROPORZJONALITÀ U RIKORS GĦAL TIP DIFFERENTI TA' MIŻURI INVESTIGATTIVI

F'konformità mal-Artikolu 6(1) tad-Direttiva, l-awtorità emittenti tista' toħroġ OIE biss meta jkun meħtieġ u proporzjonat għall-fini tal-proċedimenti u jekk il-miżura/i investigattiva/i setgħu ġew ordnati taħt l-istess kundizzjonijiet f'każ domestiku simili. Id-Direttiva thalli f'idejn l-awtorità emittenti biex tivvaluta jekk dawn il-kundizzjonijiet humiex issodisfati jew le (l-Artikolu 6(2)). L-awtorità ta' eżekuzzjoni tista' tikkonsulta lill-awtorità emittenti meta jkollha raġuni biex temmen li l-kundizzjonijiet imsemmija fil-paragrafu 1 mhumiex issodisfati, iżda d-Direttiva thalli f'idejn l-awtorità emittenti biex tiddeċiedi jekk tirtirax l-OIE wara tali konsultazzjoni, li jfisser li ma għandhiex tikkostitwixxi raġuni għan-nuqqas ta' eżekuzzjoni (l-Artikolu 6(3)).

L-eżerċizzju ta' evalwazzjoni wera li l-biċċa l-kbira tal-Istati Membri japplikaw bejn wieħed u ieħor l-istess kriterji meta jivvalutaw jekk il-ħruġ ta' OIE huwiex meħtieġ u proporzjonat. L-aktar elementi importanti f'din il-valutazzjoni huma, ġeneralment, is-serjetà tar-reat, l-intrużività tal-miżura, jekk il-provi jistgħux jinkisbu b'mezzi oħra u l-importanza tal-provi għall-investigazzjoni. F'xi Stati Membri, japplika l-prinċipju tal-legalità, u dan jista' jkollu influwenza fuq in-neċessità u l-proporzjonalità tal-ħruġ ta' OIE. Tali Stati Membri normalment ikollhom eċċezzjonijiet għall-prinċipju tal-legalità li xorta waħda jippermettulhom iwettqu valutazzjoni adegwata.

L-Istati Membri li għandhom sistema fejn awtorità investigattiva hija kompetenti biex toħroġ OIE bi proċedura ta' validazzjoni sussegwenti, okkażjonalment jiltaqgħu ma' każijiet li fihom l-awtorità ta' validazzjoni jkollha dubji dwar jekk il-prinċipji tan-neċessità u tal-proporzjonalità jkunux issodisfati. F'każijiet bħal dawn, l-awtorità ta' validazzjoni tista' tiddeċiedi li ma tivvalidax l-OIE iżda, skont il-prattikanti, dan rarament iseħħ fil-prattika, peress li l-awtoritajiet normalment jistgħu jaqblu dwar triq 'il quddiem flimkien. Xi Stati Membri għandhom sistema ċentralizzata u jirrikjedu li l-OIE kollha li għandhom jinħarġu jintbagħtu permezz ta' uffiċċju speċjalizzat, spiss fi ħdan is-servizz tal-prosekuzzjoni. Ġie osservat li prattikanti speċjalizzati jistgħu jagħtu pariri lill-kollegi tagħhom dwar kwistjonijiet ta' neċessità u proporzjonalità, u dan spiss rċieva tifħir mill-evalwaturi.

Għalkemm l-awtoritajiet ta' eżekuzzjoni kultant jiltaqgħu ma' OIE li fihom, fl-opinjoni tagħhom, in-neċessità u l-proporzjonalità huma dubjużi, l-evalwazzjoni wriet li fil-maġġoranza tal-każijiet, il-proċedura ta' konsultazzjoni tiġi segwita u l-OIE xorta jiġu eżegwiti mill-awtorità ta' eżekuzzjoni, f'xi każijiet wara qbil dwar triq 'il quddiem alternattiva mal-awtorità emittenti. Madankollu, xi drabi, l-awtoritajiet ta' eżekuzzjoni rrifjutaw ukoll li jeżegwixxu OIE abbażi tal-valutazzjoni tagħhom stess tal-prinċipju ta' proporzjonalità, jew b'mod espliċitu jew impliċitu.

Barra minn hekk, l-Artikolu 10 tad-Direttiva jagħti lill-awtorità ta' eżekuzzjoni rikors għal tip differenti ta' miżura investigattiva f'każijiet fejn il-miżura investigattiva ma teżistix fl-Istat ta' eżekuzzjoni, ma tkunx disponibbli f'każ domestiku simili jew fejn il-miżura investigattiva magħżula mill-awtorità ta' eżekuzzjoni tista' tikseb l-istess riżultati permezz ta' mezzi inqas intrużivi. F'dawn l-istanzi kollha, l-Artikolu 10(4) jobbliga lill-awtorità ta' eżekuzzjoni biex l-ewwel tinforma lill-awtorità emittenti, li tista' tiddeċiedi li tirtira jew tissupplimenta l-OIE.

Madankollu, diversi rapporti indikaw li l-awtoritajiet ta' eżekuzzjoni mhux dejjem jinfurmaw lill-awtorità emittenti meta jiddeċiedu li jagħmlu użu minn miżura inqas intrużiva. Il-prattikanti spjegaw li ma rawx il-ħtieġa għal dan, peress li l-miżura inqas intrużiva kisbet eżattament l-istess riżultat bħall-miżura mitluba. Madankollu, kif indikaw l-evalwaturi, din il-prattika jista' jkollha konsegwenzi mhux previsti fl-Istat emittenti, u t-timijiet ta' evalwazzjoni għalhekk irrakkomandaw ripetutament li dejjem jinfurmaw lill-awtorità emittenti f'konformità mal-Artikolu 10(4).

RAKKOMANDAZZJONIJIET

- ***L-awtoritajiet ta' eżekuzzjoni tal-Istati Membri għandhom dejjem jinfurmaw lill-awtorità emittenti fil-każ ta' rikors għal miżura investigattiva oħra, f'konformità mal-Artikolu 10(4) tad-Direttiva.***

8. RIKONOXXIMENT U EŻEKUZZJONI TAL-OIE, FORMALITAJIET U AMMISSIBBILTÀ TAL-PROVI

8.1. Rikonoxximent u eżekuzzjoni f'konformità mal-prinċipju tar-rikonoxximent reċiproku

Skont l-Artikolu 9(1) tad-Direttiva, l-awtorità ta' eżekuzzjoni għandha tirrikonoxxi l-OIE mingħajr formalitajiet ulterjuri u tiżgura l-eżekuzzjoni tagħha bl-istess mod bħallikieku l-miżura investigattiva kienet ġiet ordnata fl-Istat ta' eżekuzzjoni. L-evalwazzjoni wriet li l-biċċa l-kbira tal-Istati Membri ma jagħmlux distinzjoni bejn ir-rikonoxximent u l-eżekuzzjoni u sempliċiment jieħdu d-deċiżjoni li jeżegwixxu l-OIE mingħajr formalitajiet ulterjuri, sakemm ma jkunx hemm raġunijiet għal nuqqas ta' rikonoxximent, nuqqas ta' eżekuzzjoni jew posponiment. Ftit Stati Membri jiddifferenzjaw bejn ir-rikonoxximent u l-eżekuzzjoni, li spiss jirriżulta f'żewġ deċiżjonijiet formali. Xi rapporti semmew li, kull meta jkun hemm raġunijiet għal nuqqas ta' rikonoxximent jew nuqqas ta' eżekuzzjoni, għandha tittieħed deċiżjoni espliċita li tindika r-raġunijiet applikabbli għall-każ.

It-trażmissjoni tad-deċiżjoni ġudizzjarja nazzjonali sottostanti ġiet diskussa ta' spiss matul iż-żjarat. Id-Direttiva ma tipprevedix obbligu għall-awtorità emittenti li tehmeż id-deċiżjoni ġudizzjarja nazzjonali mal-OIE.

Fil-fatt, ħafna prattikanti enfasizzaw li, minħabba l-prinċipju ta' fiduċja reċiproka, it-trażmissjoni tad-deċiżjoni ġudizzjarja sottostanti ma għandhiex tkun meħtieġa u sempliċi referenza għaliha fl-Anness A tkun biżżejjed. Madankollu, fil-prattika jidher li xi Stati ta' eżekuzzjoni jirrikjedu d-deċiżjoni ġudizzjarja sottostanti u jagħmlu l-eżekuzzjoni tal-OIE kundizzjonali fuq ir-riċezzjoni tagħha. Dan jista' jikkawża dewmien u konfużjoni, speċjalment f'każijiet fejn ma teżistix deċiżjoni ġudizzjarja. F'diversi rapporti, it-timijiet ta' evalwazzjoni sabu li kien meħtieġ li jiġi rrakkomandat li l-awtoritajiet ta' eżekuzzjoni ma jeħtiġux li d-deċiżjoni ġudizzjarja sottostanti tkun mehmuża mal-OIE, peress li tali obbligu ma jistax jiġi derivat mid-Direttiva. Ftit rapporti talbu lill-Kummissjoni tindirizza din il-kwistjoni f'manwal dwar l-OIE.

Matul iż-żjarat, ħafna Stati Membri indikaw li, meta rċevew riżultati mill-Istat ta' eżekuzzjoni, spiss kien diffiċli li jiġi ddeterminat jekk l-OIE kinitx ġiet eżegwita kompletament jew parzjalment, speċjalment peress li r-riżultati huma bil-lingwa tal-Istat ta' eżekuzzjoni u jaf ikunu mifruxa fuq ħafna paġni. Spiss tqieset bħala l-aħjar prattika, li għandha tiġi rakkomandata lill-awtoritajiet ta' eżekuzzjoni, li tiżdied ittra ta' akkumpanjament meta jintbagħtu r-riżultati, li tispjega jekk l-OIE ġietx eżegwita kompletament jew parzjalment u, fil-każ tal-aħħar, liema miżuri investigattivi għadhom pendenti. B'referenza għall-proċedura ta' konsultazzjoni prevista fl-Artikolu 9(6) tad-Direttiva, l-Istati Membri rċevew tifħir ukoll għall-prattika li jittrażmettu riżultati parzjali "fuq bażi kontinwa", skont l-urġenza tal-każ u l-ħtiġijiet tal-awtorità emittenti.

8.2. Konformità mal-formalitajiet u l-ammissibbiltà tal-provi

Kif stipulat fl-Artikolu 9(2) tad-Direttiva, l-awtoritajiet ta' eżekuzzjoni għandhom jikkonformaw mal-formalitajiet indikati mill-awtorità emittenti, sakemm dawn ma jmorrux kontra l-prinċipji fundamentali tad-dritt tal-Istat ta' eżekuzzjoni.

Dwar dan is-suġġett, l-Istati Membri qajmu għadd ta' sfidi matul iż-żjarat. Mill-perspettiva tal-ħruġ, ġew deskritti diversi każijiet ta' nuqqas ta' konformità mal-formalitajiet essenzjali. Hawn taħt hawn xi wħud mill-eżempji msemmija l-aktar ta' spiss:

- Il-preżenza ta' mħallef, avukat tad-difiża jew xhieda matul tfittxija fid-dar jew smigħ ma ġietx organizzata mill-Istat ta' eżekuzzjoni, minkejja li dan kien obbligu skont il-liġi tal-Istat emittenti.
- L-istatus tal-persuna li għandha tinstema', u għalhekk il-formalitajiet proċedurali marbuta mal-istatus, (eż. xhud vs. suspettat) inbidlu mill-awtorità ta' eżekuzzjoni mingħajr konsultazzjoni minn qabel, li affettwaw b'mod negattiv l-investigazzjoni fl-Istat emittenti.
- Id-dokumenti li kien fihom drittijiet jew avviż formali tal-istatus proċedurali ma ġewx innotifikati lill-persuna kkonċernata, minkejja li dan kien meħtieġ skont il-liġi tal-Istat emittenti.
- Ma saritx seduta taħt ġurament, minkejja li dan kien essenzjali għall-ammissibbiltà ta' tali seduta bħala provi fl-Istat emittenti.

In-nuqqas ta' konformità mal-formalitajiet mitluba kellu konsegwenzi mhux mixtieqa bħal li kellha tintbagħat OIE oħra biex issir repetizzjoni tal-miżura mitluba, jew eżiti aktar severi bħall-inammissibbiltà tal-provi jew saħansitra agħar, il-kollass ta' investigazzjoni sħiħa.

Skont diversi prattikanti u evalwaturi, xi awtoritajiet jinterpretaw il- "prinċipji fundamentali tad-dritt" b'mod wiesa' ħafna, u jiċħdu ċerti formalitajiet sempliċiment minħabba li ma jeżistux skont id-dritt tagħhom stess. Dan tqies problematiku u mhux konformi mad-Direttiva.

Mill-perspettiva ta' eżekuzzjoni, il-prattikanti ddeskrivew xi formalitajiet bħala kkumplikati u inkonvenjenti. Xi Stati Membri jiddubitaw il-valur li dokument jiġi nnotifikat lil individwu meta ma jkunux kompetenti biex iwieġbu kwalunkwe mistoqsija li jista' jkollu tali individwu. Barra minn hekk, l-Istati Membri argumentaw li xi drabi jkun diffiċli ħafna li wieħed jifhem il-formalitajiet li jkun talab l-Istat emittenti. Il-liġi proċedurali applikabbli tista' tkun kompletament differenti fost l-Istati Membri u spjegazzjonijiet twal, kumplessi, jew xi drabi insuffiċjenti saħansitra jikkumplikaw il-kwistjonijiet aktar.

Ħafna rapporti jenfasizzaw l-importanza tal-konformità mal-formalitajiet mitluba, peress li huma kruċjali għall-ammissibbiltà tal-provi fl-Istat emittenti. Huwa għalhekk li l-Istati Membri huma ripetutament mitluba kemm jista' jkun jirrispettaw il-formalitajiet mitluba u jinterpretaw il-kunċett ta' "prinċipji fundamentali tad-dritt" b'mod ristrett. Madankollu, fl-istess ħin, tqies xieraq li jiġi rrakkomandat li l-awtoritajiet emittenti jiddeskrivu b'mod ċar il-formalitajiet mitluba u l-importanza tagħhom fit-Taqsima I tal-Anness A, filwaqt li jitqies li l-qarrej probabbilment mhuwiex familjari mal-liġi proċedurali kriminali tal-Istat Membru inkwistjoni.

Minbarra l-isfidi identifikati fir-rigward tal-formalitajiet, din l-evalwazzjoni ma identifikat l-ebda kwistjoni sinifikanti oħra bl-ammissibbiltà tal-provi fil-kuntest tal-OIE.

8.3. Limiti ta' żmien u urġenza

Diversi prattikanti huma tal-fehma li l-limiti ta' żmien previsti fl-Artikolu 12 tad-Direttiva żiedu b'mod sinifikanti l-ħeffa tal-kooperazzjoni transfruntiera meta mqabbla mar-reġim tal-MLA. Il-prattikanti f'għadd ta' Stati Membri esperjenzaw bidla fil-"mentalità" u l-involviment akbar tal-Eurojust u tal-punti ta' kuntatt tan-NĠE għen biex tittejjeb il-konformità mal-limiti ta' żmien.

Madankollu, ġew identifikati għadd ta' sfidi. Il-prattikanti kkummentaw li xi Stati Membri normalment jikkonformaw mal-limiti ta' żmien, filwaqt li oħrajn jidhru li spiss jaqbżu l-iskadenzi previsti fid-Direttiva. Barra minn hekk, ħafna awtoritajiet emittenti nnutaw li rarament ġew innotifikati bir-raġunijiet f'każ ta' dewmien u l-awtorità ta' eżekuzzjoni spiss ma weġbitx għal tfakkiriet jew talbiet għal aġġornament dwar l-istatus. Diversi rapporti esprimew il-fehma li l-awtoritajiet ta' eżekuzzjoni għandhom jikkonformaw mal-limiti ta' żmien u jinfurmaw lill-awtorità emittenti f'każ ta' dewmien, filwaqt li jagħtu r-raġunijiet għal dan. Jidher li r-raġunijiet għall-posponiment previsti fl-Artikolu 15 tad-Direttiva rarament jiġu applikati fil-prattika.

Mill-perspettiva ta' eżekuzzjoni, l-Istati Membri semmew li xi drabi l-limiti ta' żmien inqabżu minħabba l-kumplessità tal-miżura/i mitluba, ix-xogħol b'lura u n-nuqqas ta' riżorsi, jew minħabba l-fatt li kienet meħtieġa informazzjoni addizzjonali mill-Istat emittenti.

It-Taqsima B tal-Anness A tippermetti lill-Istat emittenti jimmarka kaxxa li tindika l-urġenza. Matul iż-żjarat, l-Istati Membri kollha elenkaw kriterji simili biex OIE tiġi mmarkata bħala urġenti: data tal-proċess li jmiss, skadenzi rigward il-kustodja ta' persuna suspettata, ir-riskju li jinqerdu l-provi, eċċ. Min-naħa l-oħra, jidher li l-prattikanti madwar l-UE wkoll qed jiffaċċaw l-istess sfidi meta jeżegwixxu OIE mmarkati bħala urġenti. Huma semmew li minkejja li tkun immarkata l-kaxxa "urġenti", l-urġenza spiss ma kinitx spjegata u mkien ma kien hemm informazzjoni importanti bħad-data tal-proċess jew data ta' skadenza ppreferuta għall-eżekuzzjoni. F'każijiet bħal dawn, it-timijiet ta' evalwazzjoni jirrakkomandaw li l-Istati Membri kollha, meta jimmarkaw OIE bħala "urġenti", jipprovdu l-informazzjoni rilevanti biex jissostanzjaw din l-urġenza. Fl-istess ħin, huwa rrakkomandat li l-Istati Membri jagħmlu użu sensibbli mill-marka "urġenti", sabiex ma titlifx it-tifsira tagħha.

Barra minn hekk, xi rapporti semmew li l-għoti tas-setgħa prevista fl-Artikolu 8(3), il-punt (b) u (4) tar-Regolament (UE) 2018/1727 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-14 ta' Novembru 2018 dwar l-Aġenzija tal-Unjoni Ewropea għall-Kooperazzjoni fil-Ġustizzja Kriminali (Eurojust), u li jissostitwixxi u jħassar id-Deċiżjoni tal-Kunsill 2002/187/ĠAI (ir-Regolament dwar il-Eurojust) jiffaċilita bil-kbir ir-riżoluzzjoni ta' każijiet urġenti.

8.4. Spejjeż

L-Artikolu 21 tad-Direttiva jistipula li l-ispiża tal-eżekuzzjoni ta' OIE fit-territorju tal-Istat ta' eżekuzzjoni għandha titħallas esklużivament minn dak l-Istat. Madankollu, il-leġiżlatur qies li l-eżekuzzjoni ta' OIE tista' tiġi bi spejjeż eċċezzjonalment għoljin għall-Istat ta' eżekuzzjoni. F'sitwazzjonijiet bħal dawn, l-awtorità ta' eżekuzzjoni tista' tikkonsulta mal-awtorità emittenti dwar jekk u kif l-ispejjeż jistgħu jiġu kondiviżi jew jekk l-OIE għandhiex tiġi modifikata. Kif enfasizzat mill-premessa 23, spejjeż eċċezzjonalment għoljin ma għandhomx jikkostitwixxu raġuni addizzjonali għal rifjut u ma għandhomx jiġu abbużati b'tali mod li jdewmu jew jimpedixxu l-eżekuzzjoni tal-OIE. Fil-fatt, meta ma jkun jista' jintlaħaq l-ebda ftehim, id-Direttiva tħalli f'idejn l-awtorità emittenti biex tiddeċiedi li tirtira (parti minn) l-OIE jew li ġġarrab spejjeż meqjusa eċċezzjonalment għoljin.

Fil-prattika, il-biċċa l-kbira tal-Istati Membri ma ltaqgħu mal-ebda diffikultà kbira rigward spejjeż eċċezzjonalment għoljin. Matul xi żjarat, ingħataw eżempji fejn kienu meħtieġa konsultazzjonijiet biex jiġu indirizzati kwistjonijiet relatati mal-ispejjeż, bħat-talba għal volum kbir ta' data, rapporti kumplessi ta' esperti jew perjodu twil ta' interċettazzjoni telefonika. B'mod ġenerali, dawn il-każijiet ġew solvuti permezz ta' konsultazzjonijiet bejn l-awtoritajiet ta' eżekuzzjoni u dawk emittenti. Barra minn hekk, għadd ta' rapporti enfasizzaw li l-ispejjeż tad-difiża obbligatorja ma għandhomx jiġu interpretati bħala eċċezzjonalment għoljin. Xi Stati Membri argumentaw li huwa diffiċli li jiġi definit it-terminu "spejjeż eċċezzjonalment għoljin" u esprimew l-opinjoni li linji gwida fil-livell tal-UE dwar din il-kwistjoni jaf ikunu utli.

RAKKOMANDAZZJONIJIET

- ***Huwa rrakkomandat li l-awtoritajiet ta' eżekuzzjoni tal-Istati Membri joqogħdu lura milli jitolbu li l-Istat emittenti jittrażmetti d-deċiżjoni ġudizzjarja nazzjonali sottostanti bħala dokumentazzjoni mehmuża mal-OIE.***

- ***L-awtoritajiet ta' eżekuzzjoni tal-Istati Membri, meta jibagħtu r-riżultati lill-Istat emittenti, huma mħeġġa jżidu ittra ta' akkumpanjament li tgħid jekk l-OIE ġietx eżegwita kompletament jew parzjalment. Fil-każ ta' eżekuzzjoni parzjali, u b'referenza għall-proċedura ta' konsultazzjoni prevista fl-Artikolu 9(6) tad-Direttiva, l-awtoritajiet ta' eżekuzzjoni tal-Istati Membri huma mħeġġa jikkonsultaw lill-Istat emittenti dwar it-trażmissjoni tar-riżultati "fuq bażi kontinwa", skont l-urġenza tal-każ u l-ħtiġijiet tal-awtorità emittenti.***

- ***L-awtoritajiet ta' eżekuzzjoni tal-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-formalitajiet mitluba jiġu rrispettati kemm jista' jkun u rrifjutati biss meta jmorru kontra l-"prinċipji fundamentali tad-dritt", u li jinterpretaw dan il-kunċett tal-aħħar b'mod ristrett, jiġifieri li l-formalitajiet mitluba ma għandhomx jiġu rrifjutati biss minħabba li ma jeżistux fil-liġi nazzjonali tagħhom stess. Fl-istess ħin, huwa rrakkomandat li l-awtoritajiet emittenti tal-Istati Membri jiddeskrivu b'mod ċar fit-Taqsima I l-formalitajiet mitluba u l-importanza tagħhom.***

- ***Huwa rrakkomandat li l-awtoritajiet ta' eżekuzzjoni tal-Istati Membri jikkonformaw mal-limiti ta' żmien previsti fid-Direttiva għar-rikonoxximent u l-eżekuzzjoni tal-OIE u fil-każ ta' dewmien, jinfurmaw lill-Istat emittenti kemm jista' jkun malajr, filwaqt li jispjegaw għaliex.***

- ***Meta jimmarkaw OIE "urġenti", l-awtoritajiet emittenti tal-Istati Membri huma rrakkomandati jipprovdu l-informazzjoni rilevanti kollha biex jissostanzjaw l-urġenza. Fl-istess ħin, huwa rrakkomandat li jsir użu sensibbli mit-tikketta "urġenti", biex jiġi żgurat li ma titlifx is-sinifikat tagħha.***

9. REGOLA TAL-ISPEĊJALITÀ

9.1. Użu ta' provi fi proċedimenti oħra mill-Istat emittenti

Bil-kontra ta' oqfsa legali oħra, id-Direttiva ma fihiex dispożizzjoni ġenerali dwar ir-regola tal-ispeċjalità, fejn l-unika eċċezzjoni hija d-dispożizzjoni dwar it-trasferiment temporanju (l-Artikolu 22(8) tad-Direttiva). Dan in-nuqqas ta' dispożizzjoni ġenerali jista' jagħti x'jifhem li r-regola tal-ispeċjalità ma tapplikax fil-kuntest tad-Direttiva. Madankollu, l-evalwazzjoni uriet biċ-ċar li l-Istati Membri għandhom fehmiet diverġenti dwar l-applikazzjoni tar-regola tal-ispeċjalità fil-kuntest tal-OIE, u anke prattikanti fl-istess Stat Membru jistgħu ma jaqblux dwar jekk u sa liema punt ir-regola tal-ispeċjalità hija applikabbli.

Minn naħa, għadd kbir ta' Stati Membri huma tal-fehma li r-regola tal-ispeċjalità tapplika fil-kuntest tal-OIE, minkejja b'raġunamenti differenti. Xi Stati Membri jemmnu li r-regola tal-ispeċjalità hija affermata fl-Artikolu 19(3) tad-Direttiva dwar il-kunfidenzjalità, u li r-regola tal-ispeċjalità hija forma ta' kunfidenzjalità. Xi Stati Membri oħra jserrħu fuq ir-regola tal-ispeċjalità fil-liġi nazzjonali tagħhom, filwaqt li oħrajn jemmnu li dan huwa prinċipju ġenerali tal-kooperazzjoni ġudizzjarja internazzjonali u japplika għall-istrumenti kollha fil-qasam tal-kooperazzjoni f'materji kriminali. Dawk li jemmnu bis-sħiħ fir-regola tal-ispeċjalità jirreferu għall-prinċipji tan-neċessità u tal-proporzjonalità biex juru li r-regola tal-ispeċjalità għandha tapplika; inkella, il-provi jistgħu jintużaw f'każijiet fejn ma kienx ikun neċessarju u proporzjonat li tinħareġ OIE.

Mill-perspettiva emittenti, il-biċċa l-kbira tal-awtoritajiet emittenti f'dawn l-Istati Membri ser jitolbu l-kunsens mill-Istat ta' eżekuzzjoni meta jkunu jixtiequ jużaw il-provi pprovduti mill-awtoritajiet ta' eżekuzzjoni fi proċedimenti oħra. Mill-perspettiva ta' eżekuzzjoni, xi awtoritajiet f'dawn l-Istati Membri ser jiddikjaraw b'mod espliċitu li l-provi li għandhom jiġu trażmessi jistgħu jintużaw biss għall-finijiet li jkunu ntalbu għalihom. Oħrajn ma jispeċifikawx dawn il-kundizzjonijiet iżda sempliċiment jassumu li l-provi mhu ser jintużaw għall-ebda skop ieħor. Il-mod kif għandha tiġi vvalutata talba għall-kunsens ivarja bejn Stat Membru u ieħor. Ġeneralment jiġi evalwat jekk dik l-OIE tiġix eżegwita kieku t-talba għall-kunsens kienet OIE separata.

PUBLIC

Min-naħa l-oħra, grupp ta' Stati Membri jemmnu li r-regola tal-ispeċjalità ma tapplikax fil-kuntest tal-OIE. Għal dak li għandu x'jaqsam mal-użu tal-provi li jirċievu bħala Stat emittenti, xi wħud minn dawn l-Istati Membri japplikaw *id-Direttiva (UE) 2016/680 dwar il-protezzjoni ta' persuni fiżiċi fir-rigward tal-ipproċessar ta' data personali mill-awtoritajiet kompetenti għall-finijiet tal-prevenzjoni, l-investigazzjoni, is-sejbien jew il-prosekuzzjoni ta' reati kriminali jew l-eżekuzzjoni ta' pieni kriminali, u dwar il-moviment liberu ta' tali data, u li tħassar id-Deċiżjoni Qafas tal-Kunsill 2008/977/ĠAI*. Fil-fehma tagħhom, din id-Direttiva tipprevedi l-fluss liberu tad-data, u b'hekk tippermetti li l-provi jintużaw fi proċedimenti oħra, dment li l-prinċipji tal-protezzjoni tad-data jiġu osservati u l-Istat ta' eżekuzzjoni ma jkunx iddikjara espressament li l-provi jistgħu jintużaw biss għall-finijiet deskritti fl-OIE.

Fid-dawl ta' dawn il-fehmiet diverġenti, il-maġġoranza tar-rapporti tal-pajjiżi kkonkludew li huwa importanti u neċessarju li jkun hemm kjarezza dwar dan is-suġġett, u huwa għalhekk li l-Kummissjoni spiss ġiet mistiedna tippreżenta proposta leġiżlattiva biex tiċċara jekk ir-regola tal-ispeċjalità tapplikax fil-kuntest tal-OIE.

9.2. Ftuħ ta' investigazzjonijiet kriminali ġodda wara l-eżekuzzjoni ta' OIE

Diversi Stati Membri indikaw li, jekk matul l-eżekuzzjoni ta' OIE ssir disponibbli informazzjoni li fit-territorju ta' dak l-Istat Membru jkun twettaq reat minbarra dak li wassal għall-ħruġ tal-OIE (skoperta aċċidentali), huma jiftħu investigazzjoni domestika. Xi wħud minnhom huma obbligati jagħmlu dan peress li huma marbuta bil-prinċipju tal-legalità. Madankollu, mhux l-Istati Membri kollha jinfurmaw lill-Istat emittenti jekk tkun infetħet investigazzjoni domestika abbażi ta' OIE.

Fl-interessi tal-koordinazzjoni u biex tiġi evitata ħsara possibbli lill-investigazzjoni tal-Istat emittenti, diversi rapporti rrakkomandaw li l-awtoritajiet ta' eżekuzzjoni kollha għandhom jinfurmaw lill-awtorità emittenti jekk jinfetaħ proċediment domestiku wara li jirċievu OIE jew abbażi tal-provi miġbura fil-qafas ta' OIE, jekk il-każ domestiku jkun marbut mal-każ li għalih inħarġet l-OIE.

RAKKOMANDAZZJONIJIET

- ***Il-Kummissjoni hija mistiedna tiċċara jekk ir-regola tal-ispeċjalità tapplikax jew le fil-kuntest tal-OIE, billi tippreżenta, jekk ikun meħtieġ, proposta leġiżlattiva biex tiġi emendata d-Direttiva.***

- ***Fl-interess tal-koordinazzjoni u biex jiġi evitat li possibbilment issir ħsara lill-investigazzjoni tal-Istat emittenti, huwa rrakkomandat li l-awtoritajiet ta' eżekuzzjoni tal-Istati Membri jinfurmaw lill-Istat emittenti jekk jinfetaħ proċediment domestiku wara l-eżekuzzjoni ta' OIE, jekk il-każ domestiku jkun relatat mal-każ li għalih inħarġet l-OIE.***

PUBLIC

10.RAĠUNIJIET GĦAL NUQQAS TA' RIKONOXXIMENT JEW NUQQAS TA' EŻEKUZZJONI

10.1. Ġenerali

L-Artikolu 11 tad-Direttiva jelenka r-raġunijiet għal nuqqas ta' rikonoxximent jew nuqqas ta' eżekuzzjoni applikabbli għall-miżuri investigattivi kollha, filwaqt li dispożizzjonijiet oħra tad-Direttiva jirregolaw raġunijiet addizzjonali għal nuqqas ta' rikonoxximent jew nuqqas ta' eżekuzzjoni speċifiċi għal ċerti miżuri investigattivi.

Prattikanti mill-Istati Membri kollha rrappurtaw ftit każijiet fejn ġew invokati raġunijiet għal nuqqas ta' rikonoxximent jew nuqqas ta' eżekuzzjoni, jew bħala awtoritajiet emittenti jew awtoritajiet ta' eżekuzzjoni. Dan ġie kkonfermat ukoll minn data statistika dwar l-għadd baxx ta' każijiet ta' nuqqas ta' eżekuzzjoni, għalkemm limitat għall-Istati Membri li fir-rigward tagħhom kienet disponibbli din l-istatistika.

L-aktar raġunijiet frekwenti li għalihom OIE ma jiġux eżegwiti huma raġunijiet fattwali (eż. il-persuna li għandha tinstema' ma għadhiex tirrisjedi fl-Istat ta' eżekuzzjoni jew ma tistax tiġi ttraċċata), u ma jinvolvu l-ebda waħda mir-raġunijiet għal nuqqas ta' rikonoxximent jew nuqqas ta' eżekuzzjoni previsti fl-Artikolu 11 jew ir-raġunijiet addizzjonali għal nuqqas ta' rikonoxximent jew nuqqas ta' eżekuzzjoni speċifiċi għal ċerti miżuri investigattivi.

Il-prattikanti rrappurtaw ukoll każijiet li fihom l-OIE riċevuta kienet wisq mhux kompluta jew wisq mhux preċiża biex l-eżekuzzjoni tkun possibbli (eż. ma ngħatawx dettalji suffiċjenti biex tiġi identifikata l-persuna affettwata mill-miżura jew ma kienx ċar liema miżura investigattiva għandha titwettaq), u ma ġiet ipprovduta l-ebda informazzjoni addizzjonali, anke wara talba mill-awtoritajiet ta' eżekuzzjoni, u eventwalment dan wassal għal nuqqas ta' eżekuzzjoni. F'dan ir-rigward, f'xi rapporti t-timijiet ta' evalwazzjoni ssottolinjaw li nuqqasijiet fil-kontenut tal-OIE, bħal informazzjoni insuffiċjenti, żbalji fit-traduzzjoni jew difetti formali (eż. nuqqas ta' firma), ma għandhomx iwasslu għal rifjut awtomatiku tal-eżekuzzjoni tal-OIE, iżda għandhom pjuttost iwasslu għal konsultazzjonijiet mal-awtoritajiet emittenti (ara wkoll il-Kapitolu 5).

Ir-rapporti ta' evalwazzjoni dwar Stati Membri individwali joffru antoloġija interessanti ta' każijiet (xi kultant mhux tas-soltu) ta' nuqqas ta' eżekuzzjoni deskritti mill-prattikanti, kemm bħala awtoritajiet emittenti kif ukoll bħala awtoritajiet ta' eżekuzzjoni. Għal xi whud minn dawn il-każijiet, it-timijiet ta' evalwazzjoni esprimew riżervi dwar il-kompatibbiltà tar-rifjut mad-dispożizzjonijiet tad-Direttiva.

Jidher li b'mod ġenerali hemm konformità mal-mekkaniżmi ta' konsultazzjoni previsti fid-Direttiva (b'mod partikolari fl-Artikoli 10(4) u 11(4)). Qabel ma tiddeċiedi li ma tirrikonoxxix jew li ma teżegwixxix OIE, l-awtorità ta' eżekuzzjoni ġeneralment tikkonsulta lill-awtorità emittenti u, fejn xieraq, titlob informazzjoni addizzjonali sabiex tivvaluta ulterjorment jekk hemmx raġunijiet għal rifjut.

Madankollu, xi awtoritajiet emittenti rrappurtaw każijiet li fihom ġew innotifikati b'rifjut mingħajr ma ġew ikkonsultati minn qabel. Barra minn hekk, f'xi każijiet, l-OIE ġiet irritornata mingħajr ma ġiet ipprovduta deċiżjoni ġustifikata formali u r-raġuni għan-nuqqas ta' eżekuzzjoni ġiet ikkomunikata biss f'korrispondenza sussegwenti. F'dan ir-rigward, ġie indikat li, f'każijiet ta' nuqqas ta' eżekuzzjoni, ir-raġunijiet u l-bażi legali għan-nuqqas ta' eżekuzzjoni għandhom jiġu kkomunikati minnufih lill-awtorità emittenti.

L-importanza ta' konsultazzjoni minn qabel ġiet enfasizzata ta' spiss matul l-evalwazzjoni. Fl-esperjenza ta' bosta prattikanti, fejn jitfaċċaw kwistjonijiet li jikkonċernaw l-eżistenza possibbli ta' raġunijiet għal rifjut, konsultazzjoni diretta spiss tippermetti lill-awtorità ta' eżekuzzjoni tevalwa mill-ġdid l-applikabbiltà tar-raġuni għal nuqqas ta' eżekuzzjoni li ġiet invokata inizjalment (eż. billi tikseb aktar informazzjoni dwar l-investigazzjoni kriminali u billi tivvaluta sew jekk il-miżura mitluba tkunx awtorizzata f'każ domestiku simili). F'xi rapporti, it-timijiet ta' evalwazzjoni fakkru lill-awtoritajiet ta' eżekuzzjoni tal-Istati Membri għall-implimentazzjoni tal-mekkaniżmu ta' konsultazzjoni fil-każijiet kollha ta' rifjut possibbli. F'rapport wieħed, ġie ssuġġerit li l-kamp ta' applikazzjoni tal-proċedura ta' konsultazzjoni obbligatorja stabbilita fl-Artikolu 11(4) għandu jiġi estiż biex jinkludi raġunijiet ulterjuri għan-nuqqas ta' eżekuzzjoni[12].

Il-kwistjoni tat-traspożizzjoni xierqa tad-dispożizzjonijiet tad-Direttiva dwar ir-raġunijiet għal nuqqas ta' rikonoxximent jew nuqqas ta' eżekuzzjoni ġiet indirizzata ta' spiss fil-kuntest ta' din is-serje ta' evalwazzjonijiet.

Filwaqt li fid-Direttiva r-raġunijiet kollha għal nuqqas ta' rikonoxximent jew nuqqas ta' eżekuzzjoni huma fakultattivi, fit-traspożizzjoni tad-Direttiva diversi Stati Membri għamlu xi wħud mir-raġunijiet, jew ir-raġunijiet kollha, obbligatorji.

---

12 L-Artikolu 11(4) tad-Direttiva jipprevedi konsultazzjonijiet obbligatorji fil-każijiet ta' nuqqas ta' rikonoxximent/nuqqas ta' eżekuzzjoni msemmija fil-punti (a), (b), (d), (e) u (f) tal-Artikolu 11(1) biss.

It-timijiet ta' evalwazzjoni eżaminaw bir-reqqa r-raġunijiet mogħtija mill-awtoritajiet tal-Istati Membri rigward l-opzjoni li jipprevedu raġunijiet obbligatorji għal nuqqas ta' rikonoxximent jew nuqqas ta' eżekuzzjoni. Skont l-awtoritajiet ta' xi Stati Membri, raġunijiet fakultattivi jkunu inkonsistenti mal-qafas legali nazzjonali jew mat-tradizzjoni legali rispettivi tagħhom jew ikunu jirrikjedu li l-leġiżlatur jistipula kriterji dettaljati għall-eżerċizzju tad-diskrezzjoni ġudizzjarja. Iċ-ċertezza legali ssemmiet ukoll bħala raġuni għal raġunijiet obbligatorji għal nuqqas ta' eżekuzzjoni. Barra minn hekk, xi prattikanti jqisu li xi wħud mir-raġunijiet għan-nuqqas ta' eżekuzzjoni elenkati fl-Artikolu 11 tad-Direttiva huma tali li, ladarba jiġi ddeterminat li waħda minnhom hija applikabbli, l-eżekuzzjoni hija impossibbli (eż. ksur tad-drittijiet fundamentali), u formulazzjoni differenti tal-leġiżlazzjoni ta' traspożizzjoni ("tista'" minflok "għandha") ma tirriżultax f'eżitu differenti fil-prattika.

Barra minn hekk, il-leġiżlazzjoni ta' traspożizzjoni ta' xi Stati Membri fiha raġunijiet addizzjonali għal nuqqas ta' rikonoxximent jew nuqqas ta' eżekuzzjoni li mhumiex previsti fid-Direttiva.

Għalkemm it-traspożizzjoni mhux xierqa tad-Direttiva jidher li għadha ma kkawżatx problemi sistemiċi kbar fil-prattika, kif muri mir-rata baxxa ta' rifjuti, din is-serje ta' evalwazzjonijiet indikat li xi Stati Membri, billi għamlu r-raġunijiet kollha għal nuqqas ta' rikonoxximent jew nuqqas ta' eżekuzzjoni obbligatorji, ipprevenew (jew jistgħu jipprevjenu) lill-awtoritajiet kompetenti milli jeżegwixxu OIE li kieku probabbilment kienu jiġu eżegwiti.

Matul iż-żjarat fuq il-post ġew ipprovduti xi eżempji, b'referenza, fost l-oħrajn, għan-nuqqas ta' kunsens tal-persuna miżmuma f'detenzjoni trasposta fil-leġiżlazzjoni ta' xi Stati Membri bħala raġuni obbligatorja għal nuqqas ta' eżekuzzjoni ta' OIE maħruġin għal trasferiment temporanju; jew għal nuqqas ta' kunsens tal-persuna suspettata/akkużata għal OIE maħruġin għal smigħ b'vidjokonferenza.

Għalhekk, f'diversi rapporti, it-timijiet ta' evalwazzjoni rrakkomandaw li l-Istati Membri kkonċernati jikkunsidraw li jallinjaw il-leġiżlazzjoni ta' traspożizzjoni tagħhom mad-Direttiva u jagħmlu r-raġunijiet kollha għal nuqqas ta' rikonoxximent jew nuqqas ta' eżekuzzjoni fakultattivi u jillimitaw ukoll ir-raġunijiet għal nuqqas ta' rikonoxximent jew nuqqas ta' eżekuzzjoni għal dawk previsti fid-Direttiva. Ġie enfasizzat li fl-ispirtu ta' fiduċja u rikonoxximent reċiproċi, l-eżekuzzjoni ta' OIE għandha tkun ir-regola prestabbilita, u r-rifjut għandu jkun eċċezzjoni, u din għandha tiġi interpretata b'mod strett.

10.2. Kriminalità doppja

Anki fin-nuqqas ta' data statistika komprensiva, jidher li l-aktar raġuni komuni għan-nuqqas ta' eżekuzzjoni ta' OIE hija n-nuqqas ta' kriminalità doppja kif stabbilit fl-Artikolu 11(1)(g) tad-Direttiva. Din ir-raġuni għal rifjut ma tapplikax għall-miżuri investigattivi msemmija fl-Artikolu 10(2) (miżuri mhux koerċitivi) u f'każijiet fejn l-OIE tappartjeni għal wieħed mir-reati kriminali elenkati fl-Anness D, li huma eżentati mill-verifika tal-kriminalità doppja jekk ir-reat ikun punibbli fl-Istat emittenti b'sentenza ta' kustodja jew ordni ta' detenzjoni għal perjodu massimu ta' mill-inqas tliet snin.

Eżempji mogħtija matul l-evalwazzjoni kienu jikkonċernaw, fost l-oħrajn, ksur tat-traffiku, każijiet ta' ksur tal-obbligi ta' manteniment u reati tat-taxxa.

B'mod ġenerali, il-prattikanti ma esperjenzawx problemi sinifikanti fir-rigward tal-kriminalità doppja fil-kuntest tal-OIE, la bħala awtorità emittenti u lanqas bħala awtorità ta' eżekuzzjoni. Madankollu, awtoritajiet ġudizzjarji minn diversi Stati Membri enfasizzaw li huwa kruċjali li r-reat kriminali jiġi deskritt b'mod ċar, sabiex l-awtorità ta' eżekuzzjoni tkun tista' tivvaluta jekk l-att jikkostitwix reat kriminali skont il-liġi tal-Istat ta' eżekuzzjoni.

Ħlief għal ftit każijiet, il-prattikanti ma ltaqgħux ma' każijiet li fihom ġie invokat it-test tal-kriminalità doppja fir-rigward tal-miżuri investigattivi elenkati fl-Artikolu 10(2) tad-Direttiva (miżuri mhux koerċittivi).

Prattikanti minn xi Stati Membri indikaw għadd limitat ta' każijiet li fihom it-test tal-kriminalità doppja ġie applikat b'mod mhux xieraq fir-rigward tal-kategoriji ta' reati mniżżla fl-Anness D. F'dan ir-rigward, it-timijiet ta' evalwazzjoni enfasizzaw li skont l-Artikolu 11(1)(g) tad-Direttiva, hija l-awtorità emittenti li għandha tindika jekk ir-reat jaqax taħt waħda mill-kategoriji elenkati fl-Anness D.

PUBLIC

10.3. *Ne bis in idem*

F'konformità mal-Artikolu 11(1)(d) tad-Direttiva, ir-rikonoxximent jew l-eżekuzzjoni ta' OIE jistgħu jiġu rrifjutati meta l-eżekuzzjoni tal-OIE tmur kontra l-prinċipju ta' *ne bis in idem*. Ma ġiet irrappurtata l-ebda problema sinifikanti fir-rigward tal-applikazzjoni ta' din ir-raġuni għal rifjut.

L-Istati Membri kollha għandhom reġistru nazzjonali tar-rekords kriminali. Hemm bażi ta' data ċentrali ta' każijiet kriminali tal-passat u li għadhom għaddejjin f'diversi Stati Membri, li tippermetti lill-awtorità ta' eżekuzzjoni tivverifika mhux biss ksur possibbli tal-prinċipju *ne bis in idem*, iżda anki rabtiet u konnessjonijiet ma' investigazzjonijiet domestiċi li jkunu għaddejjin. Madankollu, abbażi tal-eżitu tal-evalwazzjonijiet, jidher li f'xi Stati Membri l-awtoritajiet ta' eżekuzzjoni ma jikkontrollawx regolarment l-eżistenza ta' deċiżjonijiet preċedenti li jikkostitwixxu sitwazzjoni ta' *ne bis in idem*, u lanqas ma jivverifikaw jekk humiex għaddejjin investigazzjonijiet nazzjonali fir-rigward tal-istess att u/jew kontra l-istess persuna. Prattikanti minn xi Stati Membri indikaw li l-prinċipju *ne bis in idem* ikun argument imressaq mis-suspettat/mill-konvenut, li huwa mistenni li jqajjem din il-kwistjoni.

Madankollu, f'xi rapporti, it-timijiet ta' evalwazzjoni qiesu li huwa xieraq li l-Istati Membri jiġu mħeġġa jużaw il-mezzi għad-dispożizzjoni tagħhom biex jivvalutaw jekk jistax ikun hemm ksur possibbli tal-prinċipju *ne bis in idem*, u appellaw lill-Istati Membri li ma għandhomx bażi ta' data ċentrali nazzjonali li tikkonċerna l-każijiet kriminali kollha li għaddejjin u li ġew iffinalizzati biex jistabbilixxu bażi ta' data ta' dan it-tip.

10.4. Immunitajiet jew privileġġi

Skont l-Artikolu 11(1)(a) tad-Direttiva, ir-rikonoxximent jew l-eżekuzzjoni ta' OIE jistgħu jiġu rrifjutati f'każijiet fejn ikun hemm immunità jew privileġġ skont il-liġi tal-Istat ta' eżekuzzjoni li jagħmluha impossibbli li l-OIE tiġi eżegwita, jew fejn ikun hemm regoli dwar id-determinazzjoni u l-limitazzjoni tar-responsabbiltà kriminali relatati mal-libertà tal-istampa u l-libertà tal-espressjoni f'mezzi oħra tax-xandir, li jagħmluha impossibbli li l-OIE tiġi eżegwita.

PUBLIC

Kif iċċarat fil-premessa 20 tad-Direttiva, ma hemm l-ebda definizzjoni komuni ta' x'jikkostitwixxi immunità jew privileġġ fid-dritt tal-Unjoni; id-definizzjoni preċiża ta' dawn it-termini titħalla f'idejn id-dritt nazzjonali. L-evalwazzjonijiet indikaw li anki fil-leġiżlazzjoni ta' diversi Stati Membri, ma ġie stabbilit l-ebda kunċett ġenerali ta' immunità jew privileġġ. L-immunitajiet u l-privileġġi previsti għall-persuni f'ċerti pożizzjonijiet u professjonijiet huma stabbiliti f'liġijiet speċifiċi.

Prattikanti mill-biċċa l-kbira tal-Istati Membri ma esperjenzaw l-ebda każ li fih ġiet invokata din ir-raġuni għal rifjut, la bħala awtoritajiet emittenti u lanqas bħala awtoritajiet ta' eżekuzzjoni. Xi prattikanti semmew każijiet fejn l-OIE nħarġet bil-għan li jsir tiftix f'uffiċċji ta' avukati, u b'hekk qajmu l-kwistjoni tal-protezzjonijiet li tgawdi l-professjoni legali.

Tqajmu kwistjonijiet speċifiċi dwar l-applikazzjoni ta' din ir-raġuni għal rifjut mill-Istat Membru li jospita xi sedi tal-istituzzjonijiet tal-UE. L-awtoritajiet ta' eżekuzzjoni kompetenti rrappurtaw każijiet li fihom OIE inħarġet għas-sekwestru ta' dokumenti minn persuna li taħdem bħala uffiċjal ta' istituzzjoni tal-UE jew għas-smigħ ta' uffiċjali tal-UE. F'każijiet bħal dawn, fejn qamet kwistjoni possibbli dwar l-immunitajiet u/jew il-privileġġi, u l-awtorità kompetenti biex tirrinunzja dawk l-immunitajiet/il-privileġġi kellha tiġi kkuntattjata, irriżulta li ma kienx faċli biex wieħed jirċievi tweġiba mill-istituzzjoni tal-UE inkwistjoni. L-awtoritajiet ta' eżekuzzjoni ddeċidew li jirreferu l-kwistjoni lill-Istat emittenti, f'konformità mal-Artikolu 11(5) tad-Direttiva, li jgħid li meta s-setgħa ta' rinunzja tal-privileġġ jew l-immunità tkun f'idejn awtorità ta' organizzazzjoni internazzjonali, huwa l-Istat emittenti li għandu jitlob li l-awtorità kkonċernata teżerċita dik is-setgħa.

It-tim ta' evalwazzjoni qies li huwa xieraq li jirrakkomanda li kull waħda mill-istituzzjonijiet kollha tal-UE jinnominaw punt ta' kuntatt wieħed għall-awtoritajiet kompetenti tal-Istati Membri għal każijiet li fihom l-eżekuzzjoni ta' OIE tirrikjedi l-kooperazzjoni ta' istituzzjoni tal-UE u stieden lill-istituzzjonijiet tal-UE jiżguraw li tali talbiet jiġu pproċessati u li t-tweġibiet jiġu pprovduti lill-Istat Membru kkonċernat.

10.5. Drittijiet fundamentali

Id-Direttiva hija l-ewwel strument ta' rikonoxximent reċiproku li jipprovdi b'mod espliċitu raġuni għal nuqqas ta' rikonoxximent/nuqqas ta' eżekuzzjoni relatat ma' ksur possibbli tad-drittijiet fundamentali. F'konformità mal-Artikolu 11(1)(f) tad-Direttiva, ir-rikonoxximent jew l-eżekuzzjoni ta' OIE jistgħu jiġu rrifjutati jekk ikun hemm raġunijiet sostanzjali biex wieħed jemmen li l-eżekuzzjoni tal-miżura investigattiva tkun inkompatibbli mal-obbligi tal-Istat ta' eżekuzzjoni f'konformità mal-Artikolu 6 tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea (TUE) u l-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea.

Huwa interessanti li, abbażi tas-sejbiet tal-evalwazzjonijiet, jista' jingħad li din ir-raġuni għan-nuqqas ta' eżekuzzjoni ftit li xejn ġiet applikata fil-prattika. Każ wieħed biss ġie rrappurtat fejn l-eżekuzzjoni ta' OIE maħruġa għal trasferiment temporanju ġiet irrifjutata minħabba kundizzjonijiet ħżiena ta' detenzjoni fl-Istat emittenti.

Il-kwistjoni tad-drittijiet fundamentali ġiet indirizzata wkoll f'kawżi li jikkonċernaw l-eżekuzzjoni ta' OIE maħruġin għas-smigħ b'vidjokonferenza ta' persuna akkużata waqt il-proċess prinċipali.

Madankollu, kif indikat f'xi rapporti, dawn huma każijiet fejn l-awtoritajiet ta' eżekuzzjoni jidhru li jħawdu r-raġuni ġenerali tad-"drittijiet fundamentali" għal nuqqas ta' eżekuzzjoni prevista fl-Artikolu 11(1)(f) tad-Direttiva ma' dik tal-prinċipji fundamentali tas-sistema legali tal-Istat ta' eżekuzzjoni (l-Artikolu 24(2)(b) tad-Direttiva). Kwistjonijiet li jikkonċernaw seduti ta' smigħ b'vidjokonferenza huma indirizzati f'aktar dettall fil-Kapitolu 12.3. Hawnhekk huwa biżżejjed li jiġi indikat li xi Stati Membri jirrifjutaw li jeżegwixxu OIE maħruġin għas-smigħ b'vidjokonferenza ta' persuna akkużata fl-istadju tal-proċess, anki meta l-persuna akkużata tagħti l-kunsens tagħha. F'każijiet bħal dawn, l-awtoritajiet ta' eżekuzzjoni huma tal-fehma li l-eżekuzzjoni tal-OIE twassal għal ksur tal-prinċipju ta' immedjatezza u/jew ta' prinċipji fundamentali oħra tas-sistema legali tagħhom. F'dan il-kuntest, il-kwistjoni tar-rispett għad-drittijiet fundamentali tal-persuna akkużata xi drabi titqajjem biex jiġi spjegat għaliex is-seduti ta' smigħ b'vidjokonferenza jitqiesu inkompatibbli mal-prinċipji fundamentali tas-sistema legali tal-Istat ta' eżekuzzjoni.

PUBLIC

RAKKOMANDAZZJONIJIET

- ***L-Istati Membri għandhom jiżguraw li, f'konformità mad-Direttiva, ir-raġunijiet kollha għal nuqqas ta' rikonoxximent/nuqqas ta' eżekuzzjoni jkunu definiti bħala fakultattivi fil-leġiżlazzjoni ta' traspożizzjoni tagħhom. Barra minn hekk, ma għandha tiġi stabbilita l-ebda raġuni addizzjonali għal nuqqas ta' rikonoxximent/nuqqas ta' eżekuzzjoni għajr dawk previsti fid-Direttiva.***

- ***L-awtoritajiet ta' eżekuzzjoni tal-Istati Membri għandhom jikkonformaw mal-proċedura ta' konsultazzjoni obbligatorja stabbilita fl-Artikolu 11(4) tad-Direttiva. F'każijiet fejn l-awtoritajiet ta' eżekuzzjoni tal-Istati Membri jikkunsidraw li japplikaw kwalunkwe waħda mir-raġunijiet l-oħra għal nuqqas ta' rikonoxximent/nuqqas ta' eżekuzzjoni previsti fid-Direttiva, huma mħeġġa, qabel ma jiddeċiedu li ma jirrikonoxxux jew li ma jeżegwux OIE, jikkonsultaw lill-awtorità emittenti u, fejn xieraq, jitolbu informazzjoni addizzjonali, bil-ħsieb li jivvalutaw b'mod xieraq jekk jeżistux il-kundizzjonijiet għar-raġuni għal nuqqas ta' rikonoxximent/nuqqas ta' eżekuzzjoni.***

PUBLIC

11.RIMEDJI LEGALI

11.1. Rimedji legali fl-Istat emittenti u ta' eżekuzzjoni

Skont l-Artikolu 14(1) tad-Direttiva, l-Istati Membri għandhom jiżguraw li rimedji legali ekwivalenti għal dawk disponibbli f'każ domestiku simili jkunu applikabbli għall-miżuri investigattivi indikati fl-OIE. Ir-raġunijiet sostantivi għall-ħruġ tal-OIE jistgħu jiġu kkontestati biss f'rikors fl-Istat emittenti, mingħajr preġudizzju għall-garanziji tad-drittijiet fundamentali fl-Istat ta' eżekuzzjoni (Artikolu 14(2)).

Abbażi tas-sejbiet ta' din is-serje ta' evalwazzjonijiet, b'mod ġenerali, l-Istati Membri jiżguraw, kemm bħala Stat emittenti kif ukoll bħala Stat ta' eżekuzzjoni, li r-rimedji disponibbli f'każijiet domestiċi simili huma applikabbli wkoll għall-miżuri investigattivi mitluba u eżegwiti fil-kuntest tal-OIE.

Bħala Stat ta' eżekuzzjoni, ftit Stati Membri biss jipprevedu rimedju speċifiku kontra d-deċiżjoni li tirrikonoxxi, jew li tordna l-eżekuzzjoni, ta' OIE. Fil-biċċa l-kbira tal-Istati Membri, hija l-miżura investigattiva mwettqa għall-eżekuzzjoni tal-OIE li tista' tiġi kkontestata mill-partijiet fil-proċedimenti u/jew mill-persuna affettwata mill-miżura. F'konformità mal-Artikolu 14(2) tad-Direttiva, il-leġiżlazzjoni ta' traspożizzjoni tal-Istati Membri spiss tipprevedi espressament li r-raġunijiet sostantivi sottostanti għall-ħruġ tal-OIE jistgħu jiġu kkontestati biss fl-Istat emittenti.

Ir-rimedji jvarjaw fost l-Istati Membri: jekk il-miżura investigattiva hija ordnata minn prosekutur pubbliku, f'bosta Stati Membri l-persuna kkonċernata tista' tikkontesta d-deċiżjoni quddiem prosekutur superjuri jew imħallef; f'kawżi fejn il-miżura investigattiva tirrikjedi deċiżjoni jew awtorizzazzjoni minn imħallef (eż. maġistrat inkwirenti), jista' jitressaq appell kontra dik id-deċiżjoni jew awtorizzazzjoni quddiem qorti superjuri. Xi Stati Membri jipprevedu rimedji kontra miżuri investigattivi speċifiċi (eż. tfittxijiet); fi Stati Membri oħra, rimedju ġenerali huwa disponibbli għall-valutazzjoni tal-legalità ta' kwalunkwe miżura investigattiva jew għall-investigazzjoni ta' kwalunkwe ksur tad-drittijiet tal-persuna kkonċernata.

PUBLIC

Bħala Stat emittenti, il-maġġoranza tal-Istati Membri ma jipprevedux rimedju legali speċifiku kontra l-ħruġ ta' OIE bħala tali. Hija l-ordni sottostanti tal-prosekutur jew tal-qorti li tista' tiġi kkontestata (eż. mandat ta' tfittxija) mill-parti kkonċernata bl-istess mod bħal f'każ domestiku. Barra minn hekk, il-prattikanti enfasizzaw li l-validità u/jew l-ammissibbiltà tal-provi miġbura permezz ta' OIE jistgħu jiġu kkontestati fi stadji differenti tal-proċedimenti kriminali.

F'xi rapporti, it-timijiet ta' evalwazzjoni ssottolinjaw li l-informazzjoni dwar ir-rimedji legali disponibbli hija essenzjali biex il-persuna kkonċernata tkun tista' titlob rieżami ġudizzjarju effettiv. Għalhekk, filwaqt li jirrikonoxxu li, fil-każ ta' bosta miżuri investigattivi, rimedju legali jkun disponibbli biss *ex post*, it-timijiet ta' evalwazzjoni rrakkomandaw li l-Istati Membri jiżguraw li tali informazzjoni dejjem tiġi pprovduta fil-ħin, f'konformità mal-Artikolu 14(3) tad-Direttiva.

Ġie nnutat ukoll li l-istruttura tar-rimedji legali disponibbli fl-Istat ta' eżekuzzjoni u t-tul tal-proċedimenti rilevanti ma għandhomx jipperikolaw il-funzjonament effiċjenti tal-OIE billi jdewmu b'mod eċċessiv it-trażmissjoni tal-provi miġbura lill-Istat emittenti.

Is-suġġett tar-rimedji legali ġie indirizzat fid-diskussjonijiet mal-avukati tad-difiża. Avukati minn xi Stati Membri qajmu l-kwistjoni ta' aċċess limitat għall-kontenut tal-OIE fl-Istat ta' eżekuzzjoni u l-kwistjoni ta' informazzjoni insuffiċjenti dwar ir-rimedji disponibbli fl-Istat emittenti. F'diversi Stati Membri, l-avukati tad-difiża ma pprovdew l-ebda eżempju tal-użu ta' rimedji legali fil-kuntest tal-OIE. Xi rapporti enfasizzaw l-għarfien limitat tal-avukati dwar il-qafas legali tal-OIE u l-esperjenza tagħhom marbuta miegħu, inkluż fir-rigward tar-rimedji.

11.2. Is-sentenzi *Gavanozov*

Is-suġġett tar-rimedji legali ġie indirizzat ukoll fid-dawl tas-sentenzi mogħtija mill-QĠUE f'żewġ kawżi relatati, C-324/17 (*Gavanozov I*) u C-852/19 (*Gavanozov II*), fl-2019 u fl-2021, rispettivament.

Fl-ewwel deċiżjoni, il-QĠUE pprovdiet kjarifika dwar it-tip ta' informazzjoni li għandha tiġi inkluża fit-Taqsima J tal-formola li tidher fl-Anness A. Il-QĠUE interpretat l-Artikolu 5(1) tad-Direttiva flimkien mat-Taqsima J tal-Anness A u kkonkludiet li l-awtorità ġudizzjarja tal-Istat Membru emittenti ma għandhiex għalfejn tinkludi fit-Taqsima J deskrizzjoni tar-rimedji legali disponibbli fl-Istat Membru tagħha kontra l-ħruġ tal-OIE. L-awtorità emittenti hija meħtieġa biss tindika jekk intalabx diġà rimedju legali kontra l-ħruġ ta' OIE, u jekk iva, tagħti deskrizzjoni tar-rimedju legali, inkluż kwalunkwe passi li jridu jittieħdu u kwalunkwe skadenza stipulata.

F'*Gavanozov II*, il-QĠUE ddeċidiet li l-leġiżlazzjoni nazzjonali ta' Stat Membru emittenti li ma tipprevedi l-ebda rimedju legali kontra l-ħruġ ta' OIE għal tfittxijiet, sekwestri jew is-smigħ b'vidjokonferenza ta' xhieda hija inkompatibbli mal-Artikolu 14 tad-Direttiva moqri flimkien mal-Artikolu 24(7) tad-Direttiva u l-Artikolu 47 tal-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea. B'konsegwenza ta' dan, fin-nuqqas ta' kwalunkwe rimedju legali, il-ħruġ ta' OIE għall-miżuri investigattivi msemmija hawn fuq imur kontra l-Artikolu 6 tad-Direttiva moqri flimkien mal-Artikolu 47 tal-Karta u l-Artikolu 4(3) TUE, u l-Istat ta' eżekuzzjoni għandu jirrifjuta li jirrikonoxxi/jeżegwixxi l-OIE. Fid-deċiżjoni tagħha, il-QĠUE qalet li r-rimedju legali għandu jippermetti lill-parti kkonċernata tikkontesta, fl-Istat emittenti, il-ħtieġa għal OIE u l-legalità tagħha tal-inqas fid-dawl tar-raġunijiet sostantivi għall-ħruġ ta' dik l-OIE.

Eżatt wara s-sentenza *Gavanozov II*, il-prattikanti tal-Istati Membri esprimew tħassib serju dwar l-impatt potenzjalment sinifikanti tad-deċiżjoni fuq il-funzjonament tal-OIE, speċjalment jekk il-prinċipji affermati mill-QĠUE kellhom jiġu applikati għal miżuri investigattivi oħra.

Għalkemm is-sitwazzjoni tibqa' fluwida u soġġetta għal żviluppi ulterjuri, is-sejba ewlenija ta' din l-evalwazzjoni dwar dan is-suġġett hija li s-sentenza *Gavanozov II* s'issa ma kellhiex impatt sinifikanti fuq l-applikazzjoni nnifisha tal-OIE.

Il-maġġoranza tal-Istati Membri ma għandhomx l-intenzjoni jintroduċu bidliet leġiżlattivi bħala riżultat tad-deċiżjoni *Gavanozov II*, peress li jqisu li l-leġiżlazzjoni u l-prattika nazzjonali tagħhom huma konformi mal-prinċipji affermati mill-QĠUE.

Fir-rigward ta' OIE maħruġin għall-eżekuzzjoni ta' tfittxijiet u sekwestri, l-Istati Membri, bħala Stat emittenti, jipprevedu rimedji legali li jippermettu li r-raġunijiet sostantivi sottostanti għall-ordni ta' tfittxija jew sekwestru jiġu kkontestati. Fir-rigward ta' miżuri investigattivi oħra, inkluż is-smigħ ta' xhud b'vidjokonferenza, xi Stati Membri rreferew għall-possibbiltà li jitressaq ilment kostituzzjonali f'każijiet ta' ksur tad-drittijiet fundamentali, jew proċedimenti ċivili kontra l-Istat għal kumpens għal dannu mġarrab bħala riżultat tal-ksur. Madankollu, il-leġiżlazzjoni nazzjonali ta' diversi Stati Membri tipprevedi li persuna affettwata minn kwalunkwe azzjoni jew deċiżjoni maħruġa matul l-investigazzjoni tista' tressaq ilment dwar kwalunkwe azzjoni jew deċiżjoni bħal din.

It-timijiet ta' evalwazzjoni esprimew riżervi dwar id-disponibbiltà reali ta' rimedji legali kontra l-ħruġ ta' OIE għal miżuri mhux koerċittivi f'xi Stati Membri, inkluż is-smigħ ta' xhieda b'vidjokonferenza. Madankollu, huwa diffiċli li wieħed ibassar kif il-prosekuturi u l-qrati fl-Istati Membri ser japplikaw il-prinċipji tas-sentenza *Gavanozov II* fil-prattika u għad hemm xi inċertezza dwar il-kunċett u l-ambitu ta' rimedju legali effettiv, tal-inqas b'referenza għas-smigħ tax-xhieda b'vidjokonferenza u miżuri mhux koerċittivi oħra.

Fir-rigward tal-impatt tas-sentenza *Gavanozov II*, l-awtoritajiet kompetenti tal-Istati Membri ma rrappurtaw, la fil-kapaċità tagħhom ta' ħruġ u lanqas fil-kapaċità tagħhom ta' eżekuzzjoni, każijiet fejn l-eżekuzzjoni ta' OIE ġiet irrifjutata minħabba n-nuqqas ta' rimedji legali kontra l-ħruġ tal-OIE fl-Istat emittenti.

Bħala awtoritajiet emittenti, l-Istati Membri rrappurtaw xi każijiet fejn, wara s-sentenza *Gavanozov II*, intalbu mill-awtoritajiet ta' eżekuzzjoni biex jipprovdu informazzjoni dwar l-eżistenza ta' rimedji legali fl-Istat emittenti. Madankollu, tali talbiet għal informazzjoni addizzjonali ma rriżultawx f'rifjut li tiġi eżegwita l-OIE.

PUBLIC

Bħala awtoritajiet ta' eżekuzzjoni, il-prattikanti rrimarkaw li, abbażi tad-deċiżjoni *Gavanozov I* u l-prinċipju tal-fiduċja reċiproka, meta jirċievu OIE għal tfittxija jew sekwestru jew għas-smigħ ta' xhud b'vidjokonferenza, huma ma jitolbux lill-awtorità emittenti tipprovdi informazzjoni dwar ir-rimedji legali disponibbli fl-Istat emittenti. Xi prattikanti argumentaw li dan imur kontra l-istess idea ta' rikonoxximent reċiproku jekk l-awtoritajiet ta' eżekuzzjoni jeżaminaw b'mod sistematiku r-rimedji legali applikabbli fl-Istat emittenti. Huwa biss jekk ikun hemm raġuni speċifika għal tħassib f'każ partikolari li l-awtorità ta' eżekuzzjoni għandha titlob informazzjoni addizzjonali dwar ir-rimedji legali disponibbli.

Wara d-deċiżjoni *Gavanozov II*, Stat Membru wieħed biss introduċa rimedju legali speċifikament kontra l-ħruġ ta' OIE nnifsu: meta jitressaq appell mill-persuna kkonċernata, il-qorti kompetenti trid teżamina jekk il-kundizzjonijiet għall-ħruġ tal-OIE humiex issodisfati. L-Istat Membru direttament involut fil-kawża *Gavanozov II* irrapporta li emenda l-leġiżlazzjoni tiegħu sabiex jiżgura l-aderenza mad-deċiżjoni tal-QĠUE. Stat Membru ieħor għadu fil-proċess li jivvaluta emendi possibbli għal-leġiżlazzjoni tiegħu. Ta' min iżid li f'xi Stati Membri, għalkemm wara d-deċiżjoni *Gavanozov II* ma saret l-ebda bidla leġiżlattiva, l-applikabbiltà tar-rimedji legali li kienu jeżistu diġà fil-prattika ġiet estiża għal OIE maħruġin għas-smigħ ta' xhieda b'vidjokonferenza.

12. MIŻURI INVESTIGATTIVI SPEĊIFIĊI

12.1. Ġenerali

Il-Kapitolu IV (l-Artikoli 22-29) tad-Direttiva fih dispożizzjonijiet speċifiċi għal ċerti miżuri investigattivi. Il-Kapitolu V (l-Artikoli 30-31) huwa ddedikat għall-interċettazzjoni ta' telekomunikazzjonijiet.

Il-ħtieġa għal regolament speċifiku ta' ċerti tipi ta' miżuri investigattivi tirriżulta, fost l-oħrajn, mill-kumplessità tagħhom, l-impatt tagħhom fuq id-drittijiet fundamentali tal-persuni affettwati, u d-differenzi sinifikanti li jeżistu fil-liġijiet nazzjonali tal-Istati Membri.

Għalhekk ma hijiex koinċidenza li għal bosta mill-miżuri investigattivi inkwistjoni, id-Direttiva tipprovdi raġuni addizzjonali għan-nuqqas ta' eżekuzzjoni, peress li tiddikjara li l-eżekuzzjoni ta' OIE tista' tiġi rrifjutata jekk il-miżura ma tkunx awtorizzata f'każ domestiku simili.

Din is-serje ta' evalwazzjonijiet uriet li r-regoli proċedurali diverġenti għal ċerti miżuri investigattivi xorta jistgħu jkunu fattur li jippreżenta sfida fil-kuntest tal-kooperazzjoni ġudizzjarja. L-esperti nnutaw li xi liġijiet domestiċi jistabbilixxu limiti partikolarment stretti għal ċerti tipi ta' miżuri investigattivi. Fi Stat Membru wieħed, pereżempju, xi forom ta' interċettazzjoni ta' telekomunikazzjonijiet jistgħu jiġu awtorizzati biss jekk il-persuna suspettata tkun magħrufa.

Sabiex l-awtoritajiet emittenti kompetenti jkunu jistgħu jiksbu informazzjoni ġenerali dwar ir-regoli għal miżuri investigattivi fl-Istati Membri l-oħra, ġie rrakkomandat li l-Istati Membri jimlew u jaġġornaw kif xieraq il-*Fiches Belges* dwar miżuri investigattivi fuq is-sit web tan-NĠE.

F'diversi okkażjonijiet ġie indikat ukoll li huwa saħansitra aktar essenzjali li l-Anness A jkun fih informazzjoni suffiċjenti dwar il-każ kriminali li jkun qed jiġi investigat, sabiex l-awtoritajiet ta' eżekuzzjoni jkunu jistgħu jivvalutaw faċilment jekk il-miżura investigattiva tkunx awtorizzata f'każ domestiku simili.

PUBLIC

Barra minn hekk, b'referenza għall-aktar miżuri u każijiet kumplessi, għal darb'oħra ġie ssottolinjat li l-kuntatt dirett u konsultazzjonijiet bikrija bejn l-awtoritajiet kompetenti u, fejn meħtieġ, l-involviment tal-Eurojust, huma ta' importanza kbira għall-eżekuzzjoni b'suċċess ta' OIE.

Minbarra kwistjonijiet li jirriżultaw minn differenzi fil-leġiżlazzjoni nazzjonali tal-Istati Membri, din is-serje ta' evalwazzjonijiet indikat li xi wħud mid-diffikultajiet li jiltaqgħu magħhom il-prattikanti fl-applikazzjoni tal-OIE fir-rigward ta' miżuri investigattivi speċifiċi jeħtieġ li jiġu indirizzati mil-leġiżlazzjoni fil-livell tal-UE.

12.2 Trasferiment temporanju

Din is-serje ta' evalwazzjonijiet uriet li t-trasferiment temporanju previst fl-Artikoli 22 u 23 tad-Direttiva ġie applikat f'għadd limitat ħafna ta' każijiet.

L-awtoritajiet kompetenti minn diversi Stati Membri ma kellhom l-ebda esperjenza b'din il-miżura, la bħala awtoritajiet emittenti u lanqas bħala awtoritajiet ta' eżekuzzjoni. Il-prattikanti indikaw li s-seduti ta' smigħ b'vidjokonferenza jitqiesu bħala soluzzjoni aktar prattika u ta' spiss aktar proporzjonata.

Madankollu, OIE għal trasferiment temporanju tista' tinħareġ għal kwalunkwe miżura investigattiva oħra li teħtieġ il-preżenza tal-individwu inkwistjoni (eż. sessjoni ta' identifikazzjoni), u mhux biss għall-fini ta' smigħ ta' persuna miżmuma f'kustodja fl-Istat ta' eżekuzzjoni. Barra minn hekk, xi prattikanti ssottolinjaw l-importanza ta' din il-miżura, peress li xi drabi huwa kruċjali li xhud ewlieni miżmum f'detenzjoni fi Stat Membru ieħor jidher personalment quddiem il-qorti.

Xi drabi, inqalgħu problemi fl-għażla tal-istrument it-tajjeb. B'mod ġenerali, l-awtoritajiet kompetenti jiddistingwu b'mod korrett bejn konsenja temporanja bbażata fuq il-MAE għall-finijiet ta' prosekuzzjoni, u trasferiment temporanju fil-qafas tal-OIE għall-finijiet tal-ġbir ta' provi.

PUBLIC

Kif iċċarat fil-premessa 25 tad-Direttiva, meta persuna miżmuma f'kustodja fi Stat Membru wieħed tkun ser tiġi ttrasferita lejn Stat Membru ieħor għall-finijiet ta' prosekuzzjoni, inkluż it-tressiq ta' dik il-persuna quddiem qorti bil-għan li tiġi pproċessata, għandu jinħareġ MAE f'konformità mad-Deċiżjoni Kwadru tal-Kunsill 2002/584/ĠAI. Skont id-Direttiva, l-uniku skop tat-trasferiment temporanju huwa li titwettaq miżura investigattiva speċifika li tirrikjedi l-preżenza tal-persuna (eż. smigħ tal-persuna akkużata jew sessjoni ta' identifikazzjoni).

Madankollu, il-prattikanti rrappurtaw każijiet fejn l-awtoritajiet emittenti u dawk ta' eżekuzzjoni kellhom fehmiet diverġenti dwar liema bażi legali għandha tiġi applikata. F'xi każijiet, l-eżekuzzjoni ta' OIE maħruġa biex tiġi żgurata l-preżenza tal-akkużat fil-proċess ġiet irrifjutata minħabba li l-awtorità ta' eżekuzzjoni ġustament argumentat li l-konsenja temporanja kellha tintalab fil-qafas tal-MAE. Fil-biċċa l-kbira tal-każijiet, wara konsultazzjoni xierqa, l-awtoritajiet emittenti u dawk ta' eżekuzzjoni qablu dwar l-istrument li għandu jintuża.

Il-linja bejn iż-żewġ strumenti xi drabi tista' tkun inqas ċara u l-awtorità emittenti tista' ssibha diffiċli biex tiddeċiedi dwar il-bażi legali, filwaqt li tqis ukoll ir-rekwiżiti differenti għall-MAE u l-OIE (eż. in-nuqqas ta' kunsens tal-persuna akkużata huwa raġuni għan-nuqqas ta' eżekuzzjoni fil-kuntest tal-OIE).

Ta' min isemmi każ irrappurtat minn Stat Membru biex juri l-interrelazzjoni bejn iż-żewġ strumenti. L-Istat Membru kkonċernat irċieva talba urġenti ħafna fil-qafas tad-Direttiva għat-trasferiment temporanju ta' persuna li kienet qed tiskonta sentenza ta' kustodja fl-Istat ta' eżekuzzjoni. L-awtorità kompetenti eżegwiet l-OIE minnufih. Aktar tard irriżulta li l-istess awtorità emittenti kienet diġà ħarġet MAE għall-finijiet ta' prosekuzzjoni kontra l-istess persuna fl-istess każ, u li awtorità kompetenti differenti mill-istess Stat ta' eżekuzzjoni kienet diġà ordnat il-konsenja tal-persuna iżda kienet ipposponietha sa tmiem il-piena li l-persuna kienet qed tiskonta fl-Istat ta' eżekuzzjoni. F'dan il-każ, l-OIE tidher li nħarġet sabiex tiġi evitata l-konsenja posposta ordnata fil-kuntest tal-proċedimenti tal-MAE.

Minħabba d-diffikultajiet prattiċi li xi drabi jiltaqgħu magħhom il-prattikanti, manwal jew linji gwida pprovduti mill-Kummissjoni li jkopru l-interrelazzjoni bejn l-OIE u strumenti oħra ta' kooperazzjoni ġudizzjarja inkluż il-MAE jistgħu jkunu ta' benefiċċju, kif irrakkomandat fil-Kapitolu 4.

L-eżekuzzjoni tal-OIE għal trasferiment temporanju tista' tiġi rrifjutata jekk il-persuna miżmuma f'kustodja ma tagħtix il-kunsens tagħha (l-Artikolu 22(2)(a) tad-Direttiva). Bħala awtorità emittenti, l-Istati Membri ma għandhomx proċeduri speċifiċi fis-seħħ biex jiddeterminaw, qabel ma joħorġu u jittrażmettu l-OIE, jekk il-persuna hix ser tagħti l-kunsens tagħha għat-trasferiment temporanju. Konsultazzjonijiet minn qabel mal-awtoritajiet ta' eżekuzzjoni, inkluż fir-rigward tal-kunsens tal-persuna kkonċernata, tqiesu bħala l-aħjar prattika.

F'xi Stati Membri, bil-kontra tad-Direttiva, in-nuqqas ta' kunsens tal-persuna detenuta huwa raġuni obbligatorja għal nuqqas ta' eżekuzzjoni. It-timijiet ta' evalwazzjoni rrakkomandaw li l-Istati Membri kkonċernati jallinjaw il-leġiżlazzjoni ta' traspożizzjoni tagħhom mad-Direttiva. Kif innutat f'xi rapporti, il-fatt li l-persuna f'kustodja titħalla timblokka t-trasferiment jista' jxekkel il-kooperazzjoni ġudizzjarja. L-esperti semmew il-każ ta' OIE maħruġa għat-trasferiment temporanju ta' persuna suspettata/akkużata biex tieħu sehem f'sessjoni ta' identifikazzjoni fl-Istat emittenti. Jekk in-nuqqas ta' kunsens ikun raġuni obbligatorja għal nuqqas ta' eżekuzzjoni, isir impossibbli li tiġi implimentata l-miżura investigattiva, u b'hekk jiġi mfixkel il-ġbir tal-provi u mminata l-investigazzjoni.

Il-biċċa l-kbira tal-Istati Membri qalu li ma kienu ltaqgħu mal-ebda diffikultà biex jiżguraw li persuna ttrasferita tinżamm f'kustodja fl-Istat emittenti matul it-trasferiment, peress li l-OIE hija meqjusa bħala bażi legali suffiċjenti għad-detenzjoni. F'xi Stati Membri, ordni ta' detenzjoni nazzjonali, ibbażata fuq l-OIE, trid tinħareġ mill-awtorità kompetenti.

12.3. Smigħ b'vidjokonferenza

Is-smigħ ta' xhieda, esperti, persuni suspettati u akkużati b'vidjokonferenza, kif irregolat mill-Artikolu 24 tad-Direttiva, huwa miżura investigattiva li ta' spiss tintalab u tiġi eżegwita kemm matul il-fażi investigattiva kif ukoll matul il-fażi tal-proċess.

Kif indikat f'xi rapporti, it-twettiq ta' seduti ta' smigħ b'vidjokonferenza fi proċedimenti kriminali huwa approċċ innovattiv, li rrivoluzzjona kif jinkisbu u jiġu ppreżentati l-provi, u li b'hekk itejjeb l-effiċjenza tas-sistemi ġudizzjarji u jaċċellera l-ġustizzja. Barra minn hekk, matul il-pandemija tal-COVID-19, diversi Stati Membri introduċew jew estendew l-użu tal-vidjokonferenzi f'każijiet domestiċi biex jiżguraw il-kontinwità tal-ġustizzja, u adottaw ukoll l-arranġamenti tekniċi meħtieġa biex itejbu l-operat tas-sistemi ta' vidjokonferenzi.

L-Artikolu 24(2) jipprevedi li flimkien mar-raġunijiet għal nuqqas ta' rikonoxximent jew nuqqas ta' eżekuzzjoni msemmija fl-Artikolu 11, l-eżekuzzjoni ta' OIE għal smigħ b'vidjokonferenza tista' tiġi rrifjutata jekk: (a) il-persuna suspettata jew akkużata ma tagħtix il-kunsens tagħha; jew (b) l-eżekuzzjoni ta' tali miżura investigattiva f'każ partikolari tmur kontra l-prinċipji fundamentali tad-dritt tal-Istat ta' eżekuzzjoni.

Diversi Stati Membri ttrasponew in-nuqqas ta' kunsens tal-persuna suspettata jew akkużata bħala raġuni obbligatorja għan-nuqqas ta' eżekuzzjoni. Fir-rigward ta' raġunijiet oħra għan-nuqqas ta' eżekuzzjoni, it-timijiet ta' evalwazzjoni stiednu lill-Istati Membri kkonċernati biex jallinjaw il-leġiżlazzjoni ta' traspożizzjoni tagħhom mad-Direttiva.

Iż-żewġ subkapitoli li ġejjin jittrattaw żewġ suġġetti relatati iżda differenti. L-ewwel wieħed jikkonċerna vidjokonferenzi mitluba biex tinstema' l-persuna suspettata/akkużata għall-fini ta' ġbir ta' provi (eż. interrogazzjoni tal-persuna suspettata/akkużata mill-prosekutur jew mill-qorti), filwaqt li t-tieni jikkonċerna vidjokonferenzi bħala mezz biex tiġi żgurata l-parteċipazzjoni mill-bogħod tal-persuna akkużata fil-proċess prinċipali tagħha minn Stat Membru ieħor.

12.3.1. Smigħ tal-persuna suspettata/akkużata fil-fażi investigattiva u f'dik tal-proċess għal finijiet b'element ta' prova

Fil-maġġoranza tal-Istati Membri, l-awtoritajiet kompetenti jistgħu joħorġu u jeżegwixxu OIE għas-smigħ ta' persuna suspettata jew akkużata kemm matul l-investigazzjonijiet kif ukoll fl-istadju tal-proċess. Xi Stati Membri, fejn il-preżenza fiżika tal-persuna akkużata fil-proċess tagħhom hija obbligatorja, ma jistgħux joħorġu OIE għas-smigħ ta' persuna akkużata fil-fażi tal-proċess, iżda jistgħu jeżegwixxu OIE bħal dawn.

Madankollu, xi Stati Membri qatt ma jippermettu l-ħruġ u l-eżekuzzjoni ta' OIE għas-smigħ ta' persuna akkużata fil-fażi tal-proċess, irrispettivament mill-kunsens tagħha. L-Istati Membri kkonċernati huma tal-fehma li s-smigħ tal-persuna akkużata b'vidjokonferenza fil-fażi tal-proċess jikser il-prinċipju tal-immedjatezza u jikkostitwixxi ksur tad-dritt għal proċess ġust u d-dritt għal aċċess (immedjat) għal avukat tad-difiża.

It-timijiet ta' evalwazzjoni ġibdu l-attenzjoni għall-fatt li l-prinċipju tal-immedjatezza u d-drittijiet tad-difiża jistgħu jkunu soġġetti għal limitazzjonijiet fejn meħtieġ u proporzjonati biex jissodisfaw interessi pubbliċi rilevanti, kif ikkonfermat mill-ġurisprudenza tal-Qorti Ewropea tad-Drittijiet tal-Bniedem[13].

Barra minn hekk, ġie osservat li s-smigħ ta' persuna akkużata b'vidjokonferenza għal finijiet b'element ta' prova mhux neċessarjament jirriżulta fi ksur tad-drittijiet tad-difiża ta' dik il-persuna, u li jistgħu jiġu stabbiliti arranġamenti effettivi biex tiġi żgurata komunikazzjoni diretta u kunfidenzjali bejn il-konvenut u l-avukat tad-difiża tiegħu.

Barra minn hekk, skont l-Artikolu 24(2)(b) tad-Direttiva, l-eżekuzzjoni tal-OIE tista' tiġi rrifjutata jekk is-smigħ b'vidjokonferenza *f'każ partikolari* jmur kontra l-prinċipji fundamentali tad-dritt tal-Istat ta' eżekuzzjoni, u b'hekk l-awtorità ta' eżekuzzjoni tkun meħtieġa tevalwa jekk *iċ-ċirkostanzi partikolari tal-każ* jindikawx li l-eżekuzzjoni tal-OIE tirriżulta fi ksur jew f'limitazzjonijiet tad-drittijiet tal-persuna akkużata li jkunu inkompatibbli mal-prinċipji fundamentali tal-liġi tal-Istat ta' eżekuzzjoni.

It-timijiet ta' evalwazzjoni u diversi prattikanti enfasizzaw ukoll li s-smigħ b'vidjokonferenza jista' jkun alternattiva proporzjonata għal miżuri aktar intrużivi, bħat-trasferiment temporanju u anki l-konsenja bbażata fuq MAE, kif issuġġerit fil-premessa 26 tad-Direttiva.

Fid-dawl ta' dan ta' hawn fuq, ġie rrakkomandat li l-Istati Membri kkonċernati jikkunsidraw mill-ġdid il-leġiżlazzjoni u/jew il-prattika tagħhom sabiex ikunu jistgħu, skont iċ-ċirkostanzi tal-każa, jeżegwixxu OIE maħruġin għas-smigħ b'vidjokonferenza ta' persuna akkużata għal finijiet b'element ta' prova anke matul il-fażi tal-proċess.

[13] Ara *Marcello Viola v Italy*, nru. 45106/04, 5 ta' Ottubru 2006; *Sakhnovskiy v ir-Russja*, nru. 21272/03, 2 ta' Novembru 2010; *Boyets v l-Ukrajna*, nru. 20963/08, 30 ta' Jannar 2018; *Dijkhuizen v in-Netherlands*, nru. 61591/16, 9 ta' Ġunju 2021.

12.3.2. Smigħ b'vidjokonferenza biex tiġi żgurata l-parteċipazzjoni tal-akkużat fil-proċess prinċipali

Din is-serje ta' evalwazzjonijiet indirizzat ukoll il-kwistjoni ta' jekk OIE għal smigħ b'vidjokonferenza tistax tinħareġ bil-għan li tiġi żgurata l-parteċipazzjoni mill-bogħod tal-persuna akkużata matul il-proċess prinċipali minn Stat Membru ieħor.

Il-kwistjoni tinvolvi żewġ aspetti differenti.

L-ewwel nett, il-kwistjoni dwar jekk il-parteċipazzjoni mill-bogħod tal-persuna akkużata fil-proċess tagħha b'vidjokonferenza hijiex kompatibbli mar-rispett għad-dritt għal proċess ġust; u t-tieni, mal-kamp ta' applikazzjoni tad-Direttiva, peress li l-parteċipazzjoni tal-persuna akkużata fil-proċess prinċipali mhux (dejjem hija) relatata mal-ġbir tal-provi.

Diversi Stati Membri joħorġu u jeżegwixxu OIE bħal dawn, speċjalment fejn il-persuna akkużata tagħti l-kunsens tagħha. L-approċċ tagħhom huwa bbażat fuq għadd ta' kunsiderazzjonijiet, li xi wħud minnhom jistgħu jinġabru fil-qosor kif ġej.

Tali prattika, fil-fehma ta' dawn l-Istati Membri, tidher li hija konsistenti mal-ispirtu tad-Direttiva. Il-premessa 26 tirrikjedi espressament li l-awtoritajiet emittenti jikkunsidraw jekk OIE għas-smigħ ta' persuna suspettata/akkużata b'vidjokonferenza tistax isservi bħala alternattiva effettiva għall-MAE. Fil-fatt, il-prattikanti enfasizzaw li l-eżekuzzjoni tal-OIE maħruġin biex tiġi żgurata l-parteċipazzjoni mill-bogħod tal-persuna akkużata fil-proċess prinċipali minn Stat Membru ieħor hija mezz effettiv biex jiġi evitat l-użu sproporzjonat tal-MAE. Kif argumentaw xi prattikanti, il-ħruġ ta' MAE biex tiġi żgurata l-parteċipazzjoni tal-akkużat fil-proċess għandu jsir bħala "l-aħħar rimedju".

Barra minn hekk, jekk il-persuna akkużata tagħti l-kunsens tagħha, il-parteċipazzjoni tagħha fil-proċess prinċipali b'vidjokonferenza minn Stat Membru ieħor hija opzjoni ferm aħjar minn proċess *in absentia*. F'sitwazzjonijiet bħal dawn, il-vidjokonferenzi jistgħu jitqiesu bħala għodda li tiffaċilita l-eżerċizzju tad-drittijiet tad-difiża tal-persuna akkużata.

Ġie nnutat li l-leġiżlazzjoni nazzjonali ta' diversi Stati Membri tipprevedi l-parteċipazzjoni mill-bogħod tal-akkużati fil-proċess tagħhom f'każijiet domestiċi, iżda soġġett għal kundizzjonijiet speċifiċi mmirati lejn il-protezzjoni tad-drittijiet ta' difiża. Prattikanti minn Stat Membru wieħed indikaw li l-persuna akkużata għandha d-dritt li tiġi eżaminata u li tagħmel dikjarazzjonijiet fi kwalunkwe ħin matul il-proċess prinċipali skont id-dritt nazzjonali tagħhom (eż. biex tikkummenta dwar ix-xhieda mogħtija). Għalhekk, OIE maħruġa biex tiġi żgurata l-parteċipazzjoni ta' persuna akkużata b'vidjokonferenza għandha wkoll finijiet b'element ta' prova.

Matul l-evalwazzjonijiet, saret referenza wkoll għall-ġurisprudenza tal-Qorti Ewropea tad-Drittijiet tal-Bniedem imsemmija fis-subkapitolu preċedenti, li skontha l-parteċipazzjoni ta' akkużat fi proċedimenti kriminali b'vidjokonferenza fiha nnifisha ma tmurx kontra l-Konvenzjoni Ewropea dwar id-Drittijiet tal-Bniedem, dment li r-rikors għal tali miżura jservi għan leġittimu u li l-arranġamenti li jirregolaw it-twettiq tagħha jkunu kompatibbli mar-rekwiżiti tar-rispett għal proċess dovut, inkluż id-dritt għal proċess ġust u l-eżerċizzju effettiv tad-drittijiet ta' difiża.

It-timijiet ta' evalwazzjoni spiss qablu ma' dawn il-kunsiderazzjonijiet.

Ta' min isemmi li fl-4 ta' Lulju 2024, il-QĠUE indirizzat il-kwistjoni tal-parteċipazzjoni ta' persuna akkużata fil-proċess prinċipali b'vidjokonferenza fir-rigward ta' rinviju għal deċiżjoni preliminari dwar l-interpretazzjoni tal-Artikolu 8(1) tad-Direttiva (UE) 2016/343[14]. Fis-sentenza tagħha, il-QĠUE kkonkludiet li l-Artikolu 8(1) tad-Direttiva msemmija hawn fuq irid jiġi interpretat bħala li ma jipprekludix li persuna akkużata tkun tista', fuq talba espressa tagħha, tipparteċipa fis-seduti ta' smigħ fil-proċess tagħha b'vidjokonferenza, dment li jkun garantit id-dritt għal proċess ġust[15]. Id-deċiżjoni, filwaqt li ma tipprovdix tweġiba għall-mistoqsija dwar jekk tistax tinħareġ OIE biex tiġi żgurata l-parteċipazzjoni mill-bogħod tal-persuna akkużata, tindika li l-parteċipazzjoni b'vidjokonferenza tal-persuna akkużata fil-proċess tagħha fiha nnifisha ma tmurx kontra d-dritt għal proċess ġust fl-ambitu tad-dritt tal-UE.

14 Id-Direttiva 2016/343 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tad-9 ta' Marzu 2016 dwar it-tisħiħ ta' ċerti aspetti tal-preżunzjoni tal-innoċenza u tad-dritt li wieħed ikun preżenti waqt il-proċess fil-proċedimenti kriminali.

15 QĠUE, Sentenza tal-4 ta' Lulju 2024, fil-Kawża C-760/22 FP et.

Xi Stati Membri, madankollu, huma tal-fehma u jsostnu bis-sħiħ li OIE qatt ma tista' tinħareġ u tiġi eżegwita għas-smigħ ta' persuna akkużata b'vidjokonferenza biex tiġi żgurata l-parteċipazzjoni tagħha fil-proċess prinċipali minn Stat Membru ieħor, anki jekk il-persuna akkużata tagħti l-kunsens tagħha.

Huma tal-fehma li l-eżekuzzjoni ta' OIE bħal dawn, b'mod ġenerali, tmur kontra l-prinċipji fundamentali tas-sistemi legali tagħhom u tikser id-drittijiet tad-difiża tal-persuna akkużata.

Barra minn hekk, huma jargumentaw li s-smigħ ta' persuna akkużata b'vidjokonferenza matul il-proċess prinċipali jaqa' barra mill-kamp ta' applikazzjoni tad-Direttiva. Skont l-Artikolu 1 tad-Direttiva, OIE tista' tinħareġ biex titwettaq miżura investigattiva waħda jew aktar fl-Istat ta' eżekuzzjoni bil-għan li jinkisbu provi, u l-parteċipazzjoni tal-persuna akkużata fil-proċess prinċipali mhux **(**dejjem hija**)** relatata mal-ġbir ta' provi. Fir-rigward tal-premessa 26, ġie nnutat ukoll li din il-premessa tqis l-OIE bħala alternattiva possibbli għall-MAE f'każijiet fejn l-OIE għas-smigħ tal-persuna suspettata/akkużata tinħareġ għal finijiet b'element ta' prova.

Matul din is-serje ta' evalwazzjonijiet, kemm l-esperti kif ukoll il-prattikanti osservaw mill-qrib l-iżviluppi dwar din il-kwistjoni fir-rigward tar-riferiment għal deċiżjoni preliminari pendenti quddiem il-QĠUE (Kawżi Magħquda C-255/23 u C-285/23). Waħda mill-kwistjonijiet imressqa lill-QĠUE kienet jekk l-Artikolu 24(1) tad-Direttiva għandux jiġi interpretat li jfisser li s-smigħ ta' persuna akkużata b'vidjokonferenza jinkludix sitwazzjonijiet fejn il-persuna akkużata kienet qed tipparteċipa fil-proċess b'vidjokonferenza fi Stat Membru li mhuwiex l-Istat Membru ta' residenza tagħha.

Fis-6 ta' Ġunju 2024, madankollu, il-QĠUE kkonkludiet li ma kienx hemm bżonn li tittieħed deċiżjoni dwar talbiet għal deċiżjoni preliminari, peress li l-qorti tar-rinviju ma kinitx issospendiet il-proċedimenti nazzjonali sakemm tingħata d-deċiżjoni tal-QĠUE[16].

Bħalissa hemm talba oħra pendenti quddiem il-QĠUE għal deċiżjoni preliminari dwar l-istess kwistjoni li fil-futur qrib tista' tipprovdi xi gwida[17].

---

16 QĠUE, Sentenza tas-6 ta' Ġunju 2024 fil-Kawżi Magħquda C-255/23 u C-285/23, *AVVA et*, il-paragrafu 38.

17 Kawża C-325/24 Bissilli, imressqa fit-2 ta' Mejju 2024.

Minħabba l-fehmiet differenti fost l-Istati Membri u meta jitqies li, fl-opinjoni ta' bosta prattikanti, il-parteċipazzjoni mill-bogħod ta' persuna akkużata fil-proċess prinċipali minn Stat Membru ieħor tista' tkun għodda prezzjuża biex tissaħħaħ il-kooperazzjoni ġudizzjarja u mezz effettiv biex jiġi żgurat l-użu proporzjonat ta' strumenti legali oħra aktar intrużivi, it-timijiet ta' evalwazzjoni stiednu lill-Kummissjoni biex tindirizza din il-kwistjoni permezz ta' leġiżlazzjoni. Xi timijiet ta' evalwazzjoni ssuġġerew li tiġi emendata d-Direttiva u li jitwessa' l-kamp ta' applikazzjoni tal-Artikolu 24, filwaqt li timijiet ta' evalwazzjoni oħra stiednu lill-Kummissjoni biex tindirizza l-kwistjoni minn perspettiva aktar ġenerali, b'kunsiderazzjoni wkoll ta' strumenti oħra, peress li l-iżgurar tal-parteċipazzjoni mill-bogħod tal-persuna akkużata fi proċess minn Stat Membru ieħor mhux (dejjem huwa) relatat mal-ġbir tal-provi.

12.3.3. Smigħ b'vidjokonferenza mingħajr il-ħruġ ta' OIE

Waqt iż-żjarat fuq il-post f'din is-serje ta' evalwazzjonijiet, ta' spiss saru diskussjonijiet animati dwar il-prattika ta' xi Stati Membri fejn l-awtoritajiet kompetenti, f'każijiet fejn il-persuna kkonċernata tagħti l-kunsens tagħha, jorganizzaw seduti ta' smigħ b'vidjokonferenza billi jagħmlu kuntatt dirett max-xhud jew mal-persuna suspettata jew akkużata li jkunu jinsabu fi Stat Membru ieħor, sabiex il-persuna inkwistjoni tkun tista' tipparteċipa fil-proċedimenti u tixhed, mingħajr ma tinħareġ OIE ("vidjokonferenzi diretti"). Il-liġijiet ta' xi Stati Membri jipprevedu l-possibbiltà li jitwettqu seduti ta' smigħ transfruntieri b'vidjokonferenza mingħajr il-ħruġ ta' OIE. Stat Membru wieħed indika li xi drabi l-awtorità ġudizzjarja li tawtorizza l-vidjokonferenza f'każijiet domestiċi tista' ma tkunx konxja li l-persuna kkonċernata qed tingħaqad mal-vidjokonferenza minn Stat Membru ieħor fejn tkun tinsab (temporanjament). Stat Membru ieħor enfasizza li l-prattika tat-twettiq ta' smigħ transfruntier mingħajr il-ħruġ ta' OIE hija bbażata fuq il-kunsens u l-kooperazzjoni volontarja tal-persuna kkonċernata u hija simili għal sitwazzjonijiet fejn xhud/persuna suspettata li tkun tinsab fi Stat Membru ieħor tibgħat b'mod volontarju b'email dokumenti lill-awtoritajiet investigattivi.

Xi timijiet ta' evalwazzjoni, filwaqt li rrikonoxxew il-vantaġġi prattiċi ta' dan il-metodu, qiesu li din il-prattika mhijiex konformi mad-Direttiva.

Xi Stati Membri osservaw li din il-prattika tmur kontra l-prinċipju tas-sovranità tal-Istat Membru fejn tkun tinsab il-persuna li għandha tinstema'.

Barra minn hekk, b'referenza għall-kwistjoni ta' seduti ta' smigħ transfruntieri mingħajr OIE, l-esperti u l-prattikanti kienu qed jistennew kjarifika mill-QĠUE. Waħda mill-kwistjonijiet riferuti lill-QĠUE fil-Kawżi Magħquda C-255/23 u C-285/23 kienet tikkonċerna jekk smigħ b'vidjokonferenza jistax jiġi organizzat mill-qorti li tkun qed tittratta l-każ mingħajr ma tinħareġ OIE, iżda sempliċiment billi tintbagħat il-link lill-persuna kkonċernata sabiex din tingħaqad mal-vidjokonferenza mill-Istat Membru ta' residenza tagħha. Kif imsemmi hawn fuq, il-QĠUE rat li ma kienx hemm għalfejn tingħata deċiżjoni dwar dawn it-talbiet.

Fid-dawl ta' dan ta' hawn fuq u fin-nuqqas ta' kjarifika mill-QĠUE, it-timijiet ta' evalwazzjoni rrakkomandaw li l-Istati Membri kkonċernati jikkunsidraw mill-ġdid il-prattika li persuni li jkunu jinsabu fi Stat Membru ieħor jinstemgħu b'vidjokonferenza mingħajr ma tinħareġ OIE.

12.3.4. Sfidi prattiċi

Matul l-evalwazzjonijiet, ġew indirizzati kwistjonijiet li jikkonċernaw l-organizzazzjoni ta' seduti ta' smigħ b'vidjokonferenza u ġew identifikati xi wħud mill-aħjar prattiki.

Ġew irrappurtati diversi każijiet li fihom kien estremament diffiċli li jkun hemm konformità mad-data proposta għas-smigħ mill-awtoritajiet emittenti, peress li d-data proposta kienet wisq qrib id-data li fiha ġiet riċevuta l-OIE. Għalhekk ġie rrakkomandat li l-OIE għas-smigħ b'vidjokonferenza għandhom jintbagħtu minn qabel sew, għandhom jindikaw perjodu ta' żmien biex isir is-smigħ u għandhom jipprevedu dati alternattivi. Dan jagħti żmien biżżejjed lill-awtorità ta' eżekuzzjoni biex issib u tħarrek lill-persuna li għandha tinstema' u tibbukkja awla tal-qorti mgħammra b'mod adegwat, b'kunsiderazzjoni għall-iskeda tax-xogħol tal-awtorità ta' eżekuzzjoni. Ġie rrakkomandat ukoll li, fejn possibbli, għandu jiġi indikat it-tul ta' żmien mistenni tas-smigħ.

Il-prattikanti rrappurtaw ukoll każijiet li fihom instabu diffikultajiet tekniċi fl-eżekuzzjoni ta' vidjokonferenza minħabba l-inkompatibbiltà tas-sistemi differenti ta' vidjokonferenzi jew l-apparati użati mill-awtoritajiet emittenti u ta' eżekuzzjoni. Xi Stati Membri ssuġġerew li jkun ta' benefiċċju kbir li jkun hemm soluzzjoni teknika komuni għall-UE kollha għall-organizzazzjoni ta' vidjokonferenzi, sabiex jingħelbu problemi tekniċi bħal dawn. Għaldaqstant, il-Kummissjoni ġiet mistiedna teżamina l-possibbiltà li tipprovdi sistema sigura u interoperabbli għall-vidjokonferenzi transfruntieri li tkun tista' tintuża mill-Istati Membri kollha.

Ġie meqjus li l-aħjar prattika tkun li fit-Taqsima H2 tal-Anness A tiġi inkluża informazzjoni teknika u d-dettalji ta' kuntatt ta' tekniku għall-istabbiliment ta' konnessjoni bejn l-awtorità emittenti u l-awtorità ta' eżekuzzjoni. Ġie ssuġġerit ukoll li l-Anness A għandu jinkludi kaxxa speċifika għad-dettalji ta' kuntatt tekniku meħtieġa biex jiġi żgurat li l-vidjokonferenza ssir mingħajr problemi.

Stat Membru wieħed kien imfaħħar talli fil-ġudikatura implimenta sistema awtomatizzata ta' prenotazzjoni għall-vidjokonferenzi, li tiżgura wkoll li d-dettalji ta' kuntatt u dawk tekniċi jiddaħħlu minn qabel u jkunu korretti.

L-aħjar prattika oħra ġiet identifikata f'formola standard żviluppata mill-awtoritajiet ta' eżekuzzjoni ta' Stat Membru wieħed u mibgħuta lill-awtoritajiet emittenti biex tinġabar l-informazzjoni teknika kollha meħtieġa biex tiġi ffaċilitata l-organizzazzjoni tal-vidjokonferenza u jiġu evitati kemm jista' jkun problemi tekniċi.

Abbażi tas-sejbiet ta' din is-serje ta' evalwazzjonijiet, jista' jingħad li l-Istati Membri b'mod ġenerali pprovdew lill-awtoritajiet kompetenti b'tagħmir sikur u adegwat biex jistabbilixxu u jwettqu b'mod effiċjenti seduti ta' smigħ b'vidjokonferenza. Xi Stati Membri fejn ġew identifikati nuqqasijiet ġew imħeġġa jieħdu passi ulterjuri biex jiżguraw li faċilitajiet u tagħmir xierqa għall-vidjokonferenzi jitqiegħdu għad-dispożizzjoni tal-awtoritajiet kompetenti.

12.4. Smigħ b'konferenza telefonika

OIE maħruġin biex tinstema' persuna bħala xhud jew espert b'konferenza telefonika skont l-Artikolu 25 tad-Direttiva huma rari ħafna.

Il-biċċa l-kbira tal-Istati Membri għadhom ma ltaqgħux ma' din il-miżura investigattiva, la bħala Stat emittenti u lanqas bħala Stat ta' eżekuzzjoni. Kif indikat matul l-evalwazzjonijiet, minħabba l-użu dejjem akbar ta' seduti ta' smigħ b'vidjokonferenza, is-seduti ta' smigħ b'konferenza telefonika issa huma kemxejn antikwati, għalkemm fil-prattika jistgħu jkunu utli (pereżempju, bħala alternattiva meta jinqalgħu problemi tekniċi fl-organizzazzjoni ta' vidjokonferenza).

Fil-ftit każijiet fejn din il-miżura investigattiva ġiet applikata, l-Istati Membri ma esperjenzaw l-ebda diffikultà rigward il-proċeduri u l-formalitajiet tas-seduti ta' smigħ b'konferenza telefonika.

Xi Stati Membri jistgħu jeżegwixxu OIE maħruġa għall-fini ta' smigħ b'konferenza telefonika, iżda ma jistgħux joħorġu tali OIE, peress li fil-qafas tal-leġiżlazzjoni domestika tagħhom konferenza telefonika ma tistax tintuża bħala miżura investigattiva. Xi Stati Membri ma ttrasponewx l-Artikolu 25 tad-Direttiva, u l-leġiżlazzjoni tagħhom ma tipprevedix din il-miżura investigattiva. Għalhekk, jekk jirċievu talba biex isir smigħ b'konferenza telefonika, wara konsultazzjoni mal-awtorità emittenti, huma jissuġġerixxu li din tiġi ssostitwita bi smigħ b'vidjokonferenza.

12.5. Informazzjoni dwar kontijiet bankarji u kontijiet finanzjarji oħra u dwar operazzjonijiet bankarji u finanzjarji oħra

Filwaqt li l-Artikoli 26 u 27 tad-Direttiva jirregolaw l-OIE maħruġin biex tinkiseb informazzjoni eżistenti dwar kontijiet bankarji u kontijiet finanzjarji oħra u dwar operazzjonijiet bankarji u finanzjarji oħra, rispettivament, l-Artikolu 28(1)(a) jikkonċerna l-kisba ta' informazzjoni f'ħin reali dwar operazzjonijiet li ser jitwettqu fil-futur (il-monitoraġġ ta' operazzjonijiet bankarji u operazzjonijiet finanzjarji oħra).

Mhux sorpriża li din is-serje ta' evalwazzjonijiet wriet li OIE maħruġin biex tinkiseb informazzjoni bankarja huma komuni ħafna fil-prattika. Huwa fatt magħruf sew li aktar u aktar investigazzjonijiet - mill-aktar sempliċi sa dawk l-aktar kumplessi u sensittivi - jiddependu b'mod estensiv fuq il-ġbir ta' informazzjoni bankarja.

L-oqfsa legali nazzjonali għal dawn il-miżuri investigattivi jvarjaw b'mod sinifikanti fost l-Istati Membri. F'xi Stati Membri, hemm bżonn ordni tal-qorti biex tinkiseb informazzjoni dwar operazzjonijiet bankarji, filwaqt li fi Stati Membri oħra hija biżżejjed ordni tal-prosekutur jew saħansitra talba mill-pulizija. Fil-biċċa l-kbira tal-Istati Membri, ma hemm l-ebda limitazzjoni marbuta mal-istatus proċedurali tal-persuna (eż. persuna suspettata, xhud, vittma) li tintalab l-informazzjoni finanzjarja tagħha, fejn l-unika kundizzjoni tkun li l-informazzjoni mitluba trid tkun rilevanti għall-investigazzjoni. Fi ftit Stati Membri, l-informazzjoni bankarja tista' tiġi pprovduta biss għal lista ta' ċerti reati kriminali jew għal reati punibbli b'ċertu limitu. Xi prattikanti ssottolinjaw li restrizzjonijiet severi fuq l-użu ta' dawn il-miżuri investigattivi jikkostitwixxu ostaklu sinifikanti biex l-investigazzjonijiet dwar reati transfruntieri serji jkunu effettivi.

PUBLIC

Kważi l-Istati Membri kollha għandhom reġistru ċentralizzat tal-kontijiet bankarji li jelenka l-kontijiet bankarji kollha miżmuma fil-pajjiż minn persuni fiżiċi u ġuridiċi. L-awtoritajiet tal-infurzar tal-liġi spiss ikollhom aċċess dirett għal tali reġistri. L-eżistenza ta' reġistru ċentrali tiffaċilita u tgħaġġel ħafna l-eżekuzzjoni tal-OIE. Għalhekk, it-timijiet ta' evalwazzjoni ħeġġew lill-Istati Membri li għadhom ma stabbilewx reġistru ċentralizzat biex joħolqu wieħed, filwaqt li jqisu wkoll l-obbligi li jirriżultaw mid-Direttiva (UE) 2015/849[18], u biex jinkludu fir-reġistru tagħhom data dwar il-kontijiet miżmuma fil-banek kollha.

Fil-kuntest ta' miżuri investigattivi għall-ġbir ta' informazzjoni bankarja, ġiet diskussa l-prattika tal-OIE li fihom talbiet "kaskata". F'xenarju komuni, l-awtorità emittenti titlob konferma dwar jekk il-persuna suspettata għandhiex kont bankarju u, jekk dan ikun il-każ, li tiġi pprovduta informazzjoni dwar l-operazzjonijiet bankarji tal-persuna suspettata; abbażi tal-eżitu, tintalab informazzjoni dwar operazzjonijiet ulterjuri, sabiex jiġu segwiti l-flus. Għalkemm l-Istati Membri ġeneralment ma rrappurtaw l-ebda diffikultà fl-eżekuzzjoni ta' tali OIE, xi prattikanti esprimew riżervi dwar din il-prattika, u nnutaw li tali OIE xi drabi jistgħu jkunu "eċċessivi" u jfissru li l-awtorità ta' eżekuzzjoni mhux biss twettaq miżuri investigattivi, iżda jkollha wkoll tanalizza l-provi miġbura sabiex tipproċedi bil-passi investigattivi ulterjuri mitluba. F'xi każijiet, il-konsultazzjonijiet mal-awtorità emittenti matul l-eżekuzzjoni tal-OIE kienu utli.

Matul l-evalwazzjonijiet, il-prattikanti għamlu xi suġġerimenti għat-titjib tal-eżekuzzjoni ta' OIE maħruġin għall-ġbir ta' informazzjoni bankarja.

18 Id-Direttiva (UE) 2015/849 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-20 ta' Mejju 2015 dwar il-prevenzjoni tal-użu tas-sistema finanzjarja għall-finijiet tal-ħasil tal-flus jew il-finanzjament tat-terroriżmu, li temenda r-Regolament (UE) Nru 648/2012 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, u li tħassar id-Direttiva 2005/60/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill u d-Direttiva tal-Kummissjoni 2006/70/KE

F'xi Stati Membri, l-informazzjoni dwar il-kontijiet bankarji u t-tranżazzjonijiet finanzjarji normalment tinġabar u tintbagħat lill-awtorità emittenti f'format elettroniku. Sabiex tiġi żgurata t-trażmissjoni rapida ta' informazzjoni bankarja, ġie rrakkomandat li l-Istati Membri kollha għandhom jikkunsidraw li jagħmluha possibbli li l-banek u istituzzjonijiet finanzjarji oħra, kif ukoll l-awtoritajiet ta' eżekuzzjoni, jipproċessaw l-informazzjoni bankarja f'format elettroniku. Din il-prattika tippermetti lill-korpi investigattivi tal-Istat emittenti jipproċessaw u janalizzaw dawn l-ammonti, xi drabi enormi, ta' data b'mod aktar konvenjenti. F'dan il-kuntest, ġie ssuġġerit li jkun utli li jkun hemm taqsima speċifika fl-Anness A dwar l-informazzjoni teknika meħtieġa biex tiġi riċevuta data bankarja f'format elettroniku.

F'konformità mal-Artikolu 19(4) tad-Direttiva, il-banek u istituzzjonijiet finanzjarji oħra huma ġeneralment ordnati mill-awtoritajiet ta' eżekuzzjoni jew huma obbligati bil-liġi li ma jiżvelaw lill-klijenti tagħhom l-ebda informazzjoni dwar it-talba għal data bankarja jew investigazzjonijiet kriminali li jkunu għaddejjin. F'xi Stati Membri, l-iżvelar mhux awtorizzat ta' talba lill-klijenti jista' jikkostitwixxi reat kriminali. Matul l-evalwazzjoni, ġew irrappurtati ftit każijiet biss li fihom l-informazzjoni kienet żvelata lill-klijenti bankarji fil-kuntest tal-eżekuzzjoni ta' OIE.

Il-liġi ta' ftit Stati Membri ma tippermettix lill-awtoritajiet investigattivi u ġudizzjarji jordnaw jew jitolbu l-monitoraġġ f'ħin reali tal-kontijiet bankarji, jew f'każijiet domestiċi jew fl-eżekuzzjoni ta' OIE. Il-prattikanti qalu li jilqgħu l-introduzzjoni ta' din il-miżura, peress li tista' tkun għodda investigattiva utli ħafna. L-Istati Membri kkonċernati kienu mħeġġa jikkunsidraw li jemendaw il-leġiżlazzjoni tagħhom biex jipprevedu b'mod espliċitu l-monitoraġġ f'ħin reali ta' kontijiet bankarji.

12.6. Interċettazzjoni ta' telekomunikazzjonijiet

Il-liġijiet nazzjonali tal-biċċa l-kbira tal-Istati Membri jipprevedu li l-interċettazzjoni ta' telekomunikazzjonijiet tista' tiġi awtorizzata (i) għall-investigazzjoni ta' reati kriminali serji (identifikati f'katalogu ta' reati jew b'referenza għal-limitu massimu tal-piena); (ii) jekk ikun hemm raġunijiet biex wieħed jissuspetta li twettaq jew qed jitwettaq reat kriminali serju; (iii) jekk l-interċettazzjoni tkun indispensabbli jew meħtieġa biex jinkisbu provi li inkella jkun impossibbli jew diffiċli ħafna biex jinġabru.

Madankollu, filwaqt li l-Istati Membri jikkondividu dawn il-prinċipji ġenerali, l-oqfsa legali nazzjonali jvarjaw b'mod sinifikanti. F'xi Stati Membri, ċerti forom ta' interċettazzjoni ta' telekomunikazzjonijiet jistgħu jiġu awtorizzati biss għal għadd limitat ħafna ta' reati kriminali (eż. terroriżmu jew reati kontra s-sigurtà tal-Istat). Xi Stati Membri għandhom regoli partikolarment stretti jekk l-interċettazzjoni tikkonċerna persuni li mhumiex suspettati li wettqu reat kriminali iżda li huma b'xi mod ieħor persuni ta' interess fl-investigazzjoni. F'xi Stati Membri, l-użu ta' software ta' spjunaġġ huwa pprojbit.

Matul l-evalwazzjonijiet, l-Istati Membri rrappurtaw, fil-kapaċità tagħhom kemm bħala awtoritajiet emittenti kif ukoll ta' eżekuzzjoni, każijiet li fihom l-eżekuzzjoni ta' OIE għall-interċettazzjoni ta' telekomunikazzjonijiet ġiet irrifjutata għar-raġuni li l-miżura ma kinitx tkun awtorizzata f'każ domestiku simili.

F'xi rapporti, it-timijiet ta' evalwazzjoni nnutaw li l-eżistenza ta' regoli domestiċi stretti ħafna dwar l-awtorizzazzjoni tal-interċettazzjoni ta' telekomunikazzjonijiet għandha implikazzjonijiet għall-kooperazzjoni ġudizzjarja f'materji kriminali u tista' tfixkel il-ġlieda kontra forom serji ta' kriminalità tranżnazzjonali.

12.6.1. It-tifsira u l-kamp ta' applikazzjoni ta' "interċettazzjoni ta' telekomunikazzjonijiet"

Din is-serje ta' evalwazzjonijiet ikkonfermat li l-kwistjoni prinċipali dwar l-applikazzjoni ta' din il-miżura investigattiva hija l-kunċett ta' "interċettazzjoni ta' telekomunikazzjonijiet".

Id-Direttiva ma tiddefinix it-terminu "interċettazzjoni ta' telekomunikazzjonijiet", fl-Artikoli 30 u 31 (interċettazzjoni ta' telekomunikazzjonijiet), fl-Artikolu 2 (definizzjonijiet) jew fil-premessi tagħha. Lanqas ma hu definit f'xi leġiżlazzjoni Ewropea oħra. B'riżultat ta' dan, ma hemm l-ebda fehim uniformi fl-Unjoni Ewropea, u l-prattikanti għandhom fehmiet differenti dwar jekk ċerti miżuri investigattivi, bħat-traċċar bil-GPS, il-bugging ta' karozza, l-installazzjoni ta' software ta' spjunaġġ fuq apparat sabiex jiġu interċettati konverżazzjonijiet fis-sors, jew sorveljanza awdjo/vidjo jaqgħux taħt l-Artikoli 30 u 31 tad-Direttiva.

Xi Stati Membri adottaw interpretazzjoni stretta, fejn l-interċettazzjoni ta' telekomunikazzjonijiet tkopri biss il-monitoraġġ u r-reġistrazzjoni ta' komunikazzjonijiet li jseħħu b'xi tip ta' sistemi tat-telekomunikazzjoni, bħall-interċettazzjoni telefonika, u b'hekk hija eskluża l-interċettazzjoni ta' komunikazzjonijiet bejn persuni preżenti fl-istess post imwettqa bl-użu ta' apparat teknoloġiku (eż. apparat li fuqu ġie installat software ta' spjunaġġ) jew mikrofonu moħbi (bug). Skont din l-interpretazzjoni stretta, dawn il-miżuri jaqgħu fl-ambitu tal-Artikolu 28 tad-Direttiva, li jirregola miżuri investigattivi li jimplikaw il-ġbir ta' provi f'ħin reali. L-Istati Membri li jadottaw din l-interpretazzjoni ristretta jargumentaw li l-Artikoli 30 u 31 jirreferu għal "telekomunikazzjonijiet", u għalhekk ma jkoprux "komunikazzjonijiet" oħra li jseħħu mingħajr l-użu ta' xi tip ta' teknoloġija tat-telekomunikazzjonijiet.

Stati Membri oħra adottaw kunċett usa' u jqisu li l-Artikoli 30 u 31 huma applikabbli wkoll għal miżuri oħra bħall-interċettazzjoni ta' komunikazzjonijiet li jseħħu bejn persuni li huma preżenti fl-istess post, bħall-bugging ta' karozzi, is-sorveljanza permezz ta' software ta' spjunaġġ installat fuq apparat u s-sorveljanza awdjo/vidjo f'postijiet privati. Xi Stati Membri jinkludu t-traċċar bil-GPS fil-kunċett tal-interċettazzjoni ta' telekomunikazzjonijiet.

Fis-sentenza tagħha fil-Kawża C-670/22, *M.N. (EncroChat)* mogħtija fit-30 ta' April 20204, il-QĠUE tat xi tip ta' kjarifika, fejn iddeċidiet li l-infiltrazzjoni ta' apparati terminali bil-għan li tinġabar data dwar it-traffiku, il-post u l-komunikazzjoni minn servizz tal-komunikazzjoni bbażat fuq l-internet tikkostitwixxi "interċettazzjoni ta' telekomunikazzjonijiet" fis-sens tal-Artikolu 31(1) tad-Direttiva.

Madankollu, għadu mhux ċar jekk l-istess japplikax għal tipi oħra ta' miżuri investigattivi bħall-bugging ta' vetturi jew it-traċċar bil-GPS.

12.6.2. Il-mekkaniżmu ta' notifika skont l-Artikolu 31

Ir-rapporti kollha enfasizzaw li l-vantaġġ ewlieni tal-Artikolu 31 huwa l-possibbiltà ta' notifika "pendenti" jew "ex post" f'formola simplifikata (Anness C). Il-mekkaniżmu ta' notifika huwa kruċjali biex l-Istati Membri jkunu jistgħu jkomplu l-miżuri ta' sorveljanza, bħall-interċettazzjoni telefonika, it-traċċar bil-GPS jew il-bugging ta' vettura, fit-territorju ta' Stat Membru ieħor li ma tkunx meħtieġa assistenza teknika minnu u fejn il-mira tal-miżura tista' tiċċaqlaq jew tkun iċċaqalqet (xi drabi, għall-għarrieda).

L-Istati Membri li jadottaw interpretazzjoni restrittiva ta' "interċettazzjoni ta' telekomunikazzjonijiet" ma jaċċettawx notifiki fl-ambitu tal-Artikolu 31 għal miżuri li jaqgħu barra mill-interpretazzjoni tagħhom tat-terminu. B'konsegwenza ta' dan, jekk vettura bugged jew vettura li fiha jkun ġie installat apparat GPS tidħol fit-territorju tagħhom, dawn jirrikjedu li tinħareġ OIE (Anness A), normalment skont l-Artikolu 28, qabel ma tinqasam il-fruntiera, peress li l-bugging ta' karozza jew it-traċċar bil-GPS ma jitqisux bħala interċettazzjoni ta' telekomunikazzjonijiet. Madankollu, l-Artikolu 28 tad-Direttiva mhuwiex akkumpanjat minn mekkaniżmu ta' notifika simili għal dak previst fl-Artikolu 31 tad-Direttiva.

It-timijiet ta' evalwazzjoni enfasizzaw li l-ħtieġa għal mekkaniżmu ta' notifika ex post tidher li hija aktar u aktar neċessarja meta wieħed iqis li, f'bosta każijiet, l-għarfien ta' qsim tal-fruntiera minn mira interċettata jsir magħruf biss waqt l-interċettazzjoni u ta' spiss wara li tkun twettqet l-interċettazzjoni. F'każijiet bħal dawn, il-ħruġ ta' OIE (Anness A) mhuwiex fattibbli, u l-użu ta' notifika "pendenti" jew "ex post" huwa indispensabbli biex tiġi ssalvagwardjata l-ammissibbiltà tal-materjal interċettat bħala prova.

Matul l-evalwazzjonijiet, saru proposti differenti mill-prattikanti għal emendi possibbli għad-Direttiva. Ġie propost li l-kamp ta' applikazzjoni tal-Artikoli 30 u 31 għandu jiġi estiż billi t-terminu "telekomunikazzjonijiet" jiġi sostitwit bit-terminu "komunikazzjonijiet" u hekk ikun ċar li l-intenzjoni hija li jiġu koperti l-forom kollha ta' komunikazzjoni; f'każijiet oħra, ġie ssuġġerit li għandhom jiġu introdotti dispożizzjonijiet speċifiċi biex jirregolaw il-bugging ta' karozzi u t-traċċar bil-GPS jew li għandu jiġi introdott mekkaniżmu ta' notifika simili għal dak previst fl-Artikolu 31 għall-miżuri ta' sorveljanza li jaqgħu fl-ambitu tal-Artikolu 28.

PUBLIC

It-timijiet ta' evalwazzjoni kollha qablu li l-Kummissjoni għandha tadotta l-inizjattiva leġiżlattiva meħtieġa sabiex tiċċara l-kunċett ta' "interċettazzjoni ta' telekomunikazzjonijiet". Barra minn hekk, għall-miżuri kollha msemmija hawn fuq, meta ma tkun meħtieġa l-ebda assistenza teknika mill-Istat Membru fejn ikun jinsab is-suġġett tal-miżura, għandu jiġi pprovdut mekkaniżmu ta' notifika simili għal dak previst fl-Artikolu 31 tad-Direttiva.

12.6.3. Trażmissjoni ta' interċettazzjonijiet

L-Artikolu 30(6) tad-Direttiva jipprevedi li OIE għall-interċettazzjoni ta' telekomunikazzjonijiet tista' tiġi eżegwita permezz ta' (a) trażmissjoni ta' telekomunikazzjonijiet minnufih lill-Istat emittenti; jew (b) l-interċettazzjoni, ir-reġistrazzjoni u sussegwentement it-trażmissjoni tal-eżitu tal-interċettazzjoni ta' telekomunikazzjonijiet lill-Istat emittenti.

Għalkemm diversi Stati Membri rrappurtaw li għandhom il-mezzi tekniċi biex jittrażmettu minnufih telekomunikazzjonijiet interċettati lill-Istat emittenti, jidher li fil-maġġoranza tal-każijiet, l-Istat ta' eżekuzzjoni jiġbor il-materjal interċettat u sussegwentement jibagħtu lill-Istat emittenti. Madankollu, il-prattikanti rrappurtaw li nstabu soluzzjonijiet fuq bażi ad hoc, b'kunsiderazzjoni tal-ħtiġijiet tal-awtorità emittenti. F'xi każijiet, il-materjal interċettat intbagħat lill-awtorità emittenti b'dewmien żgħir (eż. ftit sigħat).

Ġie nnutat li meta t-trażmissjoni ta' telekomunikazzjonijiet interċettati ssir minnufih toħloq ukoll kwistjonijiet legali dwar ir-rieżami ta' operazzjoni ta' interċettazzjoni li tkun għaddejja dak il-ħin. Il-leġiżlazzjoni ta' xi Stati Membri tipprevedi obbligi speċifiċi għall-awtorità li twettaq l-interċettazzjoni ta' telekomunikazzjonijiet, inkluż l-obbligu li tħassar kwalunkwe parti tal-materjal interċettat dwar konverżazzjonijiet bejn il-persuna suspettata u l-avukat tad-difiża jew l-obbligu li tinforma lill-persuna interċettata wara l-konklużjoni tal-proċedimenti kriminali. Jekk it-telekomunikazzjonijiet interċettati jiġu trażmessi minnufih lill-Istat emittenti, ikun diffiċli għall-awtorità ta' eżekuzzjoni li tissodisfa l-obbligi msemmija hawn fuq.

Il-prattikanti ddiskutew jekk ikunx possibbli li l-kontroll sussegwenti tal-interċettazzjoni jiġi ttrasferit lill-Istat emittenti fl-ambitu tal-Artikolu 30(5) tad-Direttiva, skont liema l-Istat ta' eżekuzzjoni jista' jagħmel il-kunsens tiegħu soġġett għal kwalunkwe kundizzjoni li kieku tiġi osservata f'każ domestiku simili. Peress li hemm fehmiet differenti dwar din il-kwistjoni, f'rapport wieħed it-tim ta' evalwazzjoni appella lill-Kummissjoni biex tindirizza din il-kwistjoni fil-livell leġiżlattiv sabiex tiċċara taħt liema kundizzjonijiet ikun possibbli li l-Istat ta' eżekuzzjoni jitħalla jittrasferixxi l-obbligi tiegħu ta' kontroll sussegwenti ta' interċettazzjoni lill-Istat emittenti, speċjalment f'każijiet li jinvolvu interċettazzjonijiet trażmessi minnufih lill-Istat emittenti.

12.7. Sorveljanza transfruntiera

Il-premessa 9 tgħid li d-Direttiva dwar l-OIE ma għandhiex tiġi applikata għas-sorveljanza transfruntiera kif imsemmi fil-Konvenzjoni li timplimenta l-Ftehim ta' Schengen (KIFS).

L-Artikolu 40 tal-KIFS jirregola s-sorveljanza transfruntiera bħala miżura ta' kooperazzjoni tal-pulizija. Fil-fatt, l-Artikolu 40 jifforma parti mit-Titolu III, il-Kapitolu 1, KIFS, li huwa ddedikat lill-Kooperazzjoni tal-Pulizija. Skont xi Stati Membri, l-Artikolu 40 KIFS ma jirregolax is-sorveljanza transfruntiera ordnata minn awtoritajiet ġudizzjarji, filwaqt li Stati Membri oħra jqisu tali talba bħala assistenza ġudizzjarja.

Din is-serje ta' evalwazzjonijiet uriet biċ-ċar li r-relazzjoni bejn id-Direttiva dwar l-OIE u l-KIFS hija pjuttost problematika fil-qasam tas-sorveljanza transfruntiera u li l-Istati Membri jsegwu approċċi u prattiki differenti. Hemm differenzi fost l-Istati Membri dwar jekk u sa liema punt is-sorveljanza transfruntiera hija miżura ta' kooperazzjoni tal-pulizija (Artikolu 40 KIFS) jew ta' kooperazzjoni ġudizzjarja. Dan wassal biex diversi timijiet ta' evalwazzjoni jirrakkomandaw li l-kwistjoni tiġi indirizzata fil-livell leġiżlattiv tal-UE.

Xi Stati Membri jqisu s-sorveljanza transfruntiera biss bħala forma ta' kooperazzjoni tal-pulizija, u b'konsegwenza ta' dan iqisu d-Direttiva bħala mhux applikabbli. Stati Membri oħra, madankollu, huma tal-fehma li s-sorveljanza transfruntiera tista' titqies ukoll bħala miżura investigattiva ġudizzjarja u bħala mezz ta' ġbir ta' provi, u għalhekk id-Direttiva għandha tkun applikabbli. Abbażi tal-premessa 9 tad-Direttiva, xi Stati Membri ddikjaraw b'mod espliċitu fil-leġiżlazzjoni ta' traspożizzjoni tagħhom li s-sorveljanza transfruntiera taqa' barra mill-kamp ta' applikazzjoni tal-OIE.

Il-maġġoranza tat-timijiet ta' evalwazzjoni stiednu lill-Kummissjoni tadotta l-inizjattiva leġiżlattiva meħtieġa biex tiċċara l-applikazzjoni tad-Direttiva fir-rigward tas-sorveljanza transfruntiera mwettqa b'mezzi tekniċi.

12.8. Investigazzjonijiet sigrieti

Il-kunċett ta' "investigazzjonijiet sigrieti" jvarja b'mod konsiderevoli fil-leġiżlazzjoni nazzjonali tal-Istati Membri. F'xi wħud, ikopri varjetà kbira ta' miżuri investigattivi li jitwettqu mingħajr l-għarfien tal-persuni involuti (eż. inkluż ukoll l-interċettazzjoni ta' telekomunikazzjonijiet).

Fl-Artikolu 29 tad-Direttiva, il-kunċett ta' investigazzjonijiet sigrieti minflok jirreferi biss għal investigazzjonijiet imwettqa minn uffiċjali li jaġixxu taħt identità sigrieta jew falza.

Għalkemm l-esperjenza ta' din il-miżura investigattiva fil-kuntest tal-OIE tidher li hija limitata, xi Stati Membri rrappurtaw li fl-eżekuzzjoni tal-OIE għal investigazzjonijiet sigrieti, huma ltaqgħu ma' diffikultajiet li jirriżultaw minn differenzi fil-liġi nazzjonali tal-Istat emittenti u f'dik tal-Istat ta' eżekuzzjoni.

L-Istati Membri kollha jipprevedu l-possibbiltà li l-uffiċjali tal-pulizija jaġixxu taħt identità sigrieta jew falza. Ta' spiss, dawn il-miżuri investigattivi jitwettqu minn unitajiet tal-pulizija speċjalizzati u jistgħu jiġu awtorizzati biss għal reati kriminali serji. L-oqfsa legali nazzjonali jvarjaw bejn l-Istati Membri fir-rigward tar-reati kriminali li għalihom jistgħu jiġu awtorizzati investigazzjonijiet sigrieti, kif ukoll it-tipi ta' miżuri/attivitajiet li jistgħu jitwettqu minn aġenti sigrieti.

Xi Stati Membri jipprevedu l-possibbiltà li jintużaw persuni ċivili bħala aġenti sigrieti, filwaqt li oħrajn ma jippermettux dan u għalhekk l-eżekuzzjoni ta' OIE simili tista' tkun diffiċli fil-prattika.

Xi Stati Membri ċċaraw li ma joħorġux OIE biex jużaw uffiċjali barranin bħala aġenti sigrieti f'investigazzjonijiet domestiċi mwettqa fit-territorju tagħhom.

RAKKOMANDAZZJONIJIET

- ***L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-Fiches Belges fuq is-sit web tan-NĠE jinkludu informazzjoni legali u prattika preċiża u aġġornata dwar il-miżuri investigattivi disponibbli fis-sistemi nazzjonali rispettivi tagħhom.***

- ***Il-Kummissjoni hija mistiedna biex, wara valutazzjoni xierqa tas-sejbiet ta' dan ir-rapport u wara li tidentifika l-aktar strument legali xieraq, tindirizza fil-livell leġiżlattiv il-kwistjoni tal-parteċipazzjoni tal-persuna akkużata fil-proċess b'vidjokonferenza minn Stat Membru ieħor.***

- ***L-Istati Membri għandhom jikkunsidraw mill-ġdid il-prattika li jwettqu seduti ta' smigħ ta' xhieda, persuni suspettati jew akkużati li jinsabu fi Stat Membru ieħor b'vidjokonferenza mingħajr ma tinħareġ OIE.***

- ***L-Istati Membri huma mħeġġa jinkludu fil-leġiżlazzjoni nazzjonali tagħhom dispożizzjonijiet li jippermettu l-eżekuzzjoni ta' OIE maħruġa għall-monitoraġġ ta' operazzjonijiet bankarji jew operazzjonijiet finanzjarji oħra f'ħin reali, kif imsemmi fl-Artikolu 28(1)(a) tad-Direttiva.***

- ***Il-Kummissjoni hija mistiedna tippreżenta proposta leġiżlattiva biex tiċċara l-kunċett ta' "interċettazzjoni ta' telekomunikazzjonijiet" skont l-Artikoli 30 u 31 tad-Direttiva, u b'mod partikolari jekk ikoprix miżuri ta' sorveljanza bħall-bugging ta' vetturi, it-traċċar bil-GPS u l-installazzjoni ta' software ta' spjunaġġ. Jekk le, il-Kummissjoni hija mistiedna tippreżenta proposta leġiżlattiva, sa fejn jitqies meħtieġ, biex tintroduċi dispożizzjonijiet speċifiċi li jirregolaw tali miżuri, inkluż mekkaniżmu ta' notifika simili għall-Artikolu 31 għal każijiet fejn ma tkun meħtieġa l-ebda assistenza teknika mill-Istat Membru fejn ikun jinsab is-suġġett tal-miżura.***

PUBLIC

- ***Il-Kummissjoni hija mistiedna tippreżenta proposta leġiżlattiva biex tiċċara l-applikazzjoni tad-Direttiva fir-rigward tal-Artikolu 40 tal-Konvenzjoni li timplimenta l-Ftehim ta' Schengen. Għandhom jiġu introdotti dispożizzjonijiet speċifiċi biex jiġi ċċarat jekk id-Direttiva tapplikax għas-sorveljanza transfruntiera mwettqa b'mezzi tekniċi għall-fini tal-ġbir ta' evidenza fi proċedimenti kriminali u fil-qafas tal-kooperazzjoni ġudizzjarja.***

PUBLIC

13. STATISTIKA

Fil-kuntest ta' din is-serje ta' evalwazzjonijiet, l-Istati Membri ntalbu jipprovdu statistika għall-aħħar ħames snin dwar l-għadd ta' OIE deħlin u ħerġin, każijiet ta' nuqqas ta' rikonoxximent u nuqqas ta' eżekuzzjoni u każijiet fejn l-eżekuzzjoni kienet posposta. Bi ftit eċċezzjonijiet li ta' min ifaħħarhom, il-biċċa l-kbira tal-Istati Membri ma setgħux jipprovdu data statistika affidabbli u komprensiva dwar l-applikazzjoni tal-OIE.

Ftit Stati Membri ma setgħu jipprovdu l-ebda data statistika iżda biss stimi tal-għadd annwali ta' OIE deħlin u ħerġin, minħabba n-nuqqas ta' sistema ċentralizzata għar-reġistrazzjoni ta' OIE maħruġin u riċevuti. Għall-biċċa l-kbira tal-Istati Membri, iċ-ċifri annwali globali biss ta' OIE deħlin u ħerġin kienu disponibbli, mingħajr aktar dettalji dwar każijiet ta' nuqqas ta' rikonoxximent jew nuqqas ta' eżekuzzjoni, raġunijiet għal nuqqas ta' rikonoxximent jew nuqqas ta' eżekuzzjoni, każijiet ta' eżekuzzjoni posposta, u tipi ta' miżuri investigattivi mitluba.

Barra minn hekk, anki fil-każ tal-Istati Membri li pprovdew data statistika aktar dettaljata, tali statistika mhux dejjem kopriet l-awtoritajiet kompetenti emittenti u ta' eżekuzzjoni kollha (eż. ma kinux inklużi OIE pproċessati mill-qrati fil-fażi tal-proċess jew OIE maħruġin minn awtoritajiet amministrattivi) jew inkludiet OIE u tipi oħra ta' talbiet għal assistenza legali deħlin u ħerġin.

Fid-dawl ta' dan ta' hawn fuq, in-nuqqas ta' data statistika affidabbli u komprensiva ġie identifikat bħala problema ġenerali li jħabbtu wiċċhom magħha kważi l-Istati Membri kollha.

Kif enfasizzat f'diversi rapporti ta' evalwazzjoni, statistika komprensiva hija kruċjali għall-analiżi u t-titjib tal-kooperazzjoni bejn l-Istati Membri billi jiġu identifikati lakuni u żvantaġġi fil-funzjonament ta' strumenti għall-kooperazzjoni ġudizzjarja u l-implimentazzjoni tagħhom mill-Istati Membri. Huwa mistenni li s-sitwazzjoni titjieb xi ftit ladarba s-sistema tal-IT deċentralizzata għall-komunikazzjoni transfruntiera u l-eEDES isiru kompletament operazzjonali. Barra minn hekk, xi Stati Membri jinsabu fil-proċess li jintroduċu jew li jtejbu s-sistemi ta' informazzjoni tagħhom, li ser jippermetti l-ġbir awtomatiku ta' data dwar it-tħaddim tal-OIE.

Madankollu, it-timijiet ta' evalwazzjoni rrakkomandaw li l-Istati Membri jtejbu l-ġbir ta' data statistika dwar l-OIE.

Ta' min isemmi li fil-kuntest ta' din l-evalwazzjoni, il-Eurojust ipprovdiet statistika mis-Sistema ta' Ġestjoni tal-Każijiet tagħha fir-rigward ta' każijiet ittrattati mill-Eurojust bejn l-2017 u l-2022, li kienet tinkludi informazzjoni dwar: (i) l-għadd totali ta' każijiet relatati mal-OIE fil-Eurojust; (ii) l-għadd ta' każijiet bilaterali u multilaterali li jinvolvu lil kull Stat Membru; u (iii) l-għadd ta' każijiet relatati mal-OIE li fihom kull Stat Membru kien jew "rikjedenti" jew "rikjest"[19]. Abbażi ta' din l-istatistika, ġie nnutat li f'dawn l-aħħar snin, kien hemm żieda kostanti fl-għadd ta' każijiet tal-Eurojust u b'hekk anki fl-appoġġ ipprovdut mill-Eurojust lill-prattikanti tal-Istati Membri.

PUBLIC

RAKKOMANDAZZJONIJIET

- ***L-Istati Membri huma mħeġġa jtejbu s-sistemi tagħhom għall-ġbir tal-istatistika dwar l-OIE, bil-ħsieb li jiffaċilitaw l-analiżi tal-applikazzjoni tagħha u li tittejjeb il-kooperazzjoni bejn l-Istati Membri. L-Istati Membri huma mħeġġa jiġbru statistika aktar dettaljata li tinkludi data dwar każijiet ta' nuqqas ta' rikonoxximent/nuqqas ta' eżekuzzjoni, raġunijiet għal nuqqas ta' rikonoxximent/nuqqas ta' eżekuzzjoni u każijiet ta' eżekuzzjoni posposta, u biex jinkludu fl-istatistika data dwar l-awtoritajiet emittenti u ta' eżekuzzjoni kompetenti kollha.***

[19]"Rikjedenti" tfisser li awtorità tal-Istat Membru kkonċernat talbet li l-uffiċċju nazzjonali tiegħu jiftaħ każ fil-Eurojust fil-konfront ta' Stat Membru wieħed jew aktar; "rikjest" tfisser li uffiċċju ieħor fil-Eurojust fetaħ, fuq it-talba tal-awtorità nazzjonali tiegħu, każ fil-konfront tal-Istat Membru kkonċernat.

14. TAĦRIĠ

Il-biċċa l-kbira tal-Istati Membri għandhom sistemi strutturati u effiċjenti għat-taħriġ tal-prattikanti fil-qasam tal-kooperazzjoni ġudizzjarja f'materji kriminali, inkluż l-OIE, b'mekkaniżmi fis-seħħ immirati lejn il-valutazzjoni tal-kwalità tat-taħriġ u l-identifikazzjoni tal-ħtiġijiet tal-prattikanti.

Għadd ta' istituzzjonijiet huma inkarigati mit-taħriġ inizjali u kontinwu tal-imħallfin u tal-prosekuturi: f'xi Stati Membri hemm istituzzjoni *ad hoc* inkarigata bil-kompitu li tipprovdi taħriġ lill-maġistrati kollha (imħallfin u prosekuturi); fi Stati Membri oħra, istituzzjonijiet differenti huma responsabbli għat-taħriġ tal-imħallfin u l-prosekuturi rispettivament; f'diversi Stati Membri, it-taħriġ għall-prosekuturi huwa organizzat mill-Uffiċċju tal-Prosekutur Ġenerali. L-attivitajiet ta' taħriġ spiss jiġu organizzati kemm fil-livell ċentrali kif ukoll f'dak deċentralizzat.

Matul din is-serje ta' evalwazzjonijiet, diversi Stati Membri pprovdew lit-timijiet ta' evalwazzjoni b'rendikont dettaljat tal-attivitajiet ta' taħriġ organizzati dwar is-suġġett tal-OIE tul l-aħħar ftit snin (eż. workshops, seminars, korsijiet online, pubblikazzjoni ta' manwali u ta' linji gwida, taħriġ ta' ħarrieġa).

Ġew identifikati bosta prattiki tajbin. Ta' min isemmi xi whud minnhom.

Xi Stati Membri rċevew tifħir talli jipprovdu programm ta' taħriġ obbligatorju dwar il-kooperazzjoni ġudizzjarja internazzjonali f'materji kriminali, li jkopri l-OIE, bħala parti mit-taħriġ inizjali tal-imħallfin u l-prosekuturi futuri kollha. L-organizzazzjoni ta' inizjattivi ta' taħriġ konġunti li jinvolvu kemm lill-imħallfin kif ukoll lill-prosekuturi tqieset ukoll bħala prattika tajba. F'rapport wieħed, it-tim ta' evalwazzjoni faħħar l-organizzazzjoni ta' korsijiet ta' taħriġ konġunti għall-imħallfin, il-prosekuturi u r-rappreżentanti tal-Ministeru għall-Ġustizzja, filwaqt li enfasizza li tali inizjattivi jipprovdu, minħabba n-natura multidixxiplinari tagħhom, mhux biss opportunità biex jiġu skambjati l-esperjenzi iżda anki approċċ unifikat għal proċeduri rilevanti.

Ġiet identifikata prattika tajba oħra fil-pubblikazzjoni u d-disseminazzjoni fost il-prattikanti mill-awtorità kompetenti (spiss l-Uffiċċju tal-Prosekutur Ġenerali u/jew il-Ministeru għall-Ġustizzja) ta' linji gwida jew manwali dwar it-trattament xieraq tal-OIE, b'enfasi speċjali fuq kwistjonijiet prattiċi, inkluż kif timtela formola ta' OIE. Dawn il-linji gwida u l-manwali, disponibbli anki fuq l-intranet, jiġu aġġornati meta jkun meħtieġ. Fir-rigward ta' Stat Membru wieħed, it-tim ta' evalwazzjoni esprima apprezzament partikolari għall-formola ta' OIE annotata ppubblikata mill-Uffiċċju tal-Prosekutur Ġenerali, maħsuba biex tipprovdi tweġibiet għal mistoqsijiet li jistgħu jinqalgħu meta tkun qed timtela l-formola. Daqstant ieħor interessanti hija l-prattika implimentata f'xi Stati Membri li jiġu stabbiliti, fuq bażi permanenti, gruppi/unitajiet/networks ta' prosekuturi/imħallfin speċjalizzati ħafna fil-kooperazzjoni ġudizzjarja internazzjonali, li jservu bħala ċentru ta' għarfien espert u li huma lesti jħarrġu, jassistu u jagħtu pariri lill-kollegi dwar it-tħejjija u l-eżekuzzjoni ta' OIE, u b'hekk jikkondividu u jxerrdu l-esperjenza tagħhom dwar kwistjonijiet legali u prattiċi li jikkonċernaw il-kooperazzjoni transfruntiera.

Inizjattiva utli addizzjonali enfasizzata matul l-evalwazzjonijiet kienet l-organizzazzjoni fuq bażi regolari f'xi Stati Membri ta' laqgħat fejn prattikanti speċjalizzati fil-kooperazzjoni ġudizzjarja minn reġjuni/distretti differenti jipprovdu informazzjoni u jiskambjaw fehmiet dwar każijiet li jikkonċernaw l-OIE u strumenti legali oħra, u b'hekk itejbu l-kooperazzjoni internazzjonali u jippromwovu approċċ uniformi. Fl-aħħar nett, xi Stati Membri qalgħu tifħir għall-organizzazzjoni ta' korsijiet ta' taħriġ speċjalizzati dwar strumenti ta' rikonoxximent reċiproku, inkluż l-OIE, għal uffiċjali klerikali li jaħdmu mal-qrati u l-uffiċċji tal-prosekuzzjoni. It-tisħiħ tal-professjonaliżmu u l-għarfien tal-persunal ta' appoġġ ġudizzjarju jikkontribwixxi għall-funzjonament bla xkiel u effiċjenti tal-istrumenti ta' kooperazzjoni ġudizzjarja.

Minkejja l-firxa wiesgħa tal-aħjar prattiki deskritti hawn fuq, din is-serje ta' evalwazzjonijiet uriet li għad hemm lok għal titjib.

Għal ftit Stati Membri, it-timijiet ta' evalwazzjoni rispettivi esprimew il-fehma li, b'mod ġenerali, għandu jiġi pprovdut taħriġ aktar regolari u strutturat dwar il-kooperazzjoni ġudizzjarja f'materji kriminali lill-prattikanti. Barra minn hekk, anke fir-rigward tal-Istati Membri li qalgħu tifħir għax offrew firxa wiesgħa ta' attivitajiet ta' taħriġ dwar il-kooperazzjoni ġudizzjarja, it-timijiet ta' evalwazzjoni enfasizzaw il-ħtieġa li jissaħħu l-inizjattivi ta' taħriġ għal ċerti kategoriji ta' professjonisti tal-ġustizzja. Fir-rigward ta' xi Stati Membri, it-timijiet ta' evalwazzjoni nnutaw in-nuqqas ta' taħriġ suffiċjenti dwar l-OIE għall-imħallfin; f'każijiet oħra, l-esperti ħeġġew lill-Istati Membri kkonċernati biex jipprovdu taħriġ aktar sistematiku lill-pulizija u/jew lill-persunal ta' appoġġ tal-qrati u tal-uffiċċji tal-prosekuzzjoni.

Ħareġ ċar li - għalkemm ċerti kategoriji ta' prattikanti huma involuti aktar ta' spiss fl-applikazzjoni tal-OIE (eż. il-prosekuturi u f'xi Stati Membri l-maġistrati inkwirenti) - il-professjonisti tal-ġustizzja rilevanti kollha li għandhom x'jaqsmu mal-OIE għandhom jirċievu taħriġ xieraq. Kif innutat f'rapport wieħed, il-kooperazzjoni internazzjonali tibqa', wara kollox, sforz konġunt u kull ħolqa fil-katina għandu jkollha aċċess għat-taħriġ.

Xi rapporti enfasizzaw ukoll li, peress li l-kuntatti diretti u l-proċeduri ta' konsultazzjoni bla xkiel bejn l-awtoritajiet emittenti u dawk ta' eżekuzzjoni huma kruċjali għat-tħaddim b'suċċess tal-OIE, ta' min jittejbu l-ħiliet lingwistiċi tal-prattikanti. Għalhekk, l-Istati Membri kienu mħeġġa jżidu l-għadd ta' korsijiet ta' taħriġ fil-lingwi, tal-anqas għall-prattikanti li għandhom x'jaqsmu mal-istrumenti ta' kooperazzjoni ġudizzjarja fuq bażi regolari.

Kif innutat hawn fuq, l-Istati Membri pprovdew informazzjoni dettaljata dwar l-attivitajiet ta' taħriġ relatati mal-OIE li saru fil-passat u li għadhom għaddejjin. Taw ukoll ħarsa ġenerali tal-inizjattivi ta' taħriġ fil-livell Ewropew li l-awtoritajiet tagħhom kienu ħadu sehem fihom; prinċipalment attivitajiet u proġetti mmexxija minn, jew organizzati f'kooperazzjoni mal-EJTN, l-Akkademja tal-Liġi Ewropea, u l-Istitut Ewropew tal-Amministrazzjoni Pubblika. F'dak ir-rigward, f'diversi rapporti, it-timijiet ta' evalwazzjoni, konxji mill-valur miżjud li l-EJTN jista' jġib għall-attivitajiet ta' taħriġ, appellaw għal involviment akbar tal-EJTN fl-organizzazzjoni ta' inizjattivi ta' taħriġ relatati mal-OIE, possibbilment f'koordinazzjoni ma' proġetti ta' taħriġ nazzjonali. Ġie ssuġġerit li tali attivitajiet għandhom ikopru l-interrelazzjoni bejn id-diversi strumenti għall-kooperazzjoni ġudizzjarja f'materji kriminali, suġġett li ta' spiss jissemma f'din is-serje ta' evalwazzjonijiet.

Waqt l-evalwazzjonijiet, il-prattikanti esprimew apprezzament kbir għan-noti, il-kumpilazzjonijiet u l-linji gwida mħejjija mill-Eurojust u min-NĠE dwar suġġetti rilevanti fil-qasam tal-OIE, bħan-Nota Konġunta dwar l-applikazzjoni prattika tal-OIE ppubblikata fl-2019, jew il-Kwestjonarju u l-kumpilazzjoni dwar l-impatt tas-sentenza *Gavanozov II* ippubblikati fl-2022. Għalhekk, il-Eurojust u n-NĠE ġew mistiedna jkomplu jipproduċu tali noti, kumpilazzjonijiet u linji gwida sabiex jipprovdu lill-prattikanti b'informazzjoni u gwida aġġornati.

Kwistjoni oħra tikkonċerna t-taħriġ tal-avukati fil-qasam tal-kooperazzjoni ġudizzjarja. F'xi Stati Membri, waqt iż-żjarat fuq il-post, ir-rappreżentanti tal-assoċjazzjonijiet tal-avukati rilevanti esprimew il-fehma li jeħtieġ jiġi pprovdut aktar taħriġ dwar l-OIE, u b'mod ġenerali dwar l-istrumenti għall-kooperazzjoni ġudizzjarja, lill-avukati tad-difiża. Li jsiru aktar konxji u jżidu l-għarfien tagħhom dwar l-għodod ta' kooperazzjoni ġudizzjarja jgħinhom biex jinnavigaw il-każijiet kriminali transfruntieri b'mod aktar effettiv u biex jeżerċitaw id-drittijiet previsti mill-istrumenti legali rilevanti.

Fir-rigward tal-OIE, l-avukati tad-difiża jkunu mgħammra aħjar biex jeżerċitaw id-dritt li jitolbu l-ħruġ ta' OIE f'isem persuni suspettati/konvenuti jew, fejn previst mil-leġiżlazzjoni nazzjonali tagħhom, fl-interess tal-vittmi, kif ukoll biex jattivaw ir-rimedji legali disponibbli fl-Istat emittenti jew ta' eżekuzzjoni bil-mod adatt.

RAKKOMANDAZZJONIJIET

- ***Huwa rrakkomandat li l-Istati Membri jiżguraw li l-prattikanti kollha involuti fit-tħaddim tal-OIE, inkluż l-imħallfin, il-prosekuturi, l-uffiċjali tal-pulizija u l-persunal ta' appoġġ tal-uffiċċji tal-qrati u tal-prosekuzzjoni, sistematikament jingħataw taħriġ adegwat dwar il-kooperazzjoni ġudizzjarja internazzjonali f'materji kriminali, li jkopri l-OIE. L-Istati Membri huma mħeġġa wkoll iżidu l-għadd ta' korsijiet tal-lingwa, mill-inqas għall-professjonisti tal-ġustizzja involuti fuq bażi regolari fi proċeduri ta' kooperazzjoni ġudizzjarja.***

- ***L-Istati Membri huma mistiedna jikkunsidraw li jippromwovu inizjattivi ta' taħriġ konġunti dwar il-kooperazzjoni ġudizzjarja f'materji kriminali, li jkopru l-OIE, indirizzati lil kategoriji differenti ta' prattikanti involuti fit-twettiq tal-istrumenti legali rilevanti, inkluż, fejn possibbli, l-avukati, filwaqt li jqisu l-indipendenza tal-professjoni legali f'konformità mal-leġiżlazzjoni nazzjonali rilevanti.***

- ***L-EJTN huwa mistieden jikkunsidra li jżid l-għadd ta' korsijiet relatati mal-OIE, possibbilment fi sħubija ma' proġetti ta' taħriġ nazzjonali. It-taħriġ għandu jkopri l-interrelazzjoni bejn id-diversi strumenti għall-kooperazzjoni ġudizzjarja f'materji kriminali.***

- ***Il-Eurojust u n-NĠE huma mistiedna jkomplu jipproduċu noti, kumpilazzjonijiet u linji gwida dwar suġġetti rilevanti fil-qasam tal-OIE u, fejn xieraq, jagħġornaw dawk eżistenti.***

PUBLIC

15. LISTA TA' RAKKOMANDAZZJONIJIET

Din it-taqsima tinkludi ħarsa ġenerali tar-rakkomandazzjonijiet kollha indirizzati lill-Istati Membri, lill-Kummissjoni, lin-NĠE, lill-EJTN u lill-Eurojust.

15.1. Rakkomandazzjonijiet lill-Istati Membri

Kapitolu 3

- ***L-Istati Membri huma mħeġġa jżommu u, fejn possibbli, iżidu l-livell ta' speċjalizzazzjoni tal-awtoritajiet kollha tagħhom li jaħdmu bi strumenti ta' kooperazzjoni internazzjonali, inkluż l-OIE. Għal dan l-għan, l-Istati Membri li għadhom ma għamlux dan jistgħu jikkunsidraw li joħolqu uffiċċji u/jew unitajiet speċjalizzati fejn prattikanti speċjalizzati bħal prosekuturi, imħallfin, uffiċjali tal-pulizija u uffiċjali klerikali jittrattaw każijiet bħal dawn.***

- ***Filwaqt li jaffermaw mill-ġdid l-importanza ta' kuntatt dirett bejn l-awtoritajiet emittenti u ta' eżekuzzjoni għall-eżekuzzjoni ottimali tal-OIE, l-Istati Membri huma mħeġġa jiżguraw li jkun hemm fis-seħħ arranġamenti legali u/jew operazzjonali għal koordinazzjoni effettiva bejn l-awtoritajiet ta' eżekuzzjoni nazzjonali tagħhom f'każijiet fejn jinħarġu OIE għal diversi miżuri investigattivi li jinvolvu awtoritajiet ta' eżekuzzjoni kompetenti differenti, bil-ħsieb li tissaħħaħ l-applikazzjoni effiċjenti tal-OIE u tiġi ffaċilitata l-komunikazzjoni mal-awtorità emittenti.***

Kapitolu 5

- ***Huwa rrakkomandat li l-awtoritajiet emittenti tal-Istati Membri joqgħodu partikolarment attenti li jiżguraw deskrizzjoni strutturata b'mod ċar u komprensibbli tal-fatti u l-miżuri mitluba fl-OIE, filwaqt li jagħmlu sforz biex iżommu f'moħħhom il-qarrej.***

- ***Huwa rrakkomandat li meta joħorġu OIE, l-awtoritajiet emittenti tal-Istati Membri jsemmu t-talbiet/l-ordnijiet kollha relatati ta' kooperazzjoni ġudizzjarja fl-Anness A, bħal MAE preċedenti/paralleli, ċertifikati ta' ffriżar jew SIK.***

PUBLIC

- ***L-Istati Membri mħeġġa jindikaw lingwa oħra li komuni tintuża fl-Unjoni fid-dikjarazzjoni tagħhom dwar is-sistema lingwistika, flimkien mal-lingwa uffiċjali tagħhom, fl-ispirtu tal-Artikolu 5(2) u l-premessa 14 tad-Direttiva.***

- ***Huwa rrakkomandat li l-awtoritajiet emittenti tal-Istati Membri jiżguraw kwalità tajba tat-traduzzjonijiet. Barra minn hekk, huwa rrakkomandat li mat-traduzzjoni tiġi mehmuża l-verżjoni oriġinali tal-OIE.***

PUBLIC

Kapitolu 6

- ***L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-informazzjoni fl-Atlas Ġudizzjarju tan-NĠE tkun korretta, kompluta u aġġornata, sabiex tiġi ffaċilitata l-identifikazzjoni tal-awtorità ta' eżekuzzjoni kompetenti u sabiex ikun jista' jsir kuntatt dirett bejn l-awtoritajiet emittenti u dawk ta' eżekuzzjoni.***

- ***L-awtoritajiet kompetenti tal-Istati Membri huma mħeġġa jibagħtu OIE b'mezzi elettroniċi fejn possibbli u jaċċettaw OIE riċevuti b'mezzi elettroniċi, dment li jiġu ssodisfati l-kundizzjonijiet tal-Artikolu 7 tad-Direttiva.***

- ***Sakemm is-sistema tal-IT deċentralizzata għall-OIE skont ir-Regolament dwar id-Diġitalizzazzjoni tkun operazzjonali u fejn għall-finijiet tar-Regolament dwar id-Diġitalizzazzjoni l-Istati Membri jipprevedu l-użu tas-software ta' implimentazzjoni ta' referenza, huwa rrakkomandat li dawk l-Istati Membri jħaffu l-implimentazzjoni tal-proġett pilota eEDES u jikkonnettjaw lill-awtoritajiet kompetenti kollha ma' din is-sistema, bil-ħsieb li tiġi żgurata t-trażmissjoni rapida u sigura tal-OIE, kif ukoll tal-komunikazzjoni u l-provi relatati.***

- ***L-awtoritajiet ta' eżekuzzjoni tal-Istati Membri, kif ukoll l-awtoritajiet ċentrali, fejn applikabbli, għandhom jibagħtu l-Anness B b'mod sistematiku. Barra minn hekk, għandhom jinkludu informazzjoni ta' kuntatt korretta u kompluta fl-Anness B u għandhom dejjem jinkludu indirizz tal-email.***

Kapitolu 7

- ***L-awtoritajiet ta' eżekuzzjoni tal-Istati Membri għandhom dejjem jinfurmaw lill-awtorità emittenti fil-każ ta' rikors għal miżura investigattiva oħra, f'konformità mal-Artikolu 10(4) tad-Direttiva.***

Kapitolu 8

- ***Huwa rrakkomandat li l-awtoritajiet ta' eżekuzzjoni tal-Istati Membri joqogħdu lura milli jitolbu li l-Istat emittenti jittrażmetti d-deċiżjoni ġudizzjarja nazzjonali sottostanti bħala dokumentazzjoni mehmuża mal-OIE.***

- ***L-awtoritajiet ta' eżekuzzjoni tal-Istati Membri, meta jibagħtu r-riżultati lill-Istat emittenti, huma mħeġġa jżidu ittra ta' akkumpanjament li tgħid jekk l-OIE ġietx eżegwita kompletament jew parzjalment. Fil-każ ta' eżekuzzjoni parzjali, u b'referenza għall-proċedura ta' konsultazzjoni prevista fl-Artikolu 9(6) tad-Direttiva, l-awtoritajiet ta' eżekuzzjoni tal-Istati Membri huma mħeġġa jikkonsultaw lill-Istat emittenti dwar it-trażmissjoni tar-riżultati "fuq bażi kontinwa", skont l-urġenza tal-każ u l-ħtiġijiet tal-awtorità emittenti.***

- ***L-awtoritajiet ta' eżekuzzjoni tal-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-formalitajiet mitluba jiġu rrispettati kemm jista' jkun u rriffjutati biss meta jmorru kontra l-"prinċipji fundamentali tad-dritt", u li jinterpretaw dan il-kunċett tal-aħħar b'mod ristrett, jiġifieri li l-formalitajiet mitluba ma għandhomx jiġu rriffjutati biss minħabba li ma jeżistux fil-liġi nazzjonali tagħhom stess. Fl-istess ħin, huwa rrakkomandat li l-awtoritajiet emittenti tal-Istati Membri jiddeskrivu b'mod ċar fit-Taqsima I l-formalitajiet mitluba u l-importanza tagħhom.***

- ***Huwa rrakkomandat li l-awtoritajiet ta' eżekuzzjoni tal-Istati Membri jikkonformaw mal-limiti ta' żmien previsti fid-Direttiva għar-rikonoxximent u l-eżekuzzjoni tal-OIE u fil-każ ta' dewmien, jinfurmaw lill-Istat emittenti kemm jista' jkun malajr, filwaqt li jispjegaw għaliex.***

- ***Meta jimmarkaw OIE "urġenti", l-awtoritajiet emittenti tal-Istati Membri huma rrakkomandati jipprovdu l-informazzjoni rilevanti kollha biex jissostanzjaw l-urġenza. Fl-istess ħin, huwa rrakkomandat li jsir użu sensibbli mit-tikketta "urġenti", biex jiġi żgurat li ma titlifx is-sinifikat tagħha.***

PUBLIC

Kapitolu 9

- ***Fl-interess tal-koordinazzjoni u biex jiġi evitat li possibbilment issir ħsara lill-investigazzjoni tal-Istat emittenti, huwa rrakkomandat li l-awtoritajiet ta' eżekuzzjoni tal-Istati Membri jinfurmaw lill-Istat emittenti jekk jinfetaħ proċediment domestiku wara l-eżekuzzjoni ta' OIE, jekk il-każ domestiku jkun relatat mal-każ li għalih inħarġet l-OIE.***

Kapitolu 10

- ***L-Istati Membri għandhom jiżguraw li, f'konformità mad-Direttiva, ir-raġunijiet kollha għal nuqqas ta' rikonoxximent/nuqqas ta' eżekuzzjoni jkunu definiti bħala fakultattivi fil-leġiżlazzjoni ta' traspożizzjoni tagħhom. Barra minn hekk, ma għandha tiġi stabbilita l-ebda raġuni addizzjonali għal nuqqas ta' rikonoxximent/nuqqas ta' eżekuzzjoni għajr dawk previsti fid-Direttiva.***

- ***L-awtoritajiet ta' eżekuzzjoni tal-Istati Membri għandhom jikkonformaw mal-proċedura ta' konsultazzjoni obbligatorja stabbilita fl-Artikolu 11(4) tad-Direttiva. F'każijiet fejn l-awtoritajiet ta' eżekuzzjoni tal-Istati Membri jikkunsidraw li japplikaw kwalunkwe waħda mir-raġunijiet l-oħra għal nuqqas ta' rikonoxximent/nuqqas ta' eżekuzzjoni previsti fid-Direttiva, huma mħeġġa, qabel ma jiddeċiedu li ma jirrikonoxxux jew li ma jeżegwux OIE, jikkonsultaw lill-awtorità emittenti u, fejn xieraq, jitolbu informazzjoni addizzjonali, bil-ħsieb li jivvalutaw b'mod xieraq jekk jeżistux il-kundizzjonijiet għar-raġuni għal nuqqas ta' rikonoxximent/nuqqas ta' eżekuzzjoni.***

Kapitolu 12

- ***L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-Fiches Belges fuq is-sit web tan-NĠE jinkludu informazzjoni legali u prattika preċiża u aġġornata dwar il-miżuri investigattivi disponibbli fis-sistemi nazzjonali rispettivi tagħhom.***

- ***L-Istati Membri għandhom jikkunsidraw mill-ġdid il-prattika li jwettqu seduti ta' smigħ ta' xhieda, persuni suspettati jew akkużati li jinsabu fi Stat Membru ieħor b'vidjokonferenza mingħajr ma tinħareġ OIE.***

PUBLIC

- ***L-Istati Membri huma mħeġġa jinkludu fil-leġiżlazzjoni nazzjonali tagħhom dispożizzjonijiet li jippermettu l-eżekuzzjoni ta' OIE maħruġa għall-monitoraġġ ta' operazzjonijiet bankarji jew operazzjonijiet finanzjarji oħra f'ħin reali, kif imsemmi fl-Artikolu 28(1)(a) tad-Direttiva.***

<u>*Kapitolu 13*</u>

- ***L-Istati Membri huma mħeġġa jtejbu s-sistemi tagħhom għall-ġbir tal-istatistika dwar l-OIE, bil-ħsieb li jiffaċilitaw l-analiżi tal-applikazzjoni tagħha u li tittejjeb il-kooperazzjoni bejn l-Istati Membri. L-Istati Membri huma mħeġġa jiġbru statistika aktar dettaljata li tinkludi data dwar każijiet ta' nuqqas ta' rikonoxximent/nuqqas ta' eżekuzzjoni, raġunijiet għal nuqqas ta' rikonoxximent/nuqqas ta' eżekuzzjoni u każijiet ta' eżekuzzjoni posposta, u biex jinkludu fl-istatistika data dwar l-awtoritajiet emittenti u ta' eżekuzzjoni kompetenti kollha.***

<u>*Kapitolu 14*</u>

- ***Huwa rrakkomandat li l-Istati Membri jiżguraw li l-prattikanti kollha involuti fit-tħaddim tal-OIE, inkluż l-imħallfin, il-prosekuturi, l-uffiċjali tal-pulizija u l-persunal ta' appoġġ tal-uffiċċji tal-qrati u tal-prosekuzzjoni, sistematikament jingħataw taħriġ adegwat dwar il-kooperazzjoni ġudizzjarja internazzjonali f'materji kriminali, li jkopri l-OIE. L-Istati Membri huma mħeġġa wkoll iżidu l-għadd ta' korsijiet tal-lingwa, mill-inqas għall-professjonisti tal-ġustizzja involuti fuq bażi regolari fi proċeduri ta' kooperazzjoni ġudizzjarja.***

- ***L-Istati Membri huma mistiedna jikkunsidraw li jippromwovu inizjattivi ta' taħriġ konġunti dwar il-kooperazzjoni ġudizzjarja f'materji kriminali, li jkopru l-OIE, indirizzati lil kategoriji differenti ta' prattikanti involuti fit-twettiq tal-istrumenti legali rilevanti, inkluż, fejn possibbli, l-avukati, filwaqt li jqisu l-indipendenza tal-professjoni legali f'konformità mal-leġiżlazzjoni nazzjonali rilevanti.***

PUBLIC

15.2. Rakkomandazzjonijiet lill-Kummissjoni, lin-NĠE, lill-EJTN u lill-Eurojust

Kapitolu 4

- ***Il-Kummissjoni hija mistiedna tikkunsidra l-ħruġ ta' manwal jew linji gwida dwar l-OIE u l-interrelazzjoni tagħha ma' strumenti oħra ta' kooperazzjoni ġudizzjarja f'materji kriminali, inkluż id-Deċiżjoni Qafas dwar il-MAE u r-Regolament (UE) 2018/1805 dwar ir-rikonoxximent reċiproku ta' ordnijiet ta' ffriżar u ordnijiet ta' konfiska. Barra minn hekk, l-EJTN huwa mħeġġeġ iżid is-sensibilizzazzjoni u d-djalogu dwar ir-rabta bejn dawn l-istrumenti.***

- ***Il-Kummissjoni hija mistiedna tikkunsidra li tippreżenta proposta leġiżlattiva biex temenda d-Direttiva, billi tipprevedi l-possibbiltà li jintalab kunsens biex tintuża informazzjoni preċedentement kondiviża bejn l-awtoritajiet tal-infurzar tal-liġi, jew permezz ta' skambju spontanju ta' informazzjoni bejn l-awtoritajiet ġudizzjarji, bħala prova fi proċedimenti kriminali.***

Kapitolu 5

- ***Il-Kummissjoni hija mistiedna tippreżenta proposta leġiżlattiva biex temenda d-Direttiva billi tagħmel l-Anness A aktar faċli għall-utent u aktar effettiv, b'kunsiderazzjoni tan-nuqqasijiet li ġew identifikati.***

Kapitolu 9

- ***Il-Kummissjoni hija mistiedna tiċċara jekk ir-regola tal-ispeċjalità tapplikax jew le fil-kuntest tal-OIE, billi tippreżenta, jekk ikun meħtieġ, proposta leġiżlattiva biex tiġi emendata d-Direttiva.***

Kapitolu 12

- ***Il-Kummissjoni hija mistiedna biex, wara valutazzjoni xierqa tas-sejbiet ta' dan ir-rapport u wara li tidentifika l-aktar strument legali xieraq, tindirizza fil-livell leġiżlattiv il-kwistjoni tal-parteċipazzjoni tal-persuna akkużata fil-proċess b'vidjokonferenza minn Stat Membru ieħor.***

- ***Il-Kummissjoni hija mistiedna tippreżenta proposta leġiżlattiva biex tiċċara l-kunċett ta' "interċettazzjoni ta' telekomunikazzjonijiet" skont l-Artikoli 30 u 31 tad-Direttiva, u b'mod partikolari jekk ikoprix miżuri ta' sorveljanza bħall-bugging ta' vetturi, it-traċċar bil-GPS u l-installazzjoni ta' software ta' spjunaġġ. Jekk le, il-Kummissjoni hija mistiedna tippreżenta proposta leġiżlattiva, sa fejn jitqies meħtieġ, biex tintroduċi dispożizzjonijiet speċifiċi li jirregolaw tali miżuri, inkluż mekkaniżmu ta' notifika simili għall-Artikolu 31 għal każijiet fejn ma tkun meħtieġa l-ebda assistenza teknika mill-Istat Membru fejn ikun jinsab is-suġġett tal-miżura.***

- ***Il-Kummissjoni hija mistiedna tippreżenta proposta leġiżlattiva biex tiċċara l-applikazzjoni tad-Direttiva fir-rigward tal-Artikolu 40 tal-Konvenzjoni li timplimenta l-Ftehim ta' Schengen. Għandhom jiġu introdotti dispożizzjonijiet speċifiċi biex jiġi ċċarat jekk id-Direttiva tapplikax għas-sorveljanza transfruntiera mwettqa b'mezzi tekniċi għall-fini tal-ġbir ta' evidenza fi proċedimenti kriminali u fil-qafas tal-kooperazzjoni ġudizzjarja.***

Kapitolu 14

- ***L-EJTN huwa mistieden jikkunsidra li jżid l-għadd ta' korsijiet relatati mal-OIE, possibbilment fi sħubija ma' proġetti ta' taħriġ nazzjonali. It-taħriġ għandu jkopri l-interrelazzjoni bejn id-diversi strumenti għall-kooperazzjoni ġudizzjarja f'materji kriminali.***

- ***Il-Eurojust u n-NĠE huma mistiedna jkomplu jipproduċu noti, kumpilazzjonijiet u linji gwida dwar suġġetti rilevanti fil-qasam tal-OIE u, fejn xieraq, jaġġornaw dawk eżistenti.***

LISTA TA' ABBREVJAZZJONIJIET/GLOSSARJU TA' TERMINI

AKRONIMI U ABBREVJAZZJONIJIET	TERMINU SHIH
CATS	Kumitat ta' Koordinament fil-qasam tal-kooperazzjoni tal-pulizija u dik ġudizzjarja f'materji kriminali
KIFS	Il-Konvenzjoni li timplimenta l-Ftehim ta' Schengen tal-14 ta' Ġunju 1985 bejn il-Gvernijiet tal-Istati tal-Unjoni Ekonomika tal-Benelux, ir-Repubblika Federali tal-Ġermanja u r-Repubblika Franċiża dwar it-tneħħija bil-mod ta' kontrolli fil-fruntieri komuni tagħhom
QĠUE	Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea
Regolament dwar id-diġitalizzazzjoni	Regolament (UE) 2023/2844 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-13 ta' Diċembru 2023 dwar id-diġitalizzazzjoni tal-kooperazzjoni ġudizzjarja u l-aċċess għall-ġustizzja f'materji ċivili, kummerċjali u kriminali transfruntieri, u li jemenda ċerti atti fil-qasam tal-kooperazzjoni ġudizzjarja
Direttiva	Direttiva 2014/41/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-3 ta' April 2014 dwar l-Ordni ta' Investigazzjoni Ewropew f'materji kriminali
MAE	Mandat ta' Arrest Ewropew
eEDES	Sistema ta' Skambju Diġitali ta' Evidenza Elettronika
OIE	Ordni ta' Investigazzjoni Ewropea
NĠE	Network Ġudizzjarju Ewropew
Atlas tan-NĠE	Atlas Ġudizzjarju tan-Network Ġudizzjarju Ewropew
EJTN	Network Ewropew tat-Taħriġ Ġudizzjarju
Eurojust	Aġenzija tal-Unjoni Ewropea għall-Kooperazzjoni fil-Ġustizzja Kriminali
SIK	Skwadra ta' Investigazzjoni Konġunta
Azzjoni Konġunta	Azzjoni Konġunta tal-5 ta' Diċembru 1997 adottata mill-Kunsill fuq il-bażi tal-Artikolu K.3 tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea, li tistabbilixxi mekkaniżmu sabiex jevalwa l-applikazzjoni u jimplimenta fuq livell nazzjonali l-impriżi fil-ġlieda kontra l-kriminalità organizzata
MLA	Assistenza Legali Reċiproka